

Agrarisch Onderwijs

Een onderzoek naar actoren, taken en handelingen op het beleidsterrein Agrarisch onderwijs over de periode 1945 tot 1992.
PIVOT-rapport nummer

Agrarisch onderwijs

Rapport van een onderzoek naar actoren, taken en handelingen op het beleidsterrein Agrarisch Onderwijs in de periode 1945 tot 1992 in het kader van het Project Invoering Verkorting Overbrengingstermijn (PIVOT) bij het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (LNV)

Agrarisch onderwijs

Rapport van een onderzoek naar actoren, taken en handelingen op het beleidsterrein Agrarisch Onderwijs in de periode 1945 tot 1992 in het kader van het Project Invoering Verkorting Overbrengingstermijn (PIVOT) bij het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (LNV).

PIVOT-rapport nummer

Dit rapport is een gezamenlijke uitgave van de Facilitaire Dienst, afdeling Informatievoorziening, van het ministerie van LNV en de Rijksarchiefdienst/PIVOT van het ministerie van OCW.

's Gravenhage, 1995.

Tekst: G.M.C.J. Smeets (Facilitaire Dienst, ministerie van LNV)
Vormgeving: Oldenburg Zoetermeer
Zetwerk: Rob van Loon/Leo Volkers (Facilitaire Dienst, ministerie van LNV)
Druk:

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Agrarisch

Agrarisch onderwijs, Rapport van een onderzoek naar actoren, taken en handelingen op het beleidsterrein Agrarisch Onderwijs in de periode 1945 tot 1992 in het kader van het Project Invoering Verkorting Overbrengingstermijn (PIVOT) bij het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (LNV)/

[samenst. G.M.C.J. Smeets].-Den Haag:Rijksarchiefdienst /PIVOT, Ministerie van OCenW.-ill.(PIVOT-rapporten, ISSN ; nr.)

Met lit. opg.

ISBN: ..-.....-...-

Trefw.

c Rijksarchiefdienst/Pivot. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Rijksarchiefdienst/PIVOT

Inhoudsopgave

Verantwoording

Afbakening van het onderzoek

1. BELEIDSONTWIKKELINGEN IN DE PERIODE 1945-1992
2. ACTOREN BINNEN HET BELEIDSTERREIN
3. WETTELIJK KADER
4. HANDELINGEN
 - I. Beleid agrarisch onderwijs
 - I.I Algemeen
 - I.II Wet- en regelgeving
 - I.III Toezicht
 - II. Beleid betreffende de vormgeving van het agrarisch onderwijsstelsel
 - II.I De organisatie van het agrarisch onderwijsstelsel
 - Algemeen
 - Het instellen, instandhouden en opheffen van opleidingen of afdelingen voor agrarisch onderwijs
 - Nieuwe studierichtingen
 - Leerstoelen
 - II.II De inrichting van het agrarisch onderwijsstelsel
 - Algemeen
 - Studieduur
 - Leerlingenaantallen
 - Vakken van onderwijs
 - Ontwikkelingsplannen
 - Onderwijsprogramma's
 - Leerplannen/schoolwerkplannen/lesroosters/leerovereenkomsten
 - Nascholingsplannen
 - Statuten, reglementen en jaarverslagen
 - Cursussen, bijzondere leergangen, lezingen en voordrachten
 - Vakanties en verlof
 - II.III De bestuurlijke organisatie van het agrarisch onderwijs
 - Algemeen
 - Benoemingen
 - Rechtspositie bestuursleden
 - Vertegenwoordiging
 - Bestuurs- en beheersreglementen
 - Vernietigen besluiten
 - Waarneming bestuur
 - II.IV Toelating, inschrijving, doorstroming
 - Algemeen
 - Toelatingseisen
 - II.V Leertijd in de praktijk en stages
 - II.VI Examenbeheer
 - Algemeen

- Regeling examens
- Examenprogramma
- Examen praktijkopleiding
- Toezicht op examens
- Centraal examen
- Staatsexamens
- Vrijstelling van examens
- Toelating tot examens
- Aanvullende examens
- Examengelden
- Promoties
- II.VII Eindtermen, diploma's en certificaten
 - Gelijkstelling diploma's en getuigschriften
 - Titels ingenieur en baccalaureus
 - Bevoegdheid tot verstrekken getuigschriften
- II.VIII Beheer gebouwen en terreinen/huisvesting/inventaris/leermiddelen
 - Gebouwen en terreinen
 - Leermiddelen
- III Aangelegenheden betreffende het onderwijskundig personeel
 - Personeelsbeleid
 - Rechtstoestand
 - Bewijzen van bekwaamheid
 - Benoemingen/schorsingen/ontslag
 - Bevoegdheden en nevenfuncties
 - Personeelsinstructies
 - Personeelsvestiging
- IV Aangelegenheden betreffende studenten en leerlingen
- V Toezicht
- VI Advisering
 - Advisering van de regering
 - Advisering van de minister van Landbouw
- VII Overleg
- VIII Geschillen
- IX Bekostiging agrarisch onderwijs
- IX.I Begroting agrarisch onderwijs
- IX.II Bekostigingsbeleid ten aanzien van de instellingen voor agrarisch onderwijs
 - Voorwaarden en regelingen
 - Beëindiging bekostiging
 - Salarissen en toelagen
 - School- en collegegelden
 - Studiebeurzen en studiereizen
 - Reis- en verblijfskosten personeel
- IX.III Begrotingen en jaarrekeningen van de instellingen voor agrarisch onderwijs
 - Richtlijnen
 - Goedkeuren begroting en jaarrekening
 - Controle jaarrekening
- IX.IV Uitvoering bekostiging
 - Algemeen
 - Contractactiviteiten
 - Bekostiging cursussen

- Bekostiging stichting/opheffing van instellingen
- Bekostiging internationalisering agrarisch onderwijs
- Bekostiging medische en sociale zorg leerlingen/studenten
- Subsidies en garantiebijdragen
 - Algemeen
 - Subsidies cursussen
 - Subsidies onderzoek
 - Subsidies opleiding leerkrachten
 - Subsidies belangenorganisaties
 - Subsidies stichtingen/verenigingen
 - Garantiebijdragen
- Vergoeding cursusgeld
- Verlenenstudiesteun/renteloze voorschotten
- Vergoeding reis- en verblijfkosten

Lijst van geraadpleegde bronnen

Lijst van geïnterviewde personen

Lijst van gebruikte afkortingen

VERANTWOORDING

Op 9 december 1992 werd door de secretaris-generaal van het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (LNV) en de algemene rijksarchivaris een convenant gesloten over "het realiseren van de termijn van overbrenging van archiefbescheiden van het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij naar de Rijksarchiefdienst (RAD)". In dit kader is het project PIVOT-LNV, een samenwerkingsverband van LNV en de RAD, opgezet.

Dit project levert per LNV-taakgebied twee produkten op:

een onderzoeksrapport en een Basis Selectie Document (BSD).

Het onderzoeksrapport heeft als doel de handelingen van actoren binnen een bepaald taakgebied in de periode 1945-1990 in kaart te brengen.

In het BSD worden selectiecriteria geformuleerd ten aanzien van de beschreven handelingen. Aan de hand van het BSD kan worden bepaald welke, uit de handelingen voortvloeiende, neerslag wel en welke niet naar de RAD moet worden overgebracht.

Uitgangspunt van de PIVOT-onderzoeken vormt het Model Institutioneel Onderzoek (MIO). Hierin worden de onderzoeksmethode en de gehanteerde begrippen beschreven. De termen "actoren" en "handelingen" vormen binnen deze methode kernbegrippen.

Onder het begrip handeling wordt verstaan een complex van activiteiten dat verricht wordt door één of meer (overheids-)organen, dat voortvloeit uit een bevoegdheid en dat een produkt naar de omgeving oplevert.

Onder het begrip actoren wordt verstaan de (overheids-)organen die handelingen verrichten.

De termen "Agrarisch onderwijs" en "Landbouwonderwijs" worden in de onderzochte wet- en regelgeving, organisatiebesluiten en literatuur afwisselend gebruikt. Een principieel onderscheid tussen beide termen en een voorkeur voor de ene term ten opzichte van de andere is daarbij niet geconstateerd. In dit rapport is voor de term "Agrarisch onderwijs" gekozen behalve in die gevallen waar de term "Landbouwonderwijs" verbonden is aan benamingen of wetsartikelen.

Het ministerie dat "Landbouw" in haar portefeuille had, is in de loop van de geschiedenis onderhavig geweest aan diverse naamswijzigingen als gevolg van organisatorische veranderingen. In de wisselende benamingen was het kernbegrip "Landbouw" echter steeds aanwezig. Terwille van de duidelijkheid wordt in dit rapport gesproken over het ministerie van Landbouw en van de minister van Landbouw.

Dit rapport is als volgt ingedeeld:

Hoofdstuk 1 beschrijft kort de voornaamste ontwikkelingen op het beleidsterrein; hoofdstuk 2 geeft een overzicht van de belangrijkste actoren binnen dit beleidsterrein; in hoofdstuk 3 wordt het wettelijk kader geschetst aan de hand van de onderzochte wet- en regelgeving; en hoofdstuk 4 somt de handelingen van de voor dit onderzoek relevante actoren op.

De inhoud van dit rapport is getoetst door de volgende personen:

dhr.	ir	L.M. Bouten	voormalig Inspecteur Landbouwonderwijs
mw.	drs	A.S. Fris	onderzoekster PIVOT, Rijksarchiefdienst
dhr.	ir	J. Geerligs	hoofd afdeling Beleidsvorming, Directie Landbouwonderwijs
dhr.	mr	J. Guerand	beleidsmedewerker ARVO/ Rechtspositie, Directie Landbouwonderwijs
dhr.		P. den Held	hoofd sectie DIV, Directie Landbouwonderwijs
dhr.		W. Hoffstädt	begeleider PIVOT, Rijksarchiefdienst
dhr.		J. Leder	voormalig hoofd afdeling Huisvesting, Directie Landbouwonderwijs
dhr.	ir	W.J. Mulder	voormalig hoofd Inspectie Landbouwonderwijs
dhr.	ir	P.K. Schenk	voormalig Directeur Landbouwonderwijs

AFBAKENING VAN HET ONDERZOEK

Als bron voor het in kaart brengen van de handelingen wordt bij de PIVOT-onderzoeken gebruik gemaakt van de in de onderzoeksperiode vigerende wet- en regelgeving.

Hierbij deed zich tijdens het onderzoek "Agrarisch Onderwijs" het volgende probleem voor. Binnen het overheidstaakgebied "Onderwijs en Wetenschappen" vormt "Agrarisch Onderwijs" een beleidsterrein dat tot in de jaren zestig van deze eeuw geregeld was bij een eigen wet- en regelgeving. Halverwege de jaren zestig werd deze aparte landbouwonderwijswetgeving opgenomen in het geheel van de Nederlandse onderwijswet- en regelgeving. De taken en handelingen die de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW) uitvoert ten aanzien van het totale onderwijsbestel, worden voor het agrarisch onderwijs uitgevoerd door de minister van Landbouw. Voor het PIVOT-onderzoek "Agrarisch onderwijs" bij het ministerie van LNV zou daarom de volledige onderwijswetgeving moeten worden onderzocht op taken en handelingen op het gebied van agrarisch onderwijs.

Ter begrenzing van dit onderzoek is voor een pragmatische benaderingswijze gekozen. In de eerste fase van het onderzoek is gebruik gemaakt van de volgende bronnen: het archief van de Directie Landbouwonderwijs van het ministerie van Landbouw in de periode 1898-1979, beleidsnota's, organisatiebesluiten, literatuur en interviews met beleidsmedewerkers van de Directies Landbouwonderwijs en Juridisch en Bedrijfsorganisatorische Zaken van LNV. Vervolgens werd in de tweede onderzoeksfase gezocht naar de wettelijke grondslag van de geïnterviewde handelingen. In de enkele gevallen waar het niet lukte de wettelijke grondslag te vinden, is de aanvankelijk gevonden bron (interview, beleidsbesluit, landbouwonderwijsplan) bij deze handeling vermeld.

Agrarisch Onderwijs vormt een component van het OVO-drieluik Onderwijs, Voorlichting en Onderzoek, ook het Landbouwkennissysteem genoemd. Dit rapport beperkt zich tot het beleidsterrein Agrarisch Onderwijs. De beleidsterreinen Voorlichting en Onderzoek zullen in andere PIVOT-rapporten worden behandeld.

In dit rapport zijn de handelingen opgenomen van de actor "de minister van Landbouw". Dat is de formele actor, in de praktijk worden de handelingen uitgevoerd door het ambtelijk apparaat dat de minister van Landbouw ter beschikking staat, namelijk de Directie Landbouwonderwijs en de daaronder ressorterende Inspectie van het Landbouwonderwijs. Verder zijn opgenomen de handelingen van de door de minister van Landbouw ingestelde vaste en adhoc advies- en ondersteuningsorganen.

In het hoofdstuk "Actoren" wordt dit nader beschreven.

Volgens de in het convenant gemaakte afspraken zou het onderzoek zich richten op de periode 1945-1990. Deze periode is voor dit onderzoek verruimd "tot 1992". Dit maakte het mogelijk om aandacht te besteden aan een voor het agrarisch onderwijs belangrijke beleidsontwikkeling, de Innovatie beroepsonderwijs, die rond het begin van de jaren negentig speelde. De Wet Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (1992) en de Wet op

het Cursorisch beroepsonderwijs (1992) zijn echter niet meer onderzocht.

1. BELEIDSONTWIKKELINGEN 1945-1992

Onderwijs, voorlichting en onderzoek op het gebied van landbouw vormen een samenhangend stelsel dat het landbouwkennissysteem wordt genoemd. Dit systeem is gericht op de ontwikkeling, verspreiding en toepassing van kennis over landbouw, sinds enkele jaren over landbouw in relatie tot de natuurlijke omgeving. Actoren binnen dit kennissysteem zijn de rijksoverheid, door de overheid gefinancierde instellingen voor onderzoek, voorlichting en onderwijs én het agrarisch bedrijfsleven.

Binnen het landbouwkennissysteem heeft de minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (LNV) een belangrijke taak in het ontwikkelen van beleid, het aansturen en het bekostigen van onderwijs, voorlichting en onderzoek. Bij de vernieuwing van de landbouw is het agrarisch onderwijs een wezenlijk beleidsinstrument voor de minister.

In de geschiedenis van het Nederlandse onderwijs en van de Nederlandse landbouw heeft men steeds getwijfeld over de organisatorische positie van het agrarisch onderwijs. Moest het agrarisch onderwijs onder het ministerie van "Landbouw" worden geplaatst of onder het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW)?

Telkens kwam men tot de conclusie dat het ministerie van Landbouw de enige plek was van waaruit het agrarisch onderwijs kan worden aangestuurd. In het in 1992 verschenen rapport van de stuurgroep Biesheuvel wordt de plaats van het agrarisch onderwijs binnen de departementale organisatie verklaard vanuit het zogenaamde Schering en Inslag-model. Primair verantwoordelijk voor het onderwijsbestel -de schering- is het ministerie van OCW. De schering is bindend voor het gehele beroepsonderwijs. De vakinhoudelijke invulling -de inslag- is een verantwoordelijkheid van de vakdepartementen; voor het agrarisch onderwijs is dat het ministerie van Landbouw. Refererend aan het landbouwkennissysteem dat door de minister van Landbouw wordt onderhouden, vond de stuurgroep het onverantwoord het agrarisch onderwijs uit "dit goed functionerend kennissysteem" weg te halen. Naar aanleiding van de uitkomsten van het rapport van de Stuurgroep Biesheuvel wordt in verband met het agrarisch onderwijsbeleid gesproken over inslagbeleid. Men bedoelt daarmee: een eigen, vakinhoudelijke invulling aan het agrarisch onderwijs door het ministerie van LNV binnen het door OCW gestelde kader. Deze invulling wordt bepaald door ontwikkelingen op gebied van wetenschap en technologie en door het beleid van de minister van Landbouw ten aanzien van de agrarische sectoren. De organisatorische en/of onderwijskundige vernieuwing van het agrarisch onderwijs wordt echter (mede-) bepaald door het algemene beleid van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen.

De minister van Landbouw is belast met de zorg voor het agrarisch onderwijs zoals deze ingevolge de grondwet in onderwijswetten is vastgelegd. Het ambtelijk apparaat waar de minister over beschikt om zijn taken op dit gebied uit te voeren, bestaat uit het Directoraat-Generaal van de Landbouw en Voedselvoorziening, de Directie Landbouwonderwijs en de onder deze directie ressorterende Inspectie van het Landbouwonderwijs.

De Directie Landbouwonderwijs heeft als hoofdtaken: beleidsvorming, bekostiging van de instellingen voor agrarisch onderwijs en bewaking van het beleid door o.a. financiële controle op de besteding van de rijksbijdrage. De Inspectie is vooral gericht op bewaking van de kwaliteit van het onderwijs.

De beleidsvoornemens van de minister ten aanzien van het agrarisch onderwijs komen onder andere tot uitdrukking in de rijksbegroting (bekostiging van het agrarisch onderwijs) en de bijbehorende memorie van toelichting, in wetsontwerpen en beleidsnota's.

De beleidsontwikkeling en vernieuwing van het agrarisch onderwijs worden niet meer uitsluitend gezien als een verantwoordelijkheid van de minister. De rol van de onderwijsinstellingen en van het bedrijfsleven in het beleidsvormingsproces is met name in de laatste jaren sterk toegenomen. Een groot aantal overleg-, advies- en ondersteuningsorganisaties is direct betrokken bij de beleidsvoorbereiding.

Agrarisch onderwijs in de periode 1800-1945

Het agrarisch onderwijs in Nederland heeft een lange weg achter zich. Het begin van die weg, in de 19e eeuw, wordt gekenmerkt door initiatieven van particulieren om het agrarisch onderwijs van de grond te krijgen. Van overheidsbeleid op het gebied van agrarisch onderwijs is nog geen sprake. Tot aan het einde van de 19e eeuw was kennis over de landbouw vooral gebaseerd op ervaring en overlevering. De industriële en agrarische revolutie in de 19e eeuw zette zowel particulieren als overheid aan tot het ontwikkelen van méér en op de economie toegespitst onderwijs. Men onderkende de noodzaak om naast algemeen onderwijs te komen tot diverse typen van beroepsonderwijs. In het diffuse geheel van door particulieren en overheid ontplooidde initiatieven in de 19e eeuw is een aantal ontwikkelingen in het kader van dit onderzoek het vermelden waard.

Het eerste plan van de overheid op het gebied van agrarisch onderwijs vormt het Koninklijk Besluit van 2 augustus 1815. Hierin werd bepaald dat het vak landhuishoudkunde aan de hogescholen en aan de faculteiten voor natuurwetenschappen moest worden onderwezen. Dit had de oprichting van een leerstoel voor landbouwkunde tot gevolg. Van 1816 tot 1878 is landhuishoudkunde aan de universiteiten van Groningen, Leiden en Utrecht gedoceerd.

Tijdens de Landbouwhuishoudkundige Congressen van 1848 en 1849 werd belangstelling gewekt voor de lagere school als de instelling bij uitstek voor het geven van elementair agrarisch onderwijs. In de Wet tot regeling van het lager onderwijs van 1857 werd daarom opgenomen dat in het uitgebreid lager onderwijs ook de landbouwkunde zou worden onderwezen.

Dorpsonderwijzers en plattelandspredikanten waren de aangewezen personen om de plattelandsjeugd de kennis te verschaffen die voor de latere uitoefening van hun beroep als boer noodzakelijk was.

Na 1830 bleek dat er een lacune bestond in het bestaande universitaire agrarisch onderwijs; de colleges in de landbouwkunde werden slechts als bijvak gegeven. Een opleiding tot landbouwkundige was niet voorhanden. Om hierin te voorzien werd in 1842 de Landhuishoudkundige school te Groningen opgericht, een "schoolboerderij" waar theorie en praktijk werden gecombineerd en bedoeld als hogere opleiding.

Koning Willem III gaf in 1853 een commissie de opdracht hem te adviseren over de manier waarop "vanwege de Koning het landbouwonderwijs bevorderd kan worden". De commissie deed het voorstel om gedurende de winteravonden openbare voordrachten voor boeren te organiseren. Iedereen die in staat was zijn kennis op boeiende wijze over te dragen, kon zulke

lezingen gaan verzorgen; degenen die deze lezingen gaven werden "wandelleraren" genoemd. Gezien de grote belangstelling voor de koninklijke lezingen moet de bijdrage van de wandelleraren aan de verspreiding van kennis over de landbouw niet worden onderschat.

Thorbecke's wetsontwerp voor de Wet op het middelbaar onderwijs (1863) regelde in artikel 19 in enkele bepalingen het agrarisch onderwijs: op lagere burgerscholen zou een deel van het ambachtsonderwijs vervangen kunnen worden door agrarisch onderwijs ten behoeve van toekomstige boeren. Deze bepaling kan worden beschouwd als voorloper van het huidige lager beroepsonderwijs. Bijzondere scholen, bedoeld voor de gegoede landbouwers, moesten worden opgericht door particulieren, gemeenten en/of provincies. De door het Rijk op te richten rijkslandbouwschool moest opleiden tot "studie en wetenschap van de landbouw". In 1875 werd in de rijksbegroting een bedrag opgenomen voor de stichting van een rijkslandbouwschool; in september 1876 werd deze te Wageningen geopend.

De Wet op het middelbaar onderwijs regelde het agrarisch onderwijs uitsluitend tot het niveau van middelbaar onderwijs. Universitair agrarisch onderwijs werd niet geregeld.

Om de landbouwcrises van 1870-1880 te boven te komen en de achterstand op technisch en technologisch gebied ten opzichte van het buitenland in te halen, nam de overheid forse maatregelen. In dit verband kan er voor het eerst van landbouwonderwijsbeleid gesproken worden. De minister van Binnenlandse Zaken, die ook "Landbouw" in zijn portefeuille had, kreeg de beleidsinstrumenten onderwijs, onderzoek en voorlichting op het gebied van de landbouw ter beschikking. Het beleid was gericht op een versterking van de land- en tuinbouw door middel van verbetering van de produktiemethoden. Vakkennis diende door onderwijs zo snel mogelijk te worden verhoogd. Met dit doel werden de landbouwwinterscholen opgericht. De scholen moesten "de aankomende landbouwers in de gelegenheid stellen op weinig kostbare wijze de nodige theoretische kennis van het landbouwbedrijf te verkrijgen, waarbij rekening zal worden gehouden met de behoeften van de provincie". De onderwijsprogramma's van de scholen varieerden dus van regio tot regio naar gelang de daar aanwezige agrarische produktie en gehanteerde methoden. De cursussen aan deze beroepsscholen werden gegeven in twee winterhalfjaren. In de verspreiding van kennis en het geven van voorlichting over de landbouw waren de landbouwwinterscholen tot 1957 de meest succesvolle instellingen binnen het geheel van agrarische onderwijsvoorzieningen.

Aan het begin van de 20e eeuw was er een agrarisch onderwijstelsel gegroeid dat een geleding vertoont in lager, middelbaar en hoger agrarisch onderwijs. Tot het lager agrarisch onderwijs moeten worden gerekend de landbouwwinterscholen en de in 1921 opgerichte lagere landbouwscholen die een schakel vormden tussen de lagere school en het middelbaar onderwijs. Daarnaast bestonden er middelbare landbouwscholen. Het hoger agrarisch onderwijs werd vertegenwoordigd door de in 1918, krachtens de Wet op het hoger landbouwonderwijs (1917) tot Landbouwhogeschool gepromoveerde Rijksland-, tuin-, en bosbouwschool te Wageningen. (Het hoger diergeneeskundig onderwijs dat sinds 1925 werd gegeven aan de Faculteit der Veeartsenijkunde aan de Utrechtse universiteit ressorteert niet onder het ministerie van Landbouw maar onder het ministerie van OCW).

Agrarisch onderwijs in de periode 1945-1970

In 1905 werd het ministerie van Landbouw, Nijverheid en Handel ingesteld. Binnen dit nieuwe departement werd in 1906 de Directie van de Landbouw

met een Afdeling Landbouwonderwijs geplaatst. Hier werd de basis gelegd voor de organisatorische positionering van het agrarisch onderwijs bij het ministerie van Landbouw. De Eerste afdeling Landbouwonderwijs, de latere Directie Landbouwonderwijs, ressorteerde in 1946 onder het ministerie van Landbouw, Visserij en Voedselvoorziening. De taken van deze afdeling werden als volgt omschreven: "de organisatie en het beheer van rijkscholen voor landbouwonderwijs, de subsidiëring van het onderwijs, het verstrekken van studiebeurzen en toelagen, de regeling en de kosten van examens en diversen". Tot de rijkscholen werden gerekend de Landbouwhogeschool, vier middelbare landbouwscholen en lagere landbouwscholen (de land- en tuinbouwwinterscholen). De minister van Landbouw, optredend als bevoegd gezag van de rijkslandbouwscholen, had een directe besturingstaak ten aanzien van deze instellingen. In zijn aansturingstaak lag de nadruk op regelgeving, beheer en bekostiging.

Het ontbrak het agrarisch onderwijs echter aan een wettelijk kader dat alle onderwijsvormen omvatte. Formeel was het middelbaar agrarisch onderwijs nog geregeld bij enkele artikelen in de Wet op het middelbaar onderwijs van 1863 en het hoger agrarisch onderwijs bij de Wet op het hoger landbouwonderwijs van 1917. Het overige agrarisch onderwijs vond zijn grondslag in Koninklijke Besluiten en ministeriële beschikkingen. Rond 1921 was er al een plan ontstaan tot reorganisatie van het gehele voortgezet onderwijs; de verbondenheid van landbouwbeleid en het agrarisch onderwijsbeleid kwam daarbij ter sprake. De aparte positie van het agrarisch onderwijs werd ook toen verdedigd met het argument, dat het agrarisch onderwijsbeleid afstemming behoefde met het algemeen landbouwbeleid. Deze afstemming moest via zo kort mogelijke lijnen verlopen. De ambtenaren, die het agrarisch onderwijs binnen het ministerie te verzorgen kregen, waren deskundigen op landbouwkundig gebied; de gewenste afstemming zou aldus voldoende zijn gewaarborgd.

In de wederopbouwperiode na de Tweede Wereldoorlog is er sprake van een versnelde mechanisering en industrialisatie ter verhoging van de agrarische productie. Vanuit het bedrijfsleven werd de vraag naar kennis steeds groter. Om de vernieuwing in de landbouw kracht bij te zetten werden Marshallgelden toegekend aan de landbouwscholen. In de eerste jaren na 1945 kenmerkt het agrarisch onderwijs zich door een sterke beroepsgerichtheid, de leerplannen waren vooral afgestemd op beroepsuitoefening en agrarische productie.

Binnen dit voortgezet beroepsgerichte onderwijs werd in de jaren vijftig plaats ingeruimd voor meer algemeenvormende vakken. "Verbreding" en "differentiatie" van het onderwijs werden belangrijke doelstellingen in het streven naar vernieuwing. Het overleg tussen de overheid, de onderwijsinstellingen en vertegenwoordigers van het agrarisch bedrijfsleven werd georganiseerd en gestructureerd.

De onvrede over de versnipperde wetgeving op het gebied van het voortgezet onderwijs nam in de jaren vijftig sterk toe.

De geconstateerde verbreding van het agrarisch onderwijs en de doelmatigheid van het overheidsapparaat werden als argumenten gebruikt om de discussie over de positionering van het agrarisch onderwijs nieuw leven in te blazen. Deze argumenten, samen met vergevorderde plannen voor de totstandbrenging van een alle vormen van voortgezet onderwijs omvattende wet, brachten de Afdeling Landbouwonderwijs steeds dichterbij de buurt van het ministerie van OCW.

Het wettelijk kader voor het agrarisch onderwijs werd in de jaren zestig gerealiseerd door de volledige integratie van dit onderwijs in het bestaande stelsel van onderwijsvoorzieningen. Er is daarbij echter afgesproken dat de relatie ministerie van Landbouw en het Landbouwonderwijs ook na inwerkingtreding van het nieuwe wettelijk kader zou worden gehandhaafd. In 1962 werd door de minister van Landbouw en de minister van Onderwijs een commissie ingesteld onder voorzitterschap van prof. mr. Polak. De taak van de commissie was de regering te adviseren over de noodzaak tot wijziging van de Wet op het hoger landbouwonderwijs (1917) vanwege het totstandkomen van de Wet op het wetenschappelijk onderwijs (1961). In haar advies spreekt de commissie zich uit voor inpassing van het hoger agrarisch onderwijs in de wet op het wetenschappelijk onderwijs. De op dit advies gebaseerde Inpassingswet 1967 bracht de Landbouwhogeschool binnen het kader van de Wet op het wetenschappelijk onderwijs en verleende haar rechtspersoonlijkheid.

Een groot aantal rapporten en wetsontwerpen resulteerde in de langverwachte Wet op het voortgezet onderwijs van 1963 (WVO 1963, de "mammoetwet"). Deze wet bestrijkt alle onderwijsvoorzieningen, inclusief het agrarisch onderwijs, beneden het universitaire niveau. De wet onderscheidt de volgende soorten van voortgezet onderwijs:

- * voorbereidend wetenschappelijk onderwijs (VWO)
- * algemeen voortgezet onderwijs (LAVO, MAVO, HAVO)
- * beroepsonderwijs (LBO, MBO, HBO)
- * andere vormen van voortgezet onderwijs zoals vormingsinstituten en levenscholen.
- * scholengemeenschappen die twee of meer vormen combineren.

Artikel 81 van de Overgangswet Voortgezet onderwijs geeft ten aanzien van het agrarisch onderwijs aan:

"De rijks- en van rijkswege gesubsidieerde scholen voor lager, middelbaar en hoger landbouw-, tuinbouw-, bosbouw- en landbouwtechnologie-onderwijs worden met ingang van 1 augustus 1968 onderscheidenlijk scholen voor lager, middelbaar en hoger agrarisch beroepsonderwijs".

Door de invoering van deze wet is het agrarisch onderwijs geplaatst in het systeem van beroepsscholen, naast het algemeen onderwijs. De integratie van het agrarisch onderwijs in het onderwijsbestel bracht de ministeries van OCW en van Landbouw onderling maar ook met het onderwijsveld tot veelvuldig en grondig overleg. Aan de positie van het agrarisch onderwijs buiten het reguliere bestel is met de inwerkingtreding van deze wet in 1968 een einde gekomen. De minister van Landbouw bleef verantwoordelijk voor het agrarisch onderwijs maar zijn taken op dit gebied werden aanzienlijk uitgebreid. Was de minister aanvankelijk vooral bestuurder, beheerder en bekostiger van het agrarisch onderwijs, nu werd hij medeverantwoordelijk voor het algemene onderwijsbeleid en de algemene onderwijswetgeving.

In de periode 1954-1970 hielden circa 50 werkgroepen, bestaande uit leraren, vertegenwoordigers van het bedrijfsleven en van pedagogische centra, zich bezig met vernieuwing van de leerstof voor de verschillende vakken in het agrarisch onderwijs. Dit heeft er toe geleid dat er voor het eerst leerplannen werden opgesteld. Deze kwamen tot stand op basis van de uitkomsten van enquetes over de bij land- en tuinbouwbedrijven voorkomende werkzaamheden. De leerplannen werden uitgebreid met vakken als bedrijfsleer, hand- en vakvaardigheid en techniek. Het onderwijs moest zich meer algemeen en maatschappelijk oriënteren. De algemene vorming vormde een middel en geen op zichzelfstaand doel.

Het lager agrarisch onderwijs zou zich meer op de voorbereiding op de beroepsuitoefening moeten richten in plaats van het aanbieden van een

afgebakende beroepsopleiding. Het middelbaar onderwijs werd uitgebreid met algemene vakken en werd gedifferentieerd. Het hoger agrarisch onderwijs moest zich verbreden en verdiepen.

Agrarisch onderwijs in de periode 1970-heden

Rond 1970 kenmerkt het algemene onderwijsbeleid zich door de gedachte "Leren door doen"; leren met het hoofd én met de handen. "Het onderwijs dient gericht te zijn op algehele vorming, waarbij rekening wordt gehouden met alle relevante cognitieve en motorische potenties en begaafdheden van de leerlingen en die bovendien beroepsoriëntatie c.q. beroepsvorming mogelijk maakt". Een basisprincipe van het agrarisch onderwijs "integratie theorie en praktijk" werd daarmee in ere hersteld. Het praktijkdeel heeft in de geschiedenis van het agrarisch onderwijs steeds een grote rol gespeeld. De agrarische praktijkscholen nemen daarbij een aparte positie in. Vergelijkbare instellingen zijn binnen het Nederlandse onderwijsbestel niet aanwezig.

Het onderwijsveld vertoonde in de jaren zeventig een tendens van verminderde toestroom van leerlingen. Hergroepering en fusering van scholen werden als agendapunten ingebracht in het overleg van de onderwijsbeleidvormers. Er leefden ook gedachten over "hoger onderwijs nieuwe stijl"; het praktijk- en beroepsgerichte HBO zou naast en niet langer onder het wetenschappelijk onderwijs moeten worden geplaatst. Vanaf 1970 gold voor de Landbouwniversiteit de "1%-regeling": de minister van Landbouw bepaalde dat van het toegekende personeelsbudget 1% gebruikt zou worden voor dienstverlening aan het overige agrarisch onderwijs. De zo gewenste afstemming van onderwijs, onderzoek en voorlichting werd bevorderd door vergaande samenwerking van de, onder het ministerie van Landbouw ressorterende, onderzoeksinstituten en proefstations. De onderzoeksresultaten worden via de Landbouw- voorlichtingsdiensten en via de leerplanvernieuwing in het agrarisch onderwijs verspreid.

Met name de universiteiten en hogescholen hebben in de jaren na 1970 dynamische ontwikkelingen doorgemaakt: nota's en wetsontwerpen volgden elkaar in hoog tempo op (Wet universitaire bestuurshervorming 1970, Wet wetenschappelijk onderwijs 1985, Wet hoger beroepsonderwijs 1985). Het landelijk overheidsbeleid stond in de jaren tachtig in het teken van de Taakverdeling en Concentratie van het Wetenschappelijk onderwijs (TCW) en de Selectieve Krimp en Groei (SKG); bezuinigingsoperaties voor het onderwijsveld. Dit leidde tot drastische aanpassingen. De minister van Landbouw stelde in de periode 1970-1985 een aantal studiecmissies in om de samenwerking en samenhang van het hoger agrarisch onderwijs en de Landbouwniversiteit te onderzoeken. Uit de onderzoeken van deze commissies trok de minister in 1986 de volgende eindconclusies: doorstroming van het Hoger Agrarisch Onderwijs naar de Landbouwniversiteit zal worden bevorderd en gestructureerd, de onderwijsinhoudelijke samenwerking en een gemeenschappelijk gebruik van onderwijsvoorzieningen zal worden gestimuleerd. In de jaren na 1986 zoeken de hogere agrarische scholen naar een nauwere relatie met de Landbouwniversiteit. De stuurgroep Van der Plas stelde een uitvoeringsplan op voor de samenwerking van het Hoger Agrarisch Onderwijs en de Landbouwniversiteit; de Landbouwniversiteit zou taken afstoten naar de hogere agrarische scholen, de landbouwkundige onderzoeksinstituten, de landbouwproefstations en TNO. De Wet Hoger Beroepsonderwijs (1985) stelde de hogere agrarische scholen in staat om, net zoals de Landbouwhogeschool, contract- activiteiten uit te voeren. Het hoger agrarisch

onderwijs sluit contracten met derden voor het verrichten van onderzoek. Docenten en studenten doen aldus ervaring op in de praktijk; van kennisoverdracht naar de maatschappij is al sprake nog voor de student officieel tot de arbeidsmarkt is toegetreden.

De door de minister van Onderwijs en Wetenschappen geïnstigeerde operatie Schaalvergroting Taakverdeling en Concentratie (STC) zou moeten leiden tot regionale samenwerking en fusering in het onderwijsveld. De minister van Landbouw vertaalde dit in onderlinge concentratie van agrarische instellingen en sectorale samenwerking. Zo ontstonden in 1981 de STOAS en rond 1988 een vijftal nieuwe agrarische hogescholen.

Schaalvergroting en concentratie vormden ook beleidsdoelstellingen voor het lager en middelbaar agrarisch onderwijs. Veranderingen in de agrarische sector, het beroepenpatroon en onderwijskundige ontwikkelingen deden de behoefte ontstaan tot versterking en bundeling van het agrarisch beroepsonderwijs. Tegelijk wilde men de aanzet geven tot diepgaande samenwerking van bedrijfsleven, onderwijs, onderzoek en voorlichting. Deze doelstellingen zouden worden bereikt door de vorming van agrarische opleidingscentra (AOC). Met een AOC werd bedoeld een instelling waarin de opleidingsprogramma's voor voortgezet (dat wil zeggen lager en middelbaar) agrarisch onderwijs in één regio zijn ondergebracht. Het centrum zou zich niet alleen richten op de versterking van het onderwijs, maar ook op versterking van de wisselwerking met het bedrijfsleven. Een AOC moest verder de samenwerking van onderzoek, voorlichting en onderwijs bevorderen. Aan elk centrum zou in ieder geval een lagere en een middelbare agrarische school zijn verbonden. In de toekomst was echter uitbreiding met cursusonderwijs, individueel lager onderwijs, leerlingwezen en kort middelbaar agrarisch onderwijs gewenst. Een AOC zou aldus een omvang van circa 1200 leerlingen kunnen bereiken. Het bevoegd gezag zou komen te liggen bij een scholenbestuur met een eigen verantwoordelijkheid. Deze ambitieuze en ingrijpende operatie zou in 1988 van start moeten gaan. In 1990 werd het plan daadwerkelijk gerealiseerd op basis van de Wet Sectorvorming en vernieuwing middelbaar beroepsonderwijs (SVM 1990): 60 lagere en 49 middelbare agrarische scholen fuseerden tot 21 AOC. Een andere belangrijke fusering vanuit bovengenoemde doelstelling was die van de praktijkscholen tot drie Informatie Praktijkcentra (IPC). Aan deze IPC worden instructies gegeven die vanwege hoge aanschafkosten of specifieke deskundigheid op de gewone opleiding niet aan bod kunnen komen. In deze zin borduren de IPC voort op de uitgangspunten van de praktijkscholen: aanvullende en bijscholing voor zowel agrarische opleidingen, leraren en voorlichters en anderen die daar in hun opleiding niet aan zijn toe gekomen.

De taken van de minister van Landbouw op het gebied van het agrarisch onderwijs werden rond 1970 uitgebreid met "de behandeling van de vraagstukken met betrekking tot het landbouwonderwijs in het kader van de E.E.G. en van andere internationale organisaties". Internationale uitwisseling van kennis en ervaring en samenwerking behoorden tot de uitgangspunten. In dit licht werd in de jaren tachtig een regeling van kracht die instellingen middelen toeweest voor "de internationalisering van het agrarisch onderwijs" (Stimuleringsregeling Internationalisering Landbouwonderwijs). De regeling moet onder andere de mogelijkheden verruimen van toetreding tot de internationale (agrarische) arbeidsmarkt.

De aanbevelingen van de (door het ministerie van OCW) ingestelde commissie Wagner (1983) vormden de impuls tot krachtige stimulering van het beroepsonderwijs. De commissie stelde in haar rapport dat "in de

onderwijsgang van de leerling het eindpunt een beroepsopleiding moet zijn, zo zou voor het MBO en HBO een schoolfase moeten worden ingericht die beroepsvoorbereidend is en een praktijkfase onder verantwoordelijkheid van het bedrijfsleven waarin een beroepskwalificatie wordt verworven". De ministers van OCW en van Landbouw, alsmede vertegenwoordigers van het onderwijsveld en het bedrijfsleven, kwamen via overleg over dit rapport tot de volgende voorstellen: bevordering van de leerlinginstroom in het leerlingwezen, het totstandbrengen van beroepsprofielen omdat elke leerling het recht heeft op een beroepskwalificatie en het aanbrengen van een overlegstructuur van overheid, onderwijsveld en bedrijfsleven. De basis hiervoor wordt gevormd door de Wet Sectorvorming en vernieuwing middelbaar beroepsonderwijs (SVM 1990)

Als gevolg hiervan werd in 1992 op grond van een gemeenschappelijk voorstel van organisaties van onderwijs en bedrijfsleven "de kwalificatiestructuur voor het agrarisch voortgezet onderwijs" vastgesteld. Het totstandbrengen van deze kwalificatiestructuur vormt een belangrijke innovatie voor het agrarisch beroepsonderwijs; de minister van Landbouw loopt hiermee voor op de minister van OCW. Het kwalificatiestelsel is een geheel van diploma's, certificaten en eindtermen. Het stelsel kan worden gezien als een inhoudelijke beschrijving van het complete voortgezet agrarisch onderwijs, omdat het voor elk beroep, voor verdere studie of ander maatschappelijk functioneren, de vereiste kennis, vaardigheden en attitudes omschrijft.

Aan het begin van de jaren negentig werd bij het ministerie van Landbouw gekozen voor een scheiding van beleid en uitvoering. De innovatie van het agrarisch beroepsonderwijs werd mede vanuit deze nieuwe bestuursfilosofie gerealiseerd. De innovatie omvatte twee componenten: een onderwijskundige (kwalificatiestructuur) en een organisatorische vernieuwing. Dit laatste bewerkstelligde de minister van Landbouw door de directe betrokkenheid van het ministerie bij de uitvoering van het agrarisch onderwijs te verminderen, door een grotere omvang van de onderwijsinstellingen te stimuleren en een grotere bestuurlijke autonomie aan de instellingen te verlenen. Het "rijkscholen"-idee kwam hiermee voor de scholen voor voortgezet agrarisch onderwijs te vervallen; het bevoegd gezag van de minister werd overgedragen aan de besturen van de scholen.

In de periode 1945-1992 heeft het beleid van de minister zich ontwikkeld van rijkscholenbestuur naar kennissysteembeleid. De Directie en de Inspectie van het Landbouwonderwijs zijn gaan sturen op afstand: in plaats van besturen en beheren wordt de aandacht nu gericht op opwekken, uitwisselen en benutten van kennis. Binnen de door de overheid gestelde kaders (LNV en OCW) is de onderwijs- uitvoering de verantwoordelijkheid van de instellingen voor het agrarisch onderwijs zelf geworden. De kwalificatiestructuur wordt daarbij gezien als de inhoudelijke kern van de innovatie van het agrarisch beroepsonderwijs.

Vernieuwing en ontwikkeling van het onderwijs wordt door de overheid sinds enkele jaren gestructureerd in een plancyclus.

Deze planning betreft het voorgenomen algemene en vakinhoudelijke beleid, het bekostigings- en huisvestingsbeleid en de organisatie van het overleg met belangenorganisaties. In de plancyclus spelen de rijksbegroting, het "Plan van Scholen", en de Beschikking Bekostiging HBO-voorzieningen een doorslaggevende rol. De jaarverslagen en ontwikkelingsplannen van de onderwijsinstellingen verschaffen de beide ministers de voor de planning benodigde informatie.

Ten behoeve van het hoger beroepsonderwijs stelden de ministers van OCW en van Landbouw al vanaf 1988 "hoger onderwijs en onderzoeksplannen"

(HOOP) op. In een cyclus van enkele jaren worden daarin telkens de plannen voor samenwerking tussen het hoger beroepsonderwijs en het wetenschappelijk onderwijs vastgelegd.

In de rijksbegroting voor het ministerie van Landbouw worden de uitgaven verantwoord ten behoeve van het onderhoud van het landbouwkennissysteem. Het hoofdbeleidsterrein Agrarisch Onderwijs neemt in 1992 ongeveer een kwart van de totale LNV-begroting voor zijn rekening. In de periode 1947-1980 werden de volgende bekostigingsposten voor het agrarisch onderwijs op de rijksbegroting opgevoerd: bekostiging van de personeelsuitgaven, materiële uitgaven, algemene uitgaven van de instellingen voor agrarisch onderwijs, bekostiging van de gezondheidszorg studenten, verstrekken van studiebeurzen en studietoelagen, subsidies voor de opleiding van leerkrachten, subsidies voor cursussen, subsidies aan stichtingen en verenigingen op het gebied van agrarisch onderwijs. Met ingang van het schooljaar 1974-1975 is de toekenning van studiesteen overgegaan naar het ministerie van OCW.

De bekostiging vond plaats onder door de minister te stellen voorwaarden en aan de hand van een goedgekeurde begroting en van declaraties van een instelling.

De WWO 1985 en de WHBO 1985 brachten voor de Landbouwuniversiteit en de hogere agrarische scholen een nieuw bekostigingssysteem met zich mee; de zogenaamde lumpsum-bekostiging. Voor het beheer van het agrarisch onderwijs ontvangen de instellingen een totaalbedrag, de lumpsum, waarin zowel de personele als materiële kosten zijn begrepen. Berekening van de lumpsum voor het hoger agrarisch onderwijs gebeurt op basis van de "Regeling Berekeningsgrondslag Rijksbijdrage WHBO", de hoogte van het bedrag is afhankelijk van het aantal studenten.

Ook de bekostiging van de AOC vindt sinds 1991 plaats op basis van een lumpsum. In de lumpsum voor de AOC zijn de uitgaven voor het middelbaar en lager agrarisch onderwijs, het deeltijd middelbaar agrarisch onderwijs, de opleidingen leerlingwezen en de door centra georganiseerde cursussen opgenomen.

Het nieuwe bekostigingsstelsel is het gevolg van het streven naar vergroting van de zelfstandigheid van de instellingen en het sturen op afstand door de overheid. De instellingen verantwoorden de besteding van de rijksbijdrage achteraf via de jaarrekening. De lumpsumbekostiging is ook bedoeld als stimulans voor vorming van grotere scholen.

"Het plan van scholen" (voor het voortgezet agrarisch onderwijs) en de "beschikking bekostiging HBO-voorzieningen (BBHV)" instrumenten voor planning en verantwoording van uitgaven van de minister van Landbouw. Via deze instrumenten deelt de minister de Tweede Kamer der Staten-Generaal mee welke nieuwe onderwijsvoorzieningen voor bekostiging in aanmerking zullen komen.

Naast de lumpsumfinanciering verstrekt de minister van Landbouw ook bijdragen voor specifieke activiteiten; met name de onderwijsinnovatie neemt een belangrijke plaats in op de begroting maar ook middelen voor internationalisering van het onderwijs en de agrarische lerarenopleidingen worden bekostigd.

Sinds 1992 stelt de minister van Landbouw een tweejaarlijks verschijnend "Landbouwonderwijsplan" op waarin het voorgenomen beleid voor de komende twee jaren wordt beschreven.

Anno 1992 kent het agrarisch onderwijs de volgende onderwijsinstellingen: de Landbouwuniversiteit Wageningen, 6 agrarische hogescholen (waarvan 2 rijkscholen), 21 agrarische opleidingcentra (AOC), 3 Informatie

Praktijkcentra (IPC), 50 afdelingen van agrarisch onderwijs verbonden aan een scholengemeenschap en 10 lagere agrarische scholen.

Structuur van het agrarisch onderwijs vanaf 1968

op grond van de integratie in het algemeen onderwijskader.

LAGER AGRARISCH ONDERWIJS (LAO),

binnen het kader van de WVO 1963 gerekend tot het lager beroepsonderwijs (LBO).

De lagere agrarische scholen (LAS) zijn in 1921 ontstaan vanuit wintercursussen. Schoolverlaters van het basisonderwijs kunnen tot deze scholen worden toegelaten. De WVO 1963 had voor het lager agrarisch onderwijs tot gevolg dat de nadruk in de onderbouw vooral werd gelegd op algemene vorming en beroepsoriëntatie en dat de vakken in de bovenbouw voornamelijk op beroepspraktijk zijn gericht. Vanuit de bovenbouw kan worden doorgestroomd naar de middelbare agrarische scholen, het agrarisch leerlingwezen en de agrarische vak- en praktijkscholen. De cursusduur is vier jaar. De uitvoering van de WVO 1963 is voor het lager agrarisch onderwijs geregeld bij het Besluit lager agrarisch onderwijs van 1968. Het Besluit LBO/LAVO 1973 regelde differentiatie naar A- (praktische vakken), B-, C- en D-(theoretische vakken gericht op doorstroming) niveau. Aan een LAS kan een afdeling voor individueel lager onderwijs (ILO) verbonden zijn.

In 1987 waren er 131 lagere agrarische scholen, ingedeeld in 6 regionale Inspecties van het Landbouwonderwijs. Het merendeel van de scholen was van bijzondere signatuur.

Onderwijscommissies van verenigingen uit het agrarisch bedrijfsleven (bijvoorbeeld de onderwijscommissie van Het Landbouwschap) treden voor het merendeel van deze scholen als bevoegd gezag op.

MIDDELBAAR AGRARISCH ONDERWIJS (MAO)

De middelbaar agrarische scholen (MAS) worden in het kader van de WVO 1963 gerekend tot het middelbaar beroepsonderwijs.

In 1957 werden de lagere land- en tuinbouwwinterscholen verheven tot middelbare agrarische scholen. De reeds bestaande middelbare landbouwscholen werden verheven tot hogere agrarische scholen.

Middelbaar agrarisch onderwijs leidt op tot toekomstig agrarisch ondernemer (akkerbouwer, veehouder, tuinder e.d.). Tot de scholen worden schoolverlaters uit het lager agrarisch onderwijs en uit het overige lager beroepsonderwijs toegelaten. De middelbare agrarische scholen kennen sinds 1964 een niveaudifferentiatie in een B- en E-richting, in 1971 vervangen door A- en B-richting.

MAS-A is voornamelijk theoretisch gericht en bereidt voor op voortgezette studie op hoger niveau. MAS-B richt zich op het zelfstandig ondernemerschap en de beroepspraktijk.

Vanaf het midden van de jaren tachtig is er vanuit het ministerie van Landbouw aangestuurd op verdere vernieuwing van dit onderwijstype. Dit gebeurde naar aanleiding van de ideeën over schaalvergroting en concentratie. Belangrijkste uitgangspunten daarbij waren verdergaande differentiatie in twee-, drie-, en vierjarige opleidingen en het streven naar concentratie van de agrarische beroepsopleidingen. Aan sommige middelbare agrarische scholen is het sinds 1980 mogelijk een korte opleiding van twee jaar te volgen, het kort middelbaar agrarisch onderwijs (KMAO). Het betreft dan samenwerkingsprojecten van LAO en MAO.

In 1987 waren er 49 middelbare agrarische scholen ingedeeld in 6 regionale inspecties, hiervan waren er 21 rijks- en 28 bijzondere school.

LEERLINGWEZEN (LLW) IN DE LANDBOUW

Het principe van "het leerlingwezen" is voor het agrarisch onderwijs geregeld in de Wet op het Leerlingwezen (WLLW 1966). Dit principe houdt in dat er een leerovereenkomst wordt gesloten tussen een patroon en een leerling

vanuit de gedachte dat de leerling al werkende leert. Door het sluiten van de leerovereenkomst verbindt de leerling zich tot A) het volgen van een praktisch opleidingsdeel in het bedrijf van de patroon en B) een theoretisch opleidingsdeel aan een school. Voor het agrarisch onderwijs richt het leerlingwezen zich op leerlingen van agrarische opleidingen die zich na afloop van hun opleiding verder willen voorbereiden op de uitoefening van hun beroep. Vanuit de WLLW 1966 werden er voor het agrarisch onderwijs drie landelijke organen voor het leerlingwezen opgericht: de Landelijke Stichting ter bevordering van de opleiding in het Leerlingwezen in de land- en tuinbouw en de Landbouwbambachten (LSLL), het Landelijk Orgaan voor het Leerlingwezen in de bosbouw (LOLB) en de Landelijke Stichting Beroepsopleiding Levensmiddelenindustrie (LSBL). Deze organen treden op als bevoegd gezag.

PRAKTIJKSCHOLEN

In de periode tussen 1953 en 1969 ontstaan de praktijkscholen vanuit een behoefte aan lessen en (specialistische) instructies die niet door het gangbare agrarisch onderwijs werden gegeven. De praktijkscholen zijn bedoeld als aanvullende en bijscholing in praktische vakken voor zowel agrarische werkgevers en werknemers, als voor schoolverlaters van agrarische opleidingen, leraren en voorlichters en anderen die daar in hun opleiding niet aan toe zijn gekomen.

AGRARISCH ONDERWIJS VOOR VOLWASSENEN

kan worden verdeeld in cursusonderwijs, het leerlingwezen (dat ook toegankelijk is voor volwassenen) en vanaf 1982 het deeltijd middelbaar agrarisch onderwijs.

CURSORISCH AGRARISCH ONDERWIJS

Voor 1945 bestond er, naast het lagere, middelbare en hogere agrarisch onderwijs, een zogenaamd "cursuswezen" voor agrarisch onderwijs. Hiertoe behoorden lagere cursussen (voorbereidende en algemene cursussen die als schakel fungeerden tussen lagere school en de beroepspraktijk maar ook voorbereiden op middelbaar agrarisch onderwijs) en middelbare cursussen (waaronder cursussen die opleiden tot land- of tuinbouwonderwijzer, zaakvoerder, boswachter, maar ook cursussen over speciale onderwerpen). Het cursorisch agrarisch onderwijs was van grote betekenis binnen het geheel van kennisverspreiding over landbouw. Deze vorm van onderwijs was bij uitstek geschikt om op de dynamische ontwikkelingen in landbouw en economie in te spelen. De cursussen werden als het ware uit de grond gestampt wanneer er in een bepaalde sector meer kennis nodig was, de productie verhoogd diende te worden of andere methoden moesten worden gebruikt. De toegankelijkheid van deze onderwijsvorm was zeer groot. In de jaren tachtig beleefde het agrarisch cursuswezen een bloeiperiode. Vanwege de grote vraag, de uiteenlopende wensen en ideeën over cursorisch agrarisch onderwijs en onduidelijkheid over subsidievoorwaarden werd de Coördinatie Commissie Cursussen Landbouw Onderwijs (C3LO) opgericht. Deze adviseert de minister van Landbouw met betrekking tot het cursorisch agrarisch onderwijs. Het cursusonderwijs wordt voor het grootste deel aangeboden door de agrarische scholen maar ook door bijvoorbeeld de standorganisaties van het agrarisch bedrijfsleven, de consultantschappen van de voorlichting etc. Het Provinciaal Overlegorgaan Cursusonderwijs (POOC) coördineert al deze vormen van cursorisch onderwijs.

HOGER AGRARISCH ONDERWIJS (Hoger Agrarisch Onderwijs)

Hiertoe wordt sinds 1986 zowel het agrarisch onderwijs verbonden aan het wetenschappelijk onderzoek (de Landbouwuniversiteit te Wageningen) als het agrarisch onderwijs op HBO-niveau als het hoger agrarisch pedagogisch onderwijs gerekend.

Het agrarisch onderwijs aan de Landbouwhogeschool (1918-1986) leidde volgens de Wet op het hoger landbouwonderwijs (1917) op "tot zelfstandige beoefening van de landbouwwetenschappen en het bekleden van maatschappelijke betrekkingen waarvoor een opleiding in die wetenschap nodig is". Het Landbouwhogeschoolstatuut van 1956 bepaalde studierichtingen, studieduur en examens. Na 1945 werden er leerstoelen geïnstalleerd gericht op de planologische, cultuurtechnische en maatschappelijke inrichting van het platteland. Vanaf 1968 ressorteerde de Landbouwhogeschool onder de Wet wetenschappelijk onderwijs 1960. In overeenstemming met de Wet op de universitaire bestuursvorming (WUB 1970) werden ook op de Landbouwhogeschool vanaf 1970 democratisch gekozen bestuursorganen ingesteld. In 1986 werd de Landbouwhogeschool gepromoveerd tot universiteit. Een significante naamswijziging vond plaats in 1989: de Faculteit der Landbouwwetenschappen werd omgedoopt in Faculteit der Landbouw en Milieuwetenschappen.

De hogere agrarische scholen (HAS) komen voort uit de verheffing van de middelbare land- en tuinbouwscholen in 1957 tot hogere agrarische scholen. Dit onderwijs leidt op voor "kaderfuncties in bedrijven, instituten en diensten in en rond de agrarische sectoren, alsmede op hogere studie". Tot de scholen worden schoolverlaters van het VWO, HAVO of middelbaar agrarisch onderwijs toegelaten. Vanaf 1972 werd er een nieuwe structuur voor het

hoger agrarisch onderwijs ingevoerd waarin naar meer afstemming met de Landbouwhogeschool werd gezocht.

In 1987 waren er 11 hogere agrarische scholen met een eigen landelijke inspecteur.

De 2e- en 3e-gradslerarenopleidingen voor agrarisch onderwijs werden in 1981 ondergebracht in de onder de Directie Landbouwonderwijs ressorterende Stichting tot ontwikkeling van agrarische onderwijskunde en scholing (STOAS). Post-hoger landbouwonderwijs wordt georganiseerd onder verantwoordelijkheid van de stichting PHLO.

2. ACTOREN BINNEN HET BELEIDSTERREIN 1945-1992

Actoren zijn instellingen, binnen of buiten de rijksoverheid, die handelingen verrichten op een bepaald beleidsterrein.

In dit hoofdstuk wordt vanwege de beeldvorming van het beleidsterrein Agrarisch onderwijs een overzicht gegeven van de belangrijkste actoren.

Niet van alle actoren worden de handelingen in dit rapport opgenomen.

De keuze voor het opnemen van handelingen van actoren is gebaseerd op de volgende criteria:

- I) De actor moet vallen binnen het kader van de Archiefwet 1962. De Basis Selectiedocumenten worden door PIVOT opgesteld voor de rijksoverheidsorganen; handelingen van actoren die niet vallen onder de Archiefwet 1962 worden niet opgenomen. Voor het beleidsterrein agrarisch onderwijs moeten hiertoe worden gerekend de actoren uit het bedrijfsleven.
- II) De actor wordt in andere PIVOT-rapporten beschreven. Hierdoor vallen de handelingen van de Kroon, de Raad van State, Gedeputeerde Staten, gemeentebesturen en van de minister van OCW en de daaronder ressorterende organisaties buiten het kader van dit rapport. De handelingen zullen in andere PIVOT-rapporten worden opgenomen.

Verder zijn in dit rapport uit praktisch oogpunt ook niet opgenomen de handelingen van de instellingen voor agrarisch onderwijs en de informele advies- en ondersteuningsorganisaties.

In dit rapport zijn de handelingen beschreven van de minister van Landbouw. Dat is de formele actor, in de praktijk worden deze handelingen uitgevoerd door de Directie Landbouwonderwijs en de daaronder ressorterende Inspectie van het Landbouwonderwijs.

Verder zijn in dit rapport de handelingen opgenomen van de door de minister ingestelde vaste en adhoc advies- en ondersteuningsorganen voor het agrarisch onderwijs, de commissies van toezicht, de rijksconsulenten van de Landbouw (voor zover het handelingen betreft op het gebied van agrarisch onderwijs) en de commissie voor geschillen binnen het rijkslandbouwonderwijs.

Als de actor voorzien is van een * wil dat zeggen dat de handelingen van deze actor in dit rapport zijn beschreven.

De Raad van State.

Taak:

Het beschikken op een beroep van ieder natuurlijke persoon of rechtspersoon die door een besluit van de minister van landbouw of door een gezamenlijk besluit van de ministers van Landbouw en OCW op het gebied van het agrarisch onderwijs in zijn belang is getroffen.

Bijvoorbeeld beroepszaken betreffende beëindiging van de bekostiging van een onderwijsinstelling, het gebruik van gebouwen, terreinen en roerende zaken.

De Raad van State adviseert de minister van Landbouw bij het verlenen van rechtspersoonlijkheid aan instellingen voor agrarisch onderwijs en bij het instellen van nieuwe leerstoelen voor hoger agrarisch onderwijs.

Gedeputeerde staten/Gemeentebesturen.

Alvorens toestemming te geven voor het oprichten van nieuwe instellingen voor agrarisch onderwijs treedt de minister van Landbouw in overleg met provincie en/of gemeente.

Gedeputeerde Staten deed in de periode 1925-1968 aanbevelingen aan de minister van Landbouw voor de benoeming van de leden van de commissie van toezicht van land- en tuinbouwwinterscholen in de provincie.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen.

Is belast met de zorg voor onderwijs, cultuur en wetenschappen. Hij draagt ministeriële verantwoordelijkheid voor het Nederlandse onderwijsstelsel.

De minister van Landbouw *

1945-1960 : de minister van Landbouw, Visserij en
Voedselvoorziening

1960-1990 : de minister van Landbouw en Visserij

1990-heden : de minister van Landbouw, Natuurbeheer en
Visserij

De minister is belast met de zorg voor het agrarisch onderwijs, draagt ministeriële verantwoordelijkheid voor het agrarisch onderwijsbeleid, is medeverantwoordelijk voor het algemene onderwijsbeleid en de algemene onderwijswetgeving.

Algemene taak van de minister van Landbouw op het gebied van het agrarisch onderwijs:

Het aansturen, beleidsmatig afstemmen en financieren van de infrastructuur van onderzoek, voorlichting en onderwijs, het regelmatig onderhouden van contact met het ministerie van OCW voor de inbreng van het ministerie van Landbouw in de algemene onderwijsontwikkeling en de terugkoppeling van structurele onderwijsontwikkelingen naar de beleidsontwikkeling van het agrarisch onderwijs.

Het ambtelijk apparaat dat de minister ter beschikking staat ter uitvoering van zijn taken op het gebied van agrarisch onderwijs wordt gevormd door het Directoraat-Generaal van de Landbouw en Voedselvoorziening, de Directie Landbouwonderwijs en de Inspectie van het Landbouwonderwijs.

De Directeur-Generaal van de Landbouw *

1945-1960 : De Directeur van de Landbouw
1960-heden : De Directeur-Generaal van de Landbouw
en de Voedselvoorziening

De Directeur-Generaal van de Landbouw is in een aantal gevallen de formele actor van taken en handelingen op het gebied van agrarisch onderwijs. In de praktijk worden deze taken en handelingen door de Directie Landbouwonderwijs uitgevoerd.

De Directie Landbouwonderwijs *

1940-1947 : Eerste afdeling Landbouwonderwijs
1947-1957 : Afdeling Landbouwonderwijs
1957-heden : Directie Landbouwonderwijs

De Directie van de Landbouw en haar voorgangers ressorteerden binnen het ministerie van Landbouw onder de Directie van de Landbouw, later het Directoraat-Generaal van de Landbouw en Voedselvoorziening.

Onder de Directie van de Landbouw ressorteerde van 1945 tot 1960 de Eerste afdeling tuinbouw en tuinbouwonderwijs.

In 1960 kwam de Afdeling Tuinbouwonderwijs te ressorteren onder de Directie Landbouwonderwijs.

De Directie Landbouwonderwijs voert haar taken uit namens de minister van Landbouw. Waar in het vervolg van dit rapport de minister van Landbouw wordt aangegeven als de formele actor van een handeling, dan wordt de handeling in de praktijk verricht door de Directie Landbouwonderwijs.

Taken:

Het, namens de minister van Landbouw, vormgeven aan de eisen die het departementale beleid stelt aan het agrarisch onderwijs. Het scheppen van voorwaarden voor en het bevorderen van een goed functionerend agrarisch onderwijs. Het formuleren van beleid voor vernieuwing van het onderwijs, in dialoog met de instellingen voor agrarisch onderwijs en afnemers van het agrarisch onderwijs. Het stimuleren van de invoering van de vernieuwing in het agrarisch onderwijs. Het maken van afspraken met instellingen van agrarisch onderwijs en het bedrijfsleven over de planning en ontwikkeling van het onderwijs.

De Inspectie van het Landbouwonderwijs *

1940-1947 : Eerste afdeling Landbouwonderwijs
Inspecteur van het Landbouwonderwijs
1945-1960 : Eerste afdeling Tuinbouw en Tuinbouwonderwijs
Inspecteur van het Tuinbouwonderwijs
1947-1957 : Afdeling Landbouwonderwijs
Inspecteur van het Landbouwonderwijs
1957-1980 : Directie Landbouwonderwijs
Inspectie van het Landbouwonderwijs:
4 stafinspecteurs, 6 regionale inspecteurs
1980-1987 : Directie Landbouwonderwijs
Adjunct-directie Inspectie Landbouwonderwijs
1987-1990 : Directie Landbouwonderwijs
Hoofdafdeling Inspectie Landbouwonderwijs
1990-heden : Directie Landbouwonderwijs
Functioneel verzelfstandigde Inspectie
Landbouwonderwijs

De functionele verzelfstandiging van de Inspectie in 1990 was bedoeld als waarborg van de onafhankelijkheid van de inspectie ten opzichte van de instellingen voor agrarisch onderwijs en de beleidsontwikkeling van de Directie Landbouwonderwijs. Een groot deel van de beheerstaken van de Inspectie kwam te vervallen. In 1992 kent de Inspectie een onderverdeling naar de volgende aandachtsgebieden:

- a) de Landbouwuniversiteit, 3 agrarische hogescholen, 2 landbouwpraktijkscholen en het internationaal agrarisch onderwijs,
- b) 3 agrarische hogescholen, 6 landbouwpraktijkscholen, de STOAS, de LPC, het CITO,
- c) de AOC, de scholen voor lager en middelbaar agrarisch onderwijs, en scholengemeenschappen met een afdeling agrarisch onderwijs en
- d) de overige AOC, scholen voor lager en middelbaar agrarisch onderwijs en scholengemeenschappen met een afdeling agrarisch onderwijs.

Taken:

Het toezicht op het agrarisch onderwijs is opgedragen aan de minister van Landbouw via de Wet op het voortgezet onderwijs. Het wordt op zijn gezag uitgevoerd door de Inspectie van het Landbouwonderwijs. Het toezien op naleving van de bepalingen van wet- en regelgeving. Het organiseren en administratief ondersteunen van visitaties aan instellingen voor agrarisch onderwijs. Het evalueren en controleren van en rechtstreeks rapporteren aan de minister van Landbouw over de kwaliteit van het agrarisch onderwijs. Het op eigen initiatief verrichten van onderzoek op het gebied van het agrarisch onderwijs. Het onderwijskundig en methodologisch ondersteunen van de instellingen voor agrarisch onderwijs.

De commissies van toezicht *

1925-1968

Ingesteld door de minister van Landbouw die ook de leden benoemde. Een commissie van toezicht hield in een provincie toezicht over iedere land- en tuinbouwwinterschool afzonderlijk. Zij gaven de Directeur-Generaal van de Landbouw en de Inspecteur van het Landbouwonderwijs desgevraagd advies over de land- en tuinbouwwinterscholen in de, hun toebedeelde, provincie en deden voorstellen in het belang van de school.

De rijksconsulenten voor de landbouw *

1923-1968

De rijksconsulenten van de Landbouw, ressorterend onder de Voorlichtingsdienst van het ministerie van Landbouw, waren belast met het toezicht op de cursussen land- en tuinbouwonderwijs in het hun toebedeelde rayon. Zij konden door de Directeur-Generaal van de Landbouw ambtshalve met het leraarschap en het directoraat van een school worden belast.

De commissie voor geschillen voor het rijkslandbouwonderwijs *

1983-1991

Ingesteld bij Reglement Commissie van geschillen voor het rijkslandbouwonderwijs 1983 door de minister van Landbouw die ook de leden benoemt.

Bij de Commissie voor Geschillen zijn alle rijksscholen voor agrarisch onderwijs alsmede rijksscholen die cursussen voor agrarisch onderwijs verzorgen, aangesloten. De commissie brengt jaarlijks verslag uit aan de minister van Landbouw en de medezeggenschapsraden van de aangesloten scholen.

De instellingen voor agrarisch onderwijs

De onderwijsinstellingen zijn verantwoordelijk voor het aanbod van onderwijs en, in overleg met de overheid, voor het kwaliteitsbeheer en de onderwijsontwikkeling.

Bevoegd gezag van instellingen voor agrarisch onderwijs.

Het bevoegd gezag van de school draagt de verantwoordelijkheid voor het beleid, de coördinatie en het beheer van de school en stelt de onderwijs- en vormingsdoelen van de instelling vast.

Het bevoegd gezag over het rijks agrarisch onderwijs lag tot 1990 bij de minister van Landbouw. In de nieuwe besturingsfilosofie van de minister (vanaf 1990) is er voor gekozen het bevoegd gezag aan de instellingen zelf over te dragen. In het kader van de lumpsum-bekostiging legt de instelling verantwoording af aan de minister over de besteding van de rijksbijdrage.

Tot 1990 was het bevoegd gezag als volgt geregeld:

Het bevoegd gezag voor een rijksinstelling voor agrarisch onderwijs zonder rechtspersoonlijkheid is de minister van landbouw, voor een rijksinstelling met rechtspersoonlijkheid het college van bestuur, voor een gemeentelijke school het college van Burgemeester en Wethouders (B&W) voor zover door de gemeenteraad bepaald, voor een bijzondere school het schoolbestuur, voor een andere openbare school een krachtens een gemeenschappelijke regeling bevoegd orgaan.

Voor niet-rijkscholen treden vaak de onderwijscommissies van verenigingen uit het agrarisch bedrijfsleven als bevoegd gezag op.

De directeuren van scholen.

Voeren het beheer der scholen en dragen zorg dat het onderwijs geregeld en overeenkomstig de voorschriften gegeven wordt. Sinds 1991 staat aan het hoofd van een school voor middelbaar agrarisch onderwijs (MAO) een centrale directie bestaande uit vijf leden. De voorzitter van de centrale directie wordt door het bevoegd gezag van de school benoemd.

Taak van de centrale directie:

Het voorbereiden en uitvoeren van het beleid, de coördinatie en het beheer van de school.

De MAO-directeurendag: Alle directies van de scholen voor middelbaar agrarisch onderwijs en de praktijkscholen vergaderen eenmaal per jaar met de Directeur Landbouwonderwijs en vertegenwoordigers van de ondersteuningsinstellingen.

Vast op de agenda staan de stand van zaken in het voortgezet agrarisch onderwijs, nieuw beleid en nieuwe wet- en regelgeving.

De bestuursraad van een agrarische hogeschool/

De bestuursorganen van de landbouwhogeschool en de landbouwuniversiteit/

Het college van bestuur van de landbouwhogeschool/ landbouwuniversiteit.

Van 1918-1956: Het College van Curatoren

Van 1956-1970: Het Bestuur

Van 1970-heden : Het College van Bestuur

Bij de wijziging in 1956 van de Wet tot regeling van het hoger landbouwonderwijs kreeg de Landbouwhogeschool een nieuwe bestuursvorm. De taak van het college van curatoren en een gedeelte van de taak van het college van rector magnificus en assessoren werden overgenomen door een uit acht personen bestaand onbezoldigd bestuur.

Taken:

Het voeren van overleg met de minister van Landbouw over randvoorwaarden, bekostiging en vernieuwing en onderzoek van onderwijs en arbeidsmarkt. De zorg voor huisvesting en het doelmatig beheer van de financiën en de roerende en onroerende zaken behoort ook tot de taken.

Vanaf 1970 (Wet Universitaire Bestuurshervorming) bepaalt het College van Bestuur het personeelsbeleid en voert het personeelsbeheer, daaronder begrepen het benoemen en ontslaan van het personeel.

De landbouwhogeschoolraad/ universiteitsraad.

Ingesteld bij de Wet universitaire bestuurshervorming 1970.

1970-1986: Landbouwhogeschoolraad

1986-heden; Landbouwuniversiteitsraad.

Taken :

Het kunnen besluiten tot het instellen van andere studierichtingen van wetenschappelijk onderwijs. Het geven van goedkeuring aan het reglement of wijziging daarvan van de betreffende studierichting van de faculteit. Het vaststellen van de begroting, het ontwikkelingsplan, bestuursreglement, kiesreglement en richtlijnen voor de organisatie en coördinatie van het onderwijs en de wetenschapsbeoefening. Het belast zijn met de zorg voor de voorzieningen voor de studenten.

De senaat

wordt gevormd door alle hoogleraren aan de Landbouwhogeschool/-Landbouwuniversiteit. Volgens artikel 58bis van de Wet wetenschappelijk onderwijs 1960 treedt de senaat tevens op als de faculteit der Landbouwwetenschappen. Met de invoering van de Wet universitaire bestuurshervorming 1970 kwam er een verandering in de werkwijze en de bevoegdheden van de senaat.

De faculteitsraad

Ingesteld bij de Wet universitaire bestuurshervorming 1970.

Taken:

Het organiseren en coördineren van het onderwijs en de wetenschapsbeoefening van de tot die faculteit behorende vakgebieden. Het vaststellen van een reglement van de opzet van de desbetreffende studierichting, toelating tot die studierichting, cursusduur, inrichting en omvang der examens, graden, titels en getuigschriften, toegang tot de promotie, vrijstelling van examens, kiesrecht van hen die tot het volgen van het onderwijs in die studierichting zijn toegelaten en de regeling van het onderwijsprogramma.

Het faculteitsbestuur

Ingesteld bij de Wet universitaire bestuurshervorming 1970.

Het faculteitsbestuur draagt zorg voor de bekendmaking en uitvoering van de door de faculteitsraad genomen besluiten en houdt toezicht op de uitvoering van de onderwijs- en onderzoeksprogramma's.

Het college van dekanen

Ingesteld bij de Wet universitaire bestuurshervorming 1970.

Taken:

Het geven van advies aan de Landbouwuniversiteitsraad en aan het college van bestuur inzake het onderwijs en de wetenschapsbeoefening aan de landbouwhogeschool/ landbouwuniversiteit. Artikel IX van de Wet tweefasenstructuur draagt het college van dekanen op om overleg te voeren met het College van Bestuur over het instellen van opleidingen in de eerste fase. Het College van Dekanen neemt besluiten bij het vaststellen van het promotiereglement.

Vaste commissie voor examens landbouwhogeschool/landbouwuniversiteit

Ingesteld bij de Wet wetenschappelijk onderwijs 1960.

Voor elke studierichting aan de Landbouwhogeschool/Landbouwuniversiteit is er een vaste examencommissie.

Taak:

Het instellen van afzonderlijke examencommissies voor het afnemen van de propedeutische en van de doctorale examens. Het vaststellen van regelen met betrekking tot de goede gang van zaken tijdens de examens.

De jaarlijkse centrale examencommissie voor het middelbaar agrarisch onderwijs

Door de minister van Landbouw ingesteld in 1988 op basis van het Examenbesluit Middelbaar agrarisch onderwijs.

De landelijke organen voor het leerlingwezen in de landbouw

Vanuit de Wet op het leerlingwezen 1966 werden er drie landelijke, afzonderlijk opererende leerlingstelsels voor het leerlingwezen in de landbouw opgericht, ieder met een eigen signatuur en een eigen organisatiepatroon:

De landelijke stichting ter bevordering van de opleiding in het leerlingwezen in de land- en tuinbouw en de landbouwambachten (LSLL)/

Het landelijk orgaan voor het leerlingwezen in de bosbouw (LOLB)/

De landelijke stichting beroepsopleiding levensmiddelenindustrie (LSBL)

Provinciaal overlegorgaan cursusonderwijs (POOC)

Circa 1980 ingesteld door de minister van Landbouw.

Deze organisatie biedt cursussen aan op het gebied van land- en tuinbouw die vaak gegeven worden op scholen voor lager of middelbaar agrarisch onderwijs door docenten die aan deze scholen zijn verbonden.

De toelatingscommissies van instellingen voor middelbaar agrarisch onderwijs

De toelatingscommissie, bestaande uit de directeur en enkele leraren van de instelling, heeft een adviesfunctie bij toelating van leerlingen tot de school.

Het onderwijskundig personeel van instellingen voor agrarisch onderwijs

Het wetenschappelijk personeel van de Landbouwhogeschool/ Landbouw-universiteit bestaat uit de leden van de wetenschappelijke staf (de hoogleraren; de universitaire hoofddocenten; de universitaire docenten) de assistenten in opleiding en het overig wetenschappelijk personeel. Voor de overige vormen van agrarisch onderwijs worden hiertoe gerekend de docenten en onderwijzers.

Leerlingen/studenten van instellingen voor landbouwonderwijs

De leerlingen en studenten zijn de afnemers van het agrarisch onderwijs, zij maken een keuze in het aanbod van agrarisch onderwijsopleidingen en dragen aan het eind van een opleiding een beroepskwalificatie waarmee doorstroom binnen het onderwijssysteem of toetreding tot de arbeidsmarkt mogelijk is. In het overleg met de overheid organiseren zij zich in belangenorganisaties zoals bijvoorbeeld de HASU; studentenbelangenorganisatie voor studenten hoger agrarisch onderwijs.

OVERLEG- EN ADVIESSTRUKTUUR VOOR HET AGRARISCH ONDERWIJS

De minister van Landbouw en/of namens hem, de Directie Landbouwonderwijs voeren overleg met en laten zich adviseren door een groot aantal organisaties en instellingen. In deze overleg- en adviesstructuur kan het volgende onderscheid worden gemaakt:

- a) de formeel door de minister van OCW ingestelde overleg- en adviesorganen voor het Nederlandse onderwijs. Deze kunnen verder worden onderscheiden in vaste en adhoc overleg- en adviesorganen.
- b) de formeel door de minister van Landbouw ingestelde overleg- en adviesorganen voor het agrarisch onderwijs. Deze kunnen verder worden onderscheiden in vaste en adhoc overleg- en adviesorganen.
- c) de informele organen. Hiertoe worden gerekend de studie-, werk- en onderzoeksgroepen die binnen het ambtelijk apparaat ontstaan. Deze kunnen verder worden onderscheiden in vaste en adhoc overleg- en adviesorganen.
- d) advies- en overlegorganen vanuit het bedrijfsleven.

De formeel door de minister ingestelde organen vallen onder de Archiefwet 1968, de handelingen van deze organen worden daarom in dit rapport opgenomen. Een uitzondering wordt gemaakt voor de handelingen van de door de minister van OCW ingestelde organen, deze zullen te zijner tijd in de PIVOT-onderzoeken bij het ministerie van OCW aan bod komen. Om duidelijk te maken welke rol zij spelen bij de totstandkoming van het beleid ten aanzien van het agrarisch onderwijs worden deze actoren hier ter illustratie genoemd.

DE FORMEEL DOOR DE MINISTER VAN OCW INGESTELDE, VASTE OVERLEG- EN ADVIESORGANEN:

De onderwijsraad

Ingesteld bij Wet van 21 februari 1919 door de minister van OCW en rechtstreeks onder dit ministerie ressorterend.

Taken:

Het adviseren van de minister van OCW en voor wat betreft het agrarisch onderwijs, de minister van Landbouw bij de voorbereiding van wet- en regelgeving. De Onderwijsraad is een vast college van advies en ondersteuning en toetst voorgenomen beleid van de ministers aan de bestaande wet- en regelgeving en aan de kenmerken van het bestaande onderwijsbestel.

De academische raad /de hoger onderwijskamer

1960-1986

Ingesteld bij de Wet wetenschappelijk onderwijs 1960 door de minister van OCW en rechtstreeks onder dit ministerie ressorterend.

Taak: Het adviseren van de minister van OCW en de minister van Landbouw over aangelegenheden van de Landbouwhogeschool. De Academische Raad vormde een schakel zowel tussen de universiteiten en hogescholen onderling als tussen deze instellingen en de maatschappij.

Het bestuur en de senaat van de Landbouwhogeschool wezen jaarlijks een lid aan om zitting te nemen in de Academische Raad.

Hoger onderwijskamer (HO-kamer):

1986-heden

In artikel 1 van de WWO 1985 en artikel 2 van de WHBO 1985 is bepaald dat het wetenschappelijk onderwijs en het hoger beroepsonderwijs "vormen van hoger onderwijs zijn". De taken van de Academische Raad werden grotendeel overgenomen door de nieuw ingestelde HO-kamer.

Hierin zijn vertegenwoordigd de Hoger Beroepsonderwijs Raad, de raad van de Unie van Samenwerkende Nederlandse Universiteiten en het ministerie van OCW mede namens het ministerie van Landbouw. Overleg heeft plaats over algemene onderwerpen het hoger onderwijs betreffende.

De adviesraad hoger onderwijs (ARHO)

De raad adviseert de minister van OCW en van Landbouw bij de beleidsvoorbereiding ten aanzien van het hoger onderwijs.

Bijzondere commissie (BC) en commissie besturenorganisaties.

Over de rechtspositie en bekostiging van het onderwijspersoneel overleggen vertegenwoordigers van de ministers van OCW en Landbouw in deze commissies met de Centrales voor onderwijspersoneel en de Besturenorganisaties.

DE FORMEEL DOOR DE MINISTER VAN LANDBOUW INGESTELDE, VASTE OVERLEG- EN ADVIESORGANEN: *

Het aantal organisaties is dermate groot dat het onmogelijk is dit compleet in kaart te brengen. Hieronder worden alleen de belangrijkste organen genoemd die in de periode 1945 tot 1992 een functie hadden in het proces van beleidsontwikkeling ten aanzien van het agrarisch onderwijs.

Bestuurlijk overlegorgaan hoger agrarisch onderwijs en Landbouwwuniversiteit (BO)

Ingesteld in 1986 door het bestuur van de SHAO en het college van bestuur van de landbouwwuniversiteit in het kader van de voorgenomen bevordering van samenwerking. Overleg met de minister wordt gevoerd in het Sectoraal overleg hoger landbouwonderwijs (SOHLO).

De adviesplatforms deelsectoren van het landbouwonderwijs

1990-heden

Vertegenwoordigers van het bedrijfsleven, directies van het ministerie van Landbouw en het agrarisch onderwijsveld zijn vertegenwoordigd in platforms voor de sectoren Plantenteelt, Veehouderij, levensmiddelentechnologie, Groene Ruimte, Bloemschikken en Milieu.

De adviesplatforms verstrekken adviezen over de afstemming van onderwijs en arbeidsmarkt met betrekking tot het voortgezet agrarisch onderwijs, over de vernieuwing van doelstellingen voor een deelsector van het agrarisch onderwijs. Zij adviseren in een tweejaarlijkse cyclus over het Hoger Onderwijs en Onderzoeksplan (HOOP) en over diploma's, certificaten en eindtermen voor het voortgezet agrarisch onderwijs.

AOC-Raad

Een samenwerkingsverband van de besturen van de AOC dat met de minister van Landbouw overleg voert over randvoorwaarden, bekostiging en vernieuwing van het voortgezet agrarisch onderwijs.

Vereniging praktijkscholen landbouw (VPL)

Een samenwerkingsverband van de besturen van de praktijkscholen dat met de minister van Landbouw overleg voert over randvoorwaarden, bekostiging en vernieuwing van het praktijkschoolonderwijs.

Stuurgroep middelbaar agrarisch onderwijs (MABO)

bestaande uit vertegenwoordigers van de Directie Landbouwonderwijs, de inspectie Landbouwonderwijs, de pedagogische centra, de praktijkscholen voor het middelbaar agrarisch onderwijs en organisaties van het agrarisch bedrijfsleven, zoals bijvoorbeeld de Commissie Onderwijs Siergewassen (COS). De stuurgroep adviseerde de minister van Landbouw bij het totstandbrengen van het Besluit middelbaar landbouwonderwijs (BMLO 1985).

Stuurgroep Lager Beroepsonderwijs Landbouw (LBOL)

bestaande uit vertegenwoordigers van de Directie Landbouwonderwijs, de inspectie Landbouwonderwijs, de pedagogische centra, de praktijkscholen voor het middelbaar agrarisch onderwijs en organisaties van het agrarisch bedrijfsleven, zoals bijvoorbeeld de Commissie Onderwijs Siergewassen (COS). De stuurgroep had een taak bij het totstandbrengen van het besluit dagscholen LBO.

Sector adviesgroep landbouw voortgezet onderwijs (SALVO)

Onder voorzitterschap en secretariaat van de directie Landbouwonderwijs wordt in de SALVO overlegd met vertegenwoordigers van het agrarisch onderwijsveld, ondersteuningsinstellingen en het bedrijfsleven. Onderwerpen van het overleg zijn de structuur van het voortgezet agrarisch onderwijs, opleidingsprofielen en eindtermen.

Adviescommissie leerplanontwikkeling landbouwonderwijs (ACLO)

Onder voorzitterschap van de directie Landbouwonderwijs wordt in de ACLO met vertegenwoordigers van de ondersteuningsinstellingen overlegd over leerplan- en instellingsontwikkeling.

Stuurgroep opleiding docenten agrarisch onderwijs (SODAO)

Onder voorzitterschap van de directie Landbouwonderwijs vergaderen vertegenwoordigers van ondersteuningsinstellingen en docentenorganisaties in de SODAO over opleiding en deskundigheidsbevordering van het agrarisch onderwijspersoneel.

Commissie coördinatie cursussen in het landbouwonderwijs (C3LO)

Onder voorzitterschap van de directie Landbouwonderwijs komt een groot aantal vertegenwoordigers van maatschappelijke en landbouwbedrijfsorganisaties, het agrarisch onderwijsveld en de directie Akker- en Tuinbouw van het ministerie van Landbouw bij elkaar in de C3LO. In deze commissie wordt overlegd over de landelijke afstemming, coördinatie en advisering op het gebied van het agrarisch cursusonderwijs.

Commissie van advies rijks middelbare agrarische scholen

Ingesteld bij het Reglement voor de commissie van advies van rijks- middelbare agrarische scholen 1979.

Ten aanzien van de rijksmiddelbare land- en tuinbouwscholen, de rijks middelbare school voor de levensmiddelen-technologie of van een combinatie van deze scholen adviseert de Commissie van Advies de minister van Landbouw, de directeur van het Landbouwonderwijs, de inspecteur van het Landbouwonderwijs en de directeur van de school. Advies wordt gevraagd bij; voorstellen tot wijziging van de structuur van de leergangen of tot wijziging van de opzet en inhoud van het onderwijsprogramma; bij de benoeming, schorsing en het ongevraagd ontslag van de directeur, de plaatsvervangend directeur, de adjunct-directeur, de leraren en het overige personeel van de school; voorstellen tot nieuwbouw en verbouwing en tot het doen van ingrijpende aanschaffingen; alvorens wordt beslist een leerling voorgoed van school te verwijderen.

Beroepenveldcommissies

Volgens artikel 186 V van de Wet op het hoger beroepsonderwijs 1986 stelt de minister van OCW ten dienste van het hoger beroepsonderwijs in zijn relatie tot de maatschappij beroepenveldcommissies in. Voor het hoger agrarisch onderwijs zouden deze worden ingesteld door de minister van Landbouw die de voorzitter en leden benoemt.

Deze commissies adviseren de minister over de eisen waaraan de afgestudeerden van een studierichting of opleiding gelet op de behoefte van de maatschappij moeten voldoen.

Stichting international institute for land reclamation and improvement (ILRI)

Van 1976-1984 direct ressorterend onder de Directie Landbouwonderwijs.
(Vanaf 1984 onder de Landinrichtingsdienst van het ministerie van LNV).

De stichting levert een bijdrage in de ontwikkeling van de agrarische infrastructuur in Derde Wereldlanden. Tot de taken behoren kennisoverdracht, advisering en projectbegeleiding. Het instituut werkt op basis van een overeenkomst met de Landbouwhogeschool/Landbouwuniversiteit.

Netherlands council for international education and training in agriculture (NETA)

Vertegenwoordigers van de gezamenlijke instellingen voor agrarisch onderwijs, het Internationaal agrarisch centrum en het ILRI zijn hierin verenigd.

Taken: Het adviseren van de minister van Landbouw over de internationalisering en internationale samenwerking van het agrarisch onderwijs, het beoordelen van aanvragen voor de Stimuleringsregeling Internationalisering Landbouwonderwijs (STIR), het toewijzen van middelen aan instellingen voor agrarisch onderwijs in het kader van de STIR.

De door de minister van Landbouw als representatief aangemerkte organisaties van ouders, leraren of gemeente- of schoolbesturen

Deze vertegenwoordigers zijn door de minister aangewezen op grond van artikel 3, lid 1 van de Wet op het Voortgezet Onderwijs 1963.

Taken: Het adviseren van de minister van Landbouw over bepaalde, bij Algemene Maatregel van Bestuur aangewezen onderwerpen betreffende het voortgezet agrarisch onderwijs.

DE FORMEEL DOOR DE MINISTER VAN LANDBOUW INGESTELDE ADHOC OVERLEG- EN ADVIESCOMMISSIES *

Hieronder worden enkele commissies genoemd die bij belangrijke beleidsontwikkelingen waren betrokken:

De Stuurgroep Biesheuvel (1991-1992)

ingesteld door de ministers van Landbouw, van OCW en Economische Zaken, kreeg als opdracht om een vergelijkend onderzoek in te stellen naar de meest effectieve inbedding van het agrarisch onderwijs in de departementale taakverdeling". De stuurgroep presenteerde in haar rapport het "Schering en inslagmodel", de inbedding van het agrarisch onderwijs in het totale onderwijsbestel.

De Commissie Breedspoor (1965)

commissie van advies inzake de instelling van een hogeschoolraad aan de Landbouwhogeschool.

De Commissie Kok (1985-1986)

ingesteld door de minister van Landbouw ter advisering over de voorgenomen AOC-vorming. De commissie bracht in 1986 het rapport "Advies over de vorming van agrarische opleiding centra " uit.

De Stuurgroep Van der Plas (1983)

ingesteld door de minister van Landbouw als studietoelichting ter bevordering van samenwerking en samenhang van het hoger agrarisch onderwijs en de Landbouwuniversiteit.

De Commissie Polak (1962-1963)

ingesteld door de ministers van Landbouw en OCW, kreeg als opdracht de ministers te adviseren over de in de wettelijke regeling van het hoger agrarisch onderwijs aan te brengen wijzigingen in verband met de regeling van het wetenschappelijk onderwijs. Het advies van de commissie leidde tot de Inpassingswet 1967: inpassing van het hoger landbouwonderwijs in de Wet op het wetenschappelijk onderwijs.

De Commissie van der Pot (1956-1957)

ontwierp de wijzigingswet van de Wet op het hoger landbouw- en veeartsenijkundig Onderwijs (1957) die een ingrijpende bestuurlijke verandering voor de Landbouwhogeschool tot gevolg had.

De Commissie van der Schans (1970-1971)

ingesteld door de minister van Landbouw als studietoelichting over het wetenschappelijk landbouwonderwijs in relatie tot het hoger agrarisch onderwijs.

De Commissie Schenk (1982)

ingesteld door de minister van Landbouw als studietoelichting ter bevordering van samenwerking en samenhang van het hoger agrarisch onderwijs en de Landbouwhogeschool.

ADVIES- EN OVERLEGORGANEN VANUIT HET BEDRIJFSLEVEN:

Vereniging van voeding en agrarische industrie, onderwijscommissie van het landbouwschap en commissie onderwijs siergewassen (VOC)

Een samenwerkingsverband vanuit het bedrijfsleven van Vereniging van voedsel en agrarische industrie (VVAI), Onderwijscommissie van het Landbouwschap (OCL) en Commissie Onderwijs Siergewassen (COS).

Taak: Het adviseren van de minister van Landbouw over de afstemming van onderwijsaanbod en innovatie op basis van ontwikkelingen in specifieke agrarische sectoren, over diploma's, certificaten en eindtermen voor het voortgezet agrarisch onderwijs.

DE ONDERSTEUNINGSSTRUKTUUR AGRARISCH ONDERWIJS

Ter ondersteuning van de onderwijskundige en organisatorische ontwikkelingen van de instellingen voor (agrarisch) onderwijs is een aantal organisaties in het leven geroepen. In de meeste gevallen participeren docenten uit het (agrarisch) onderwijsveld in deze organisaties.

Landelijke pedagogische centra (LPC)

Een georganiseerd overleg van de pedagogische studiecentra op levensbeschouwelijke grondslag. Ieder centrum heeft een aparte agrarische sectie die gericht is op ondersteuning van de instellingen voor agrarisch onderwijs.

Stichting tot ontwikkeling van agrarische onderwijskunde en scholing (STOAS)

Vanaf 1967 ressorteerde de Rijkslandbouwleergangen (opleiding voor de middelbare akten landbouwkunde, de rijks hogere avondscholen voor landbouwonderwijs en andere buitengewone middelbare opleidingen) direct onder de Directie Landbouwonderwijs, vanaf 1972 genoemd MO-opleidingen landbouwonderwijs. Vanaf 1981 Stichting tot ontwikkeling van agrarische

onderwijskunde en scholing (STOAS), een overkoepelende organisatie voor alle agrarische lerarenopleidingen.

De stichting is verantwoordelijk voor de agrarische lerarenopleidingen, voor de bevordering van de deskundigheid van leraren in het agrarisch onderwijs, voor de coördinatie bijscholingen en neemt deel aan het ontwikkelen van leermiddelen.

Stichting post-hoger landbouwonderwijs (PHLO)

Deze stichting is verantwoordelijk voor de agrarische cursussen op post-hoger onderwijsniveau en speelt een rol op het gebied van contractonderwijs op post-HBO niveau.

De agrarische hogescholen participeren in het cursusaanbod.

Stichting samenwerking hoger agrarisch onderwijs (SHAO)

Opgericht in 1988 als gevolg van het landelijk onderwijsbeleid dat resulteerde in de STC-operatie. De SHAO is opvolger van het sinds 1976 werkzame **Centraal hoger agrarisch onderwijs overleg (CHAOO)**.

De stichting funktioneert als koepelorganisatie voor de belangen van de agrarische hogescholen. Een vertegenwoordiger van de minister van Landbouw is als toehoorder aanwezig bij de vergaderingen.

Centraal instituut voor toetsontwikkeling (CITO)

Het CITO is verantwoordelijk voor de ontwikkeling, coördinatie en verspreiding van eindtoetsen voor het basis- en voortgezet onderwijs, in dit verband voor het voortgezet agrarisch onderwijs.

Landelijk orgaan voor het beroepsonderwijs in de agrarische sector (LOBAS)

Het LOBAS heeft als belangrijkste taken: het faciliteren bij het ontwikkelen van nieuwe doelstellingen en het ondersteunen van de kwaliteitszorg van het agrarisch onderwijs, het ondersteunen van de Adviesplatforms Deelsectoren en het ontwikkelen en ondersteunen van het kwaliteitsbeleid van de instellingen voor agrarisch onderwijs.

3. WETTELIJK KADER VAN HET BELEIDSTERREIN 1945-1992

Een wettelijk kader dat het volledige stelsel van agrarisch onderwijs omvatte, was in 1945 niet voorhanden. Formeel was het middelbaar agrarisch onderwijs geregeld bij enkele artikelen in de Wet op het middelbaar onderwijs van 1863. Het hoger agrarisch onderwijs was geregeld bij de Wet tot regeling van het hoger landbouw onderwijs van 1917 (WHLO 1917). Het overige agrarisch onderwijs werd geregeld bij koninklijke besluiten en ministeriële regelingen. Met de inpassing van de WHLO 1917 in de Wet op het wetenschappelijk onderwijs in 1967 en de regeling van het lager en middelbaar beroepsonderwijs bij de Wet op het voortgezet onderwijs van 1963 kwam aan deze ongewenste situatie een einde. Het agrarisch onderwijs is sindsdien opgenomen in het geheel van de Nederlandse onderwijswetgeving. Deze wetgeving is gezamenlijke wetgeving van de ministers van OCW en van Landbouw. De minister van OCW heeft de eerste verantwoordelijkheid en geeft het algemeen kader van de wet- en regelgeving aan. Daarbinnen is er ruimte voor de minister van Landbouw om eigen regelgeving tot stand te brengen. In de algemene bepalingen van de meeste onderwijswetten wordt aangegeven dat met "onze minister" wordt bedoeld "onze minister van OCW en voor wat betreft het Landbouwonderwijs, onze minister van Landbouw".

De volgende wetten, besluiten en beschikkingen zijn binnen de grenzen van dit onderzoek nagezocht op handelingen van de in het voorgaande hoofdstuk met een * gemerkte actoren.

Wet tot regeling van het Hoger landbouwonderwijs van 1917

(WHLO 1917, sts. bl. 1917-700)

Inwerkingtreding 1918, vervallen 1968.

Bij de behandeling van de "Wet tot wijziging en aanvulling der wet tot regeling van het hoger onderwijs" van 22 mei 1905 werd na uitvoerige discussie vastgesteld het

artikel XXV: "het van Rijkswege te geven hoger landbouw- en handelsonderwijs wordt nader bij de wet geregeld".

In het ontwerp van de Wet tot regeling van het hoger landbouwonderwijs werd de stichting van een landbouwhogeschool voorgesteld. In de Staten Generaal werd besloten de hogere land-, tuin-, en bosbouwschool te Wageningen te promoveren tot Rijkslandbouwhogeschool. De wetwijziging van 1956 (WHLO 1917, sts.bl 1956-459) had een bestuurlijke verandering voor de Landbouwhogeschool tot gevolg.

Bij de inwerkingtreding van de Wet op het wetenschappelijk onderwijs (WWO 1960, sts.bl 1960-559) in januari 1961 was het wetenschappelijk agrarisch onderwijs nog geregeld bij de WHLO 1917. In artikel 15 van de WWO wordt aangegeven dat "het wetenschappelijk onderwijs aan de rijkslandbouwhogeschool gevestigd te Wageningen, bij afzonderlijke wet wordt geregeld". Dit werd de Wet van 20 december 1967 tot wijziging van de Wet op het wetenschappelijk onderwijs/Inpassing Onderwijs Landbouwhogeschool (INPW 1967 Sts.bl.1967-684). Bij de inwerkingtreding van de INPW 1967 op 1 januari 1968 kwam de WHLO 1917 te vervallen.

Besluit 13 december 1923 Vaststelling van nieuwe algemene regelen voor het verlenen van subsidies ten behoeve van cursussen voor lager land- en tuinbouwonderwijs van 1923

(Reg.Subs.LLO 1923, sts.bl. 1923-549)

Inwerkingtreding 1923, vervallen 1968.

Het besluit geeft algemene regels voor het verlenen van rijkssubsidies ten behoeve van cursussen voor lager land- en tuinbouwonderwijs bijvoorbeeld algemene land- en tuinbouw cursussen, land- en tuinbouw cursussen voor volwassenen, cursussen over aanleg en onderhoud van tuinen en over bloemschikken en -binden, cursussen over pluimveeteelt en over bijenteelt, cursussen over kennis van het kleinvee, cursussen ten behoeve van over kennis van het paard en van het rund, cursussen in hoefbeslag, cursussen over andere onderdelen van den land- en tuinbouw. Hoewel de tuinbouwvak scholen tot het cursusonderwijs werden gerekend, waren er afzonderlijke subsidievoorwaarden.

Besluit 11 maart 1925 Reglement voor de rijks middelbare land- en tuinbouwscholen van 1925.

Reglement voor de rijkslandbouwwinterscholen

(RLWS 1925, sts.bl. 1925-68),

Reglement voor de rijkstuinbouwwinterscholen

(RTWS 1925, sts.bl. 1925-68).

Inwerkingtreding 1925, vervallen 1968.

De inhoud van de onderwijsprogramma's, de toelatingseisen, de inschrijving, de hoogte van het schoolgeld, de duur van de verplichte stage e.d. worden in dit reglement bepaald.

Reglement hoogleraren en lectoren, besluit van 23 december 1935

(Regl. HenL 1935, sts.bl.537)

Besluit van 4 maart 1935 Vaststelling bepalingen betreffende de promoties en de examens aan de landbouwhogeschool

(BVPEL 1935, sts.bl. 1935-95).

Inwerkingtreding 1935, vervallen 1956.

Dit besluit komt voort uit artikel 6 van de WHLO 1917.

Besluit van 19 juli 1956 Houdende regeling van de promoties en examens aan de landbouwhogeschool/ Landbouwhogeschoolstatuut

(LHS 1956, sts.bl. 1956-417)

Inwerkingtreding 1956, vervallen 1960.

Dit nieuwe reglement vervangt het BVPEL 1935 in verband met de uitbreiding van het aantal studierichtingen aan de Landbouwhogeschool.

Besluit van 12 januari 1959 tot wijziging van het besluit van 19 juli 1956

(Wijz.LHS 1959, sts.bl. 1959-11)

Wijziging van het LHS 1956 was nodig vanwege wijzigingen de de WHLO 1917.

Besluit van 10 mei 1958 Wijziging van de reglementen van rijks-land- en tuinbouwscholen.

(RLWS 1958, sts.bl 1958-258, RTWS 1958, sts.bl.1958-258)

De namen van de land- en tuinbouwscholen, behorende tot het middelbaar landbouwonderwijs, werden op 1 september 1957 gewijzigd. Dit maakte het noodzakelijk de reglementen voor deze scholen overeenkomstig te wijzigen.

Wet wetenschappelijk onderwijs van 22 december 1960

(WVO 1960, sts.bl. 1960-559)

Inwerkingtreding 1961, vervallen 1986.

Deze wet vervangt de Wet tot regeling van het hoger onderwijs van 28 april 1876, sts.bl. 102.

In haar bestaan is deze wet ten minste 35 maal meer of minder gewijzigd. De wet regelt het Academisch statuut; de algemene maatregel van bestuur die de inrichting en omvang van de examens en de promoties regelt voor de instellingen van wetenschappelijk onderwijs. Voor de Landbouwhogeschool ook welke studierichtingen die tot een afzonderlijk doctoraal examen of baccalaureaatsexamen leiden, de Landbouwhogeschool kan omvatten. Het LHS 1956 kwam hiermee te vervallen.

Bij artikel 35 van de WWO 1960 heeft de Landbouwhogeschool rechts-persoonlijkheid gekregen.

Wet op het Voortgezet onderwijs van 14 februari 1963

(WVO 1963, sts.bl. 1963-40)/

Wet van 30 juni 1967, houdende vaststelling, ingevolge artikel 127 van de wet op het voortgezet onderwijs, van de overgangswet WVO en tevens wijziging van de WVO

(WVO 1967, sts.bl. 1967-386)

Wet op het voortgezet onderwijs, zoals deze laatstelijk is gewijzigd bij de Wet van 16 mei 1986

(WVO 1986, sts.bl. 1986-273)

Inwerkingtreding 1 augustus 1968.

Met de inwerkingtreding van deze wet werd het lagere en middelbare agrarisch onderwijs in het kader van de Nederlandse onderwijswetgeving geplaatst. Artikel 13 bepaalt dat beroepsonderwijs onder andere wordt gegeven aan scholen voor landbouwonderwijs. Tot de scholen voor landbouwonderwijs worden gerekend de scholen, die een voorbereiding geven voor beroepen op het terrein van de landbouw, waaronder wordt verstaan de verschillende vormen van bodemcultuur, de landbouwambachten en de landbouwtechnologie. Zij worden onderscheiden in lagere en middelbare landbouwscholen.

De wet van 30 juni 1967 houdende vaststelling van overgangswet WVO en wijziging van de WVO regelt in titel IV de "inpassing van het bestaande onderwijs in de wet op het voortgezet onderwijs". In hoofdstuk 6 van deze titel wordt in Paragraaf 1 het landbouwonderwijs behandeld. Artikel 79 stelt dat "met ingang van 1 augustus 1968 alle voorschriften met betrekking tot de van rijk- en van rijkswege gesubsidieerde scholen voor lager, middelbaar en hoger landbouw-tuinbouw-bosbouw- en landbouwtechnologieonderwijs vervallen ". (zie ook SVM-wet 1990)

Wet op het leerlingwezen van 12 mei 1966.

(WLLW 1966, sts.bl. 1966-215)

Inwerkingtreding 1966.

De wet geeft een beschrijving van de aard van deze onderwijsvorm en regelt de inrichting, bekostiging en het toezicht op het leerlingwezen.

Wet tot wijziging van de wet op het wetenschappelijk onderwijs/ Inpassing onderwijs landbouwhogeschool van 20 december 1967

(INPW 1967, sts.bl.1967-684)

Besluit van 29 december 1967, houdende regeling van de inwerkingtreding van de wet van 20 december 1967, tot wijziging van de wet op het wetenschappelijk onderwijs en inpassing onderwijs landbouwhogeschool.

Besluit van 8 juli 1968, Voorschriften omtrent het onderwijs aan dagscholen voor lager landbouwonderwijs/Besluit lager landbouwonderwijs

(Besluit LLO 1968, sts.bl. 1968-403)

Inwerkingtreding 1 augustus 1968.

Dit besluit is gebaseerd op de (gewijzigde) Wet op het Voortgezet Onderwijs (WVO 1967). Het besluit regelt de toelating en de vakken van onderwijs maar niet het eindexamen.

Wet universitaire bestuurshervorming 9 december 1970

houdende tijdelijke voorzieningen met betrekking tot de bestuurshervorming van de Nederlandse universiteiten en hogescholen

(WUB 1970, sts.bl. 1970-601)

Inwerkingtreding 1971, vervallen 1986.

Tien jaar na de inwerkingtreding van de WVO 1960 verscheen de wet universitaire bestuurshervorming 1970. Deze wet was bedoeld als tijdelijke regeling om de overgang mogelijk te maken van de traditionele naar nieuwe bestuursorganen van de universiteiten en hogescholen. De samenstelling en bevoegdheden van deze bestuursorganen worden in de WUB geregeld. De introductie van deze nieuwe organen betekende het begin van een zeer gecompliceerde regelgeving voor het wetenschappelijk onderwijs omdat de WVO 1960 tijdens de werking van de WUB 1970 geheel in tact werd gelaten.

Regeling vacatiegeld examencommissies van 19 juli 1971

Regl.vac.ex. 1971, sts.crt. 1971-162)

Inwerkingtreding 1 januari 1971.

Deze regeling kwam tot stand op basis van artikel 1 van het Vacatiegeldenbesluit 1970 en regelt het vacatiegeld voor examencommissies en gecommiteerden belast met het afnemen van door de minister van Landbouw aan te wijzen examens voor middelbaar agrarisch beroepsonderwijs. Hetzelfde geldt voor examencommissies belast met het afnemen van examens aan hogere land- en tuinbouwscholen, examens verbonden aan cursussen.

Besluit LBO/LAVO houdende nieuwe bepalingen inzake de inrichting en de toelating tot het lager beroepsonderwijs

(BLBO/LAVO 1973, sts.bl.1973-167)

Inwerkingtreding 1973.

Dit besluit kwam tot stand in verband met de ontwikkeling van het lager beroepsonderwijs en het lager algemeen voortgezet onderwijs naar een onderwijskundig geheel met ruimere doorstromingsmogelijkheden. Dit maakte het wenselijk om een besluit vast te stellen dat de gehele inrichting van deze onderwijsvormen omvat.

Regeling bijscholing van in de landbouw werkzame personen, 11 maart 1977.

(Regeling bijscholing 1977, sts.crt.1977-53).

De regeling werd tot stand gebracht gelet op de Richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen nr. 72/161/EEG van 17 april 1972 betreffende de sociaal-economische voorlichting en de scholing van personen die in de landbouw werkzaam zijn. De regeling is er op gericht personen van achttien jaren en ouder in staat te stellen nieuwe vakbekwaamheid op te doen.

Reglement voor commissie van advies van rijks middelbare agrarische scholen van 19 september 1979.

(Regl.CvA 1979, sts.crt. 1979-187)

Reglement commissie voor geschillen voor het rijks landbouwonderwijs van 17 aug 1983.

(Regl.CvG 1983, sts.crt. 1983-163)

Dit reglement kwam tot stand gelet op artikelen 4, 9 en 14 van de Wet Medezeggenschap onderwijs 1981, sts.bl. 1981-778. De Wet Medezeggenschap Onderwijs bepaalt dat elke school is aangesloten bij een commissie voor geschillen. Bij een commissie voor geschillen moeten tenminste 20 scholen zijn aangesloten. Bovenstaand reglement bevat regels inzake de verkiezing van deze geschillencommissie alsmede de regels voor de werkwijze van de commissie. Ten gevolge van het totstandkomen van de Wet op het hoger beroepsonderwijs (WHBO 1986) vallen de instellingen voor hoger beroepsonderwijs niet langer onder de werking van de Wet medezeggenschap onderwijs. Met het oog hierop is het Reglement van de Commissie voor de geschillen voor het Rijkslandbouwonderwijs in 1990 aangepast. Vanaf die tijd vallen nu ook instellingen voor hoger agrarisch onderwijs onder het reglement.

Wet op het wetenschappelijk onderwijs 1985, houdende herziening regeling van het wetenschappelijk onderwijs.

(WWO 1985, sts.bl.1985-562)

Invoeringswet Wet wetenschappelijk onderwijs van 26 juni 1986.

(WWO 1986, sts.bl 1986-388)

Inwerkingtreding 1 september 1986.

De werking van de WUB 1970 was van tijdelijke aard.

In verband daarmee was het noodzakelijk de regeling van het wetenschappelijk onderwijs te herzien. Deze wet heeft voor de landbouwuniversiteit een grotere zelfstandigheid tot gevolg gehad en een versterking van de bedrijfstructuur gebracht.

Wet op het hoger beroepsonderwijs 1985, houdende regeling van het hoger beroepsonderwijs.

(WHBO 1985, sts.bl. 1985-80)

Inwerkingtreding 1 augustus 1986.

Het hoger beroepsonderwijs vond tot nog toe zijn wettelijke grondslag in de WVO 1963. Door veranderde behoefte van de arbeidsmarkt, ontwikkelingen in het beroepenpatroon en de grote toestroom van studenten naar het HBO, moest er een nieuw stelsel van hoger onderwijs worden ontwikkeld. Het HBO moest daar een onderdeel van worden. Een basis voor samenwerking met het wetenschappelijk onderwijs moest worden gelegd. Met de WHBO 1985 wordt het HBO losgemaakt van de WVO 1963.

In artikel 1 van de WWO 1985 en artikel 2 van de WHBO 1985 is bepaald dat het wetenschappelijk onderwijs en het hoger beroepsonderwijs "vormen van hoger onderwijs zijn". In de WHBO wordt, overeenkomstig het daarover bepaalde in de WWO 1985, een tweejarige plancyclus ingevoerd en een nieuwe regeling van bek-

ostiging. De wet geeft (agrarische) hogescholen grotere bevoegdheden op het gebied van onderwijs, beheer en contractactiviteiten.

Besluit middelbaar landbouwonderwijs, houdende voorschriften omtrent de inrichting van het middelbaar landbouwonderwijs

(BMLO 1985, sts.bl. 1985-135)

Uitvoeringsregeling Besluit middelbaar landbouwonderwijs, regeling van 4 februari 1986.

Inwerkingtreding 1 augustus 1984.

Het BMLO 1985 vloeit voort uit de artikelen 23 en 27 van de WVO 1967. Het werd totstandgebracht in verband met de gewenste ontwikkeling van het middelbaar landbouwonderwijs naar een onderwijskundig geheel met verschillende differentiatiemogelijkheden. Een uniforme regeling werd voor de toelatingsvoorwaarden, de voorwaardelijke bevordering en verwijdering van leerlingen, de minimumlessentabel, de vakanties, de vakken e.d. totstandgebracht voor een onderwijsvorm die zich kenmerkt door een groot aantal differentiaties. Het betreft regelingen voor de experimenten met de B- en E-programma's en de invoering van de A- en B-programma's.

Eindexamenbesluit middelbaar landbouwonderwijs houdende voorschriften omtrent de eindexamens van scholen voor middelbaar landbouwonderwijs

(EBMLO 1987, sts.bl. 1987-483)

Het besluit is totstandgebracht in verband met de totstandkoming van het BMLO 1985 en de wenselijkheid van een regeling voor de eindexamens van scholen voor middelbaar landbouwonderwijs die nog steeds geregeld werden per circulaire, welke jaarlijks werd bijgesteld. Met het onderhavige besluit werd aan die situatie een eind gemaakt.

Regeling bekostiging landbouwpraktijkscholen

(RBLPS 1987, sts.crt.1987-69)

Regeling op grond van de artikelen 24, 75 en 79 van de WVO 1967.

De bekostiging van de praktijkscholen werd op verschillende wijze voor ieder instituut apart geregeld, de onderhavige regeling regelt de bekostiging op uniforme wijze voor alle instituten.

Wet van 23 mei 1990 houdende wijziging van de wet op het voortgezet onderwijs (WVO 1986) inzake sectorvorming en vernieuwing van het middelbaar beroepsonderwijs, alsmede van enkele andere wetten (SVM 1990, sts.bl. 1990-266)

Inwerkingtreding 1 augustus 1991.

Deze wet is totstandgebracht vanwege de gewenste versterking van het middelbaar beroepsonderwijs en het scheppen van mogelijkheden voor scholen voor middelbaar beroepsonderwijs om dit onderwijs onderwijskundig te vernieuwen. De SVM-wet was voor het agrarisch onderwijs de aanzet tot een grote innovatie-impuls die onder andere resulteerde in de vorming van de Agrarisch Opleidingcentra (AOC).

Artikel 15 geeft aan dat scholen voor middelbaar beroepsonderwijs worden onderscheiden in sectoren o.a. in scholen in de sector landbouw en natuurlijke omgeving.

Het onderwijs wordt gegeven in opleidingen per sector.

Inrichtingsbesluit dagscholen middelbaar beroepsonderwijs, houdende voorschriften omtrent de inrichting van het middelbaar beroepsonderwijs.

(INR.DS MBO 1991, sts.bl 1991-336).

Inwerkingtreding 1991.

Ten aanzien van de sector landbouw en natuurlijke omgeving wordt in de memorie van toelichting opgemerkt dat "het middelbaar landbouwonderwijs in principe verbonden is aan agrarische opleidingscentra (AOC) waarvan tevens deel uitmaken het lager landbouwonderwijs, opleidingen in het kader van het leerlingwezen en het agrarisch cursusonderwijs". Voorts wordt aangekondigd dat voor het gehele AOC een samenhangende kwalificatiestructuur zal worden ontwikkeld op basis van "een gemeenschappelijk voorstel van organisaties uit onderwijs en bedrijfsleven begin 1992".

Tot die tijd is een "Voorlopig Overzicht Diploma's en Certificaten" beschikbaar. Aan de hand van de daarin beschreven voorlopige eindtermen zal de minister van Landbouw het afgeven van certificaten en diploma's toestaan.

Regeling toelaatbaarheid tot het mbo van abiturienten middenschool en dubbele experimenten basisvorming en primair beroepsonderwijs van 18 oktober 1991.

De regeling komt voort uit de artikelen 4, 5, 6 en 7 van het Inrichtingsbesluit dagscholen MBO.

Regeling jaarverslag mbo houdende de vaststelling van voorschriften inzake de inrichting van het jaarverslag van scholen voor middelbaar beroepsonderwijs, Regeling van 19 juni 1991.

De regeling komt voort uit artikel 24b van de WVO 1986.

Vaststelling kwalificatiestructuur middelbaar beroepsonderwijs landbouw en natuurlijke omgeving, regeling van 31 januari 1992.

(Kw.str.1992, sts.crt. 1992-27)

Deze regeling kwam tot stand op basis van artikel 17 van de WVO 1963, artikel 18 van de WLLW 1966 en de artikelen 3 en 16 van het Examenbesluit Leerlingwezen. Als bijlage bij deze regeling is gevoegd "Het overzicht van diploma's en certificaten (OVC)" .

Deze regeling treedt voor het gewone middelbaar landbouwonderwijs in de plaats van de eindexamenprogramma's voorheen gebaseerd op het EMBL 1987 die op grond van de SVM-wet blijven gelden tot er nieuwe eisen zijn vastgesteld.

4. HANDELINGEN

Dit hoofdstuk geeft een overzicht van de handelingen van de in het vorige hoofdstuk met een * aangemerkte actoren.

Volgens het PIVOT Model Institutioneel Onderzoek is een handeling een complex van activiteiten dat door één of meer overheidsorganen (actoren) verricht wordt, dat voortvloeit uit een bevoegdheid en dat een produkt naar de omgeving oplevert.

De onderstaande handelingen zijn steeds voorzien van een uniek nummer. Per handeling wordt vermeld: de actor, de bron van die handeling (de wettelijke grondslag of een andere bron) en de periode waarin de handeling werd verricht. In een opmerking wordt, waar nodig, een toelichting op de handeling gegeven.

Indien bij "Periode" de jaartallen tussen haken zijn geplaatst bv. [1961-1970] dan betekent dit dat er geen zekerheid bestaat over de datering van de handeling.

I. BELEID AGRARISCH ONDERWIJS

I.I Algemeen

[1]

Handeling Het formuleren van standpunten ten aanzien van het algemene beleid betreffende het agrarisch onderwijs

Actor De minister van Landbouw

Bron Interview

Periode 1945-heden

Opmerking Hiertoe moeten worden gerekend de agrarisch onderwijs beleidsnota's (bijvoorbeeld de AOC-beleidsnota, de STC-beleidsnota, Internationalisering agrarisch onderwijs etc.) en de tweejaarlijks verschijnende landbouwonderwijsplannen.

[2]

Handeling Het mede-formuleren van standpunten ten aanzien van het algemene beleid betreffende het onderwijs met de minister van OCW

Actor De minister van Landbouw

Bron Interview

Periode 1945-heden

I.II Wet- en regelgeving

[3]

Handeling Het voorbereiden van wet- en regelgeving op het gebied van het agrarisch onderwijs

Actor De minister van Landbouw

Bron Interview

Periode 1945-heden

Opmerking In overeenstemming met de minister van OCW.

[4]

Handeling Het mede-voorbereiden van wet- en regelgeving op het gebied van het onderwijs met de minister van OCW

Actor De minister van Landbouw

Bron Interview

Periode 1945-heden

I.III Toezicht

[5]

Handeling Het toezien op de naleving van de bepalingen van wet- en regelgeving betreffende het agrarisch onderwijs

Actor De minister van Landbouw

Bron Interview

Periode 1945-heden

II. BELEID BETREFFENDE DE VORMGEVING VAN HET AGRARISCH ONDERWIJSSTELSEL

II.1 De organisatie van het agrarisch onderwijsstelsel

Algemeen

[6]

Handeling Het verzamelen en verwerken van kwalitatieve en kwantitatieve gegevens over het agrarisch onderwijs

Actor De minister van Landbouw

Bron Landbouwonderwijsplan 1992

Periode 1945-heden

Het instellen, instandhouden en opheffen van opleidingen of afdelingen voor agrarisch onderwijs

[7]

Handeling Het voeren van overleg met de minister van OCW, provincie, gemeente en bestuurorganisaties over aanvragen voor nieuwe instellingen of afdelingen van voortgezet agrarisch onderwijs

Actor De minister van Landbouw

Bron Landbouwonderwijsplan 1992

Periode 1991-heden

[8]

Handeling Het verlenen van toestemming, middels het plan voor scholen, voor het instellen van nieuwe instellingen of afdelingen van voortgezet agrarisch onderwijs

Actor De minister van Landbouw

Bron Landbouwonderwijsplan 1992

Periode 1991-heden

Opmerking Het plan van scholen heeft ten doel te komen tot een evenwichtig geheel van onderwijsvoorzieningen naar soort van onderwijs, mede gelet op het verlangde onderwijs in het betrokken gebied.

Het plan vermeldt van elke school de aard, de plaats van vestiging en de te verwachten omvang en geeft aan welke scholen voor bekostiging uit 's Rijks kas in aanmerking komen.

[9]

Handeling Het bij wet oprichten van openbare instellingen voor hoger agrarisch onderwijs

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 120 WHBO 1985

Periode 1986-heden

Opmerking In overeenstemming met de minister van OCW

[10]

Handeling Het bij besluit verlenen van rechtspersoonlijkheid aan een openbare instelling voor agrarisch onderwijs

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 80 WHBO 1985

Periode 1986-heden

Opmerking	De Raad van State gehoord
[11]	
Handeling	Het vaststellen van regels omtrent de benoeming en het ontslag van de leden van de bestuursraad van een openbare instelling voor agrarisch onderwijs met bij besluit verleende rechtspersoonlijkheid
Actor	De minister van Landbouw
Grondslag	Art. 80 WHBO 1985
Periode	1986-heden
Opmerking	De Raad van State gehoord
[12]	
Handeling	Het vaststellen van bijscholingscursussen
Actor	De minister van Landbouw
Grondslag	Art. 2 lid 1 Regeling bijscholing 1977
Periode	1977-heden
Opmerking	Bijscholingscursussen zijn cursussen die ten doel hebben in de landbouw werkzame personen van tenminste achttien jaren oud de gelegenheid te bieden hun opleiding zowel in algemeen als in technisch en economisch opzicht aan te vullen
[13]	
Handeling	Het goedkeuren dat een bekostigde instelling wordt gesplitst of een andere plaats van vestiging krijgt
Actor	De minister van Landbouw
Grondslag	Art. 128 lid 2 WHBO 1985
Periode	1986-heden
Opmerking	In overeenstemming met de minister van OCW
[14]	
Handeling	Het goedkeuren dat het onderwijs wordt gegeven buiten de plaats van vestiging van de instelling
Actor	De minister van Landbouw
Grondslag	Art. 14 lid 5 WHBO 1985
Periode	1986-heden
Opmerking	In overeenstemming met de minister van OCW
[15]	
Handeling	Het bij besluit bepalen dat een openbare instelling blijft voortbestaan in afwijking van de in de wet genoemde voorwaarden.
Actor	De minister van Landbouw
Grondslag	Art. 166 lid 6 WHBO 1985
Periode	1986-heden
Opmerking	In overeenstemming met de minister van OCW
[16]	
Handeling	Het bij besluit opheffen van een openbare instelling op grond van de voorwaarden in de wet genoemd
Actor	De minister van Landbouw
Grondslag	Art. 166 WHBO 1985
Periode	1986-heden
[17]	
Handeling	Het goedkeuren van de oprichting van een stichting door het bestuur van de Landbouwhogeschool of van het aangaan van overeenkomsten door het bestuur met andere rechtspersoonlijkheid bezittende lichamen

Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 45 lid 4 WWO 1960
Periode 1961-1986

[18]
Handeling Het aanwijzen van instellingen voor hoger agrarisch onderwijs waarvan het model van elke wijziging of aanvulling van de statuten, het jaarverslag en het overzicht van de financiële staat door de minister van Landbouw wordt bepaald

Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 58 WHLO 1917
Periode 1918-1968

[19]
Handeling Het bepalen van het model van elke wijziging of aanvulling van de statuten, het jaarverslag en het overzicht van de financiële staat van aangewezen instellingen, stichtingen of verenigingen van hoger landbouwonderwijs

Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 58 WHLO 1917
Periode 1918-1968

Nieuwe studierichtingen

[20]
Handeling Het verlenen van goedkeuring aan besluiten, alsmede aan de wijziging of intrekking daarvan, van bestuursorganen van instellingen voor hoger agrarisch onderwijs voor het instellen van nieuwe studierichtingen

Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 20 WWO 1960 / Art. 1g INPW 1967 / Art. 13, lid 1 en 4, art. 14, lid 6 WWO 1985.

Periode 1961-heden

Opmerking In overeenstemming met de minister van OCW

[21]
Handeling Het (kunnen) besluiten tot instandhouding van een studierichting in afwijking van de voorwaarden tot instandhouding in de wet genoemd

Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 158 lid 5 WHBO 1985
Periode 1986-heden

[22]
Handeling Het vaststellen van het experimenteerplan van een rijksinstelling zonder rechtspersoonlijkheid

Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 22 lid 2 WHBO 1985
Periode 1986-heden

Opmerking Een experimenteerplan beschrijft de regeling van een experimentele studierichting

[23]
Handeling Het goedkeuren van een experimenteerplan van een rijksinstelling met rechtspersoonlijkheid

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 22 lid 2 WHBO 1985
Periode 1986-heden

Leerstoelen

[24]
Handeling Het bij besluit aanwijzen van instellingen, stichtingen of rechtspersoonlijkheid bezittende verenigingen om een of meer leerstoelen op het gebied van agrarisch onderwijs te vestigen
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 52 WHLO 1917
Periode 1918-1968
Opmerking De Raad van State gehoord

II.II De inrichting van het agrarisch onderwijsstelsel

Algemeen

[25]
Handeling Het bij of krachtens algemene maatregel van bestuur vaststellen van voorschriften omtrent de inrichting van het onderwijs aan scholen voor agrarisch beroepsonderwijs
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 23 lid 1 WVO 1963
Periode 1968-1991
Produkt Besluit middelbaar landbouwonderwijs, K.B. 12 februari 1985, stb. 135.

[26]
Handeling Het bij of krachtens algemene maatregel van bestuur vaststellen van voorschriften omtrent de inrichting van het onderwijs aan scholen voor lager agrarisch beroepsonderwijs
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 23 lid1 SVMwet 1990
Periode 1991-heden

[27]
Handeling Het opstellen van het hoofdstuk "Hoger agrarisch en hoger agrarisch-pedagogisch onderwijs" in het Hoger Beroeps Onderwijsplan (HOOP)
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 115 lid 1 WHBO 1985
Periode 1986-heden
Opmerking Het HOOP geeft voor de termijn van vier jaar een overzicht van de onderzoeks- en onderwijsactiviteiten voor het gehele hoger onderwijs

[28]
Handeling Het bij of krachtens algemene maatregel van bestuur bepalen voor de scholen voor middelbaar agrarisch beroepsonderwijs tot welke sector een afdeling behoort en welke afdelingen, combinatie van afdelingen en opleidingen er zijn
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 23a SVMwet 1990
Periode 1991-heden

Opmerking In overeenstemming met de minister van OCW

[29]

Handeling Het goedkeuren dat van in de wet gestelde voorschriften wordt afgeweken ten behoeve van de bijzondere inrichting van het onderwijs.

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 25 WVO 1963

Periode 1968-heden

[30]

Handeling Het vaststellen van voorschriften omtrent de inrichting van het onderwijs voor cursussen voor agrarisch beroepsonderwijs

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 23 lid 5 WVO 1963 / Art. 23b SVMwet 1990

Periode 1968-heden

[31]

Handeling Het bij of krachtens algemene maatregel van bestuur aanwijzen van afzonderlijke cursussen voor agrarisch beroepsonderwijs

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 20 lid 2 WVO 1963

Periode 1968-heden

[32]

Handeling Het bepalen van de vakrichtingen voor iedere school

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 16 lid 5 BMLO 1985

Periode 1985-heden

[33]

Handeling Het goedkeuren, in bijzondere gevallen, dat bepaalde lessen niet worden gegeven

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 24 BMLO 1985

Periode 1985-heden

[34]

Handeling Het kunnen goedkeuren dat het algemeen en op het beroep gerichte onderwijs indien dit niet aan een school kan worden gevolgd, op een andere wijze wordt genoten

Actor De Inspectie van het Landbouwonderwijs

Grondslag Art. 14 lid 2 WLLW 1966

Periode 1966-heden

[35]

Handeling Het kunnen verlenen van ontheffing van de verplichting tot het volgen van algemeen en op het beroep gericht onderwijs

Actor De Inspectie van het Landbouwonderwijs

Grondslag Art. 14 lid 3 WLLW 1966

Periode 1966-heden

Studieduur

[36]

Handeling Het goedkeuren dat in bijzondere gevallen wordt afgeweken van de in de wet gestelde duur van een praktijkopleiding

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 18 lid 2 WLLW 1966

Periode 1966-heden

[37]
Handeling Het verlenen van goedkeuring aan besluiten van het college van bestuur van de Landbouwuniversiteit om in de eerste fase opleidingen in te stellen met een cursusduur korter dan vier jaren ter verruiming van de verscheidenheid van onderwijsprogramma's in het wetenschappelijk onderwijs

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. IX Wet Tweefasenstructuur 1981

Periode 1982-heden

Leerlingenaantallen

[38]
Handeling Het vaststellen van het modelformulier voor de leerlingenbezetting

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 7 lid 2 RBLPS 1987

Periode 1987-heden

[39]
Handeling Het stellen van regels ten aanzien van de minima met betrekking tot leerlingaantal en aantal klassen per cursus van het lager agrarisch onderwijs

Actor De minister van landbouw

Grondslag KB 13.12.1923

Periode 1923-1968

[40]
Handeling Het kunnen geven van nadere voorschriften betreffende de splitsing en samenvoeging van klassen en de vorming van groepen in het lager agrarisch onderwijs

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 21 lid 7 Besluit LLO 1968

Periode 1968-

Vakken van onderwijs

[41]
Handeling Het geven van nadere voorschriften ten aanzien van de op het beroep gerichte vakken bij het lager agrarisch onderwijs

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 20 lid 3 BLBO-LAVO 1973

Periode 1973-heden

[42]
Handeling Het bepalen hoe de vakken aan de Landbouwhogeschool worden onderverdeeld of samengevoegd

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 7 lid 2 WHLO 1917

Periode 1918-1968

[43]
Handeling Het bepalen door welke docenten de vakken aan de Landbouwhogeschool worden onderwezen
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 7 lid 2 WHLO 1917
Periode 1918-1968

[44]
Handeling Het kunnen wijzigen van de in de aanstelling van een hoogleraar of lector vermelde vakken
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 67 lid 3 WWO 1960
Periode 1961-1970

Ontwikkelingsplannen

[45]
Handeling Het geven van richtlijnen aan de instellingen voor hoger agrarisch onderwijs met betrekking tot de inrichting van het instellingsontwikkelingsplan
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 118 lid 2 WHBO 1985
Periode 1986-heden
Opmerking Het instellingsplan beschrijft de wijze waarop onderwijs aan die instelling wordt gegeven en geeft een verantwoording en omschrijving van het onderwijs en de instelling. Voor de minister zijn de instellingsontwikkelingsplannen van belang bij de beleidsvorming inzake huisvesting, spreiding onderwijsaanbod, beoordelen aanvragen voor nieuwe afdelingen en de onderwijsontwikkeling.

[46]
Handeling Het toetsen van instellingsontwikkelingsplannen van agrarische hogescholen aan de in de wet genoemde voorschriften
Actor De Inspectie van het Landbouwonderwijs
Grondslag Art. 20 lid 9 WHBO 1985
Periode 1986-heden

Onderwijsprogramma's

[47]
Handelingen Het goedkeuren van de onderwijsprogramma's van de land- en tuinbouwwinterscholen
Actor De Directeur-Generaal van de Landbouw
Grondslag Art. 15 Lid 1 REGL RLWS 1925/RTWS 1925
Periode 1925-1968

[48]
Handeling Het vaststellen van de programma's voor de praktijkopleiding van het leerlingwezen in de landbouw
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 18 lid 4 WLLW 1966
Periode 1966-heden

Opmerking De programma's worden in de Nederlandse Staatscourant bekendgemaakt. Een praktijkprogramma vermeldt in ieder geval de eisen van toelating, de duur van de praktijkopleiding en de exameneisen. De Kwalificatiestructuur Middelbaar beroepsonderwijs Landbouw en natuurlijke omgeving, op 7 februari 1992 in de Staatscourant 27 gepubliceerd, bevat een praktijkprogramma.

[49]

Handeling Het goedkeuren van de onderwijsprogramma's van de praktijkscholen en de wijzigingen daarin
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 5, lid 2 RBLPS 1987
Periode 1987-heden

[50]

Handeling Het goedkeuren van een door de faculteitsraad afzonderlijk ingericht onderwijsprogramma en van een daaraan aangepaste afzonderlijke nadere regeling van de inrichting van examens
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 8 lid 3 WUB 1970 / Art. 17 lid 2 WVO 1985 / Art. 76 lid 1 WVO 1985
Periode 1970-heden

Leerplannen/schoolwerkplannen/lesroosters/
leerovereenkomsten

[51]

Handeling Het geven van voorschriften omtrent de modellen van leerplannen en lesroosters en omtrent de inzending daarvan
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 5 KB 13.12. 1923 / Art. 24, lid 5 WVO 1963 / Art. 24 lid 5 WVO 1986
Periode 1923-heden

[52]

Handeling Het vaststellen van het leerplan en van elke wijziging daarin van elke cursus van lager agrarisch onderwijs
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 13 KB 13.12.1923
Periode 1923-1968

[53]

Handeling Het bij of krachtens algemene maatregel van bestuur aanwijzen van gemeentelijke of bijzondere scholen voor agrarisch beroepsonderwijs waarvan de leerplannen de goedkeuring van de minister van Landbouw behoeven
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 24 lid 3 WVO 1963
Periode 1968-heden

[54]

Handeling Het goedkeuren van de leerplannen van bij algemene maatregel van bestuur aangewezen scholen voor voortgezet agrarisch onderwijs

Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 24 lid 3 WVO 1963
Periode [1968-]

[55]
Handeling Het goedkeuren van de leerplannen van cursussen voor voortgezet agrarisch onderwijs die door de minister van Landbouw worden bekostigd

Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 24 lid 4 WVO 1963
Periode [1968-]

[56]
Handeling Het beoordelen van leerplan en lesrooster van gemeentelijke of bijzondere scholen voor agrarisch beroepsonderwijs

Actor De Inspectie van het Landbouwonderwijs
Grondslag Art. 24 lid 1 WVO 1963
Periode [1968-]

[57]
Handeling Het beoordelen van de schoolwerkplannen van scholen voor middelbaar agrarisch beroepsonderwijs

Actor De Inspectie van het Landbouwonderwijs
Grondslag Art. 24a lid 5 SVMwet 1991
Periode 1991-heden

Opmerking Een schoolwerkplan geeft verantwoording en omschrijving van het onderwijs aan de school en de wijze waarop het plan wordt geëvalueerd en eventueel herzien.

[58]
Handeling Het goedkeuren van het cursusplan voor cursussen hoger agrarisch onderwijs

Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 97 lid 2 WHBO 1985
Periode 1986-heden

[59]
Handeling Het kunnen goedkeuren dat een leerovereenkomst na het verstrijken van de vastgestelde termijn wordt gehandhaafd

Actor De Inspectie van het Landbouwonderwijs
Grondslag Art. 16 lid 3 WLLW 1966
Periode 1966-heden

Nascholingsplannen

[60]
Handeling Het opstellen van een uitvoeringsplan inzake nascholing op het gebied van het agrarisch onderwijs

Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 112 lid 1 WHBO 1985
Periode 1986-heden

[61]

Handeling Het bij of krachtens algemene maatregel van bestuur vaststellen van voorwaarden omtrent de te volgen procedures bij afstemming van nascholingsactiviteiten van instellingen

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 112 lid 2 WHBO 1985

Periode 1986-heden

Opmerking In overeenstemming met de minister van OCW

[62]

Handeling Het geven van voorschriften omtrent de inhoud, de organisatie en de deelnemers van nascholingsactiviteiten

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 113 lid 1 en 2 WHBO 1985

Periode 1986-heden

Opmerking In overeenstemming met de minister van OCW

Statuten, reglementen en jaarverslagen

[63]

Handeling Het vaststellen van een leidraad voor een modelreglement voor cursussen van het lager agrarisch onderwijs

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 5 KB 13.12.1923

Periode 1923-1968

[64]

Handeling Het goedkeuren van het reglement alsmede van elke wijziging daarin voor elke cursus van lager agrarisch onderwijs

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 13 KB, lid 1d KB 13.12.1923

Periode 1923-1968

[65]

Handeling Het goedkeuren van de huishoudelijke reglementen van land- en tuinbouwwinterscholen

Actor De Directeur-Generaal van de Landbouw

Grondslag Art. 29 LID 2 REGL RLWS 1925/RTWS 1925

Periode 1925-1968

[66]

Handeling Het goedkeuren van het huishoudelijk reglement van de Landbouwhogeschool

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 32 lid 3 WHLO 1917

Periode 1918-1968

[67]

Handeling Het bij ministeriële regeling geven van voorschriften omtrent de inrichting van het jaarverslag van de scholen voor middelbaar agrarisch onderwijs

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 24b lid 3 SVMwet 1990

Periode 1991-heden

[68]

Handeling Het kunnen geven van richtlijnen met betrekking tot de inrichting van het jaarverslag van de Landbouwuniversiteit en het tijdstip waarop dit wordt ingediend
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 53 lid 3 WWO 1985
Periode 1986-heden

[69]
Handeling Het opstellen van een jaarverslag.
Actor De Commissie Geschillen Rijkslandbouwonderwijs
Grondslag Art. 29 Reglement commissie voor geschillen voor het rijkslandbouwonderwijs 1983
Periode [1983-]
Opmerking Het jaarverslag wordt toegestuurd aan de minister van Landbouw

[70]
Handeling Het opstellen van een jaarplan over de voorgenomen werkwijze
Actor De Inspectie voor het Landbouwonderwijs
Bron Landbouwonderwijsplan 1992
Periode 1991-heden

Cursussen, bijzondere leergangen, lezingen en voordrachten

[71]
Handeling Het jaarlijks vaststellen van een programma van cursussen voor niet als student aan de Landbouwhogeschool ingeschreven belangstellenden
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 24 lid 3 WHLO 1917
Periode 1918-1968

[72]
Handeling Het vaststellen van het aantal door de senaat uit te schrijven prijsvragen per jaar
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 11 lid 1 WHLO 1917
Periode 1918-1968

Vakanties en verlof

[73]
Handeling Het vaststellen van de vakanties van instellingen voor lager agrarisch onderwijs
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 27, lid 3 REGL RTWS 1925 / Art. 23 Besluit LLO 1968 / Art. 28 BMLO 1985
Periode 1925 [-1991]

[74]
Handeling Het bij of krachtens algemene maatregel van bestuur bepalen welke tijd per cursusjaar ten hoogste voor vakantie mag worden besteed, met dien verstande dat begin en einde van de zomervakantie kunnen worden voorgeschreven
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 23a lid 2 SVMwet 1990

Periode 1991-heden
Opmerking In overeenstemming met de minister van OCW

[75]
Handeling Het geven van toestemming voor verlof aan directeuren en leraren
Actor De Directeur-Generaal van de Landbouw
Grondslag Art. 10, lid 3/ art 11, lid 3 REGL RLWS 1925/RTWS 1925
Periode 1925-1968

[76]
Handeling Het verlenen van verlof van een maand of langer en het beslissen of gedurende het verlof de bezoldiging zal worden behouden
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 3 REGL. HenL 1935.
Periode 1935-1970

II.III De bestuurlijke organisatie van het agrarisch onderwijsstelsel.

Algemeen

[77]
Handeling Het goedkeuren dat een orgaan ter bevordering van het leerlingwezen zijn taken overdraagt aan een ander orgaan
Actor De minister van Landbouw
Grondslag art 43 lid 1 WLLW 1966
periode 1966-heden

[78]
Handeling Het goedkeuren dat in bijzondere gevallen wordt afgeweken van de in de wet bepaalde taakverdeling van de organen ter bevordering van het leerlingwezen
Actor De minister van Landbouw
Grondslag art 5 lid 4 WLLW 1966
Periode 1966-heden

[79]
Handeling Het bij of krachtens algemene maatregel van bestuur vaststellen van de werkkring van het college van bestuur (tot 1956:college van curatoren) van de Landbouwhogeschool
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 6 WHLO
Periode 1918-1968

[80]

Handeling Het bepalen van het aantal leden van het college van bestuur of van de centrale directie van een instelling voor agrarisch onderwijs
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art.30 lid 1 WUB 1970, art. 17 lid 1 WHBO 1985
Periode 1970-heden

Benoemingen

[81]
Handeling Het bij besluit benoemen en ontslaan van de leden van het college van bestuur van een rijksinstelling voor hoger agrarisch onderwijs met rechtspersoonlijkheid
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 32 lid 1 WHLO 1917 / Art. 32 lid 3 Wijz.WHLO / Art. 43bis lid 3 WWO 1960 / Art. 43bis lid 3 INPW 1967 / Art.30 lid 4 WUB 1970 / Art. 49 WWO 1985 / Art. 82 lid 1 WHBO 1985
Periode 1918-heden

[82]
Handeling Het bij besluit benoemen en ontslaan van de universiteitsraad en de rectormagnificus.
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 64 lid 1 EN 2 WWO 1985.
Periode 1986-heden

[83]
Handeling Het bij besluit benoemen van de voorzitter van het college van bestuur van de Landbouwhogeschool c.q. Landbouwuniversiteit
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 33 lid 1 Wijz.WHLO / Art. 43ter, lid 1 WWO 1960 / Art. 43ter, lid 1 INPW 1967 / Art.30 lid 5 WUB 1970 / Art. 49 WWO 1985
Periode 1956-heden

Rechtspositie bestuursleden

[84]
Handeling Het regelen van de rechtspositie van de voorzitter van het college van bestuur van de Landbouwhogeschool
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 43ter, lid 3 WWO 1960
Periode 1961-1970

[85]
Handeling Het regelen van de rechtspositie van de leden van het college van bestuur en van de benoemde faculteitsbestuursleden
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 9 lid 4 WUB 1970, art.30 lid 7 WUB 1970
Periode 1970-1986

[86]
Handeling Het bij of krachtens algemene maatregel van bestuur nadere regels stellen omtrent de rechtspositie van de leden van het college van bestuur van een rijksinstelling voor hoger agrarisch onderwijs met rechtspersoonlijkheid
Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 82 lid 3 WHBO 1985
Periode 1986-heden
Opmerking In overeenstemming met de minister van OCW

Vertegenwoordiging

[87]
Handeling Het aanwijzen van een ambtenaar die als vertegenwoordiger van de minister van Landbouw de vergaderingen van het college van bestuur van de Landbouwwuniversiteit en van de Landbouwwuniversiteitsraad bijwoont
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 34 WHLO 1917 / Art. 43bis lid 5 WWO 1960 / Art. 43bis lid 5 INPW 1967 / Art. 129 WWO 1985
Periode 1956-heden

Bestuurs- en beheersreglementen

[88]
Handeling Het goedkeuren van het bestuursreglement van de Landbouwhogeschool c.q. Landbouwwuniversiteit
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 41quinquies WWO 1960, INPW 1967 / Art.23 lid 2 WUB 1970 / Art. 84 lid 2 WHBO 1985 / Art. 58 lid 4 WWO 1985
Periode 1961-heden

[89]
Handeling Het op- en vaststellen van het bestuursreglement van de Landbouwhogeschool c.q. Landbouwwuniversiteit indien dit niet binnen bekwame tijd tot stand wordt gebracht,
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 41quinquies WWO 1960, INPW 1967 / Art.23 lid 4 WUB 1970 / Art. 58 lid 4 WWO 1985
Periode 1961-heden

Vernietigen besluiten

[90]
Handeling Het bij besluit kunnen schorsen of vernietigen, met redenen omkleed, van de besluiten van het college van bestuur, de universiteitsraad of de bestuursraad van een rijksinstelling voor hoger agrarisch onderwijs met rechtspersoonlijkheid wegens strijd met het recht of het algemeen belang
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 35 lid 1 WUB 1970 / Art. 112 lid 1, art. 114 lid 1 WWO 1985, art. 85 lid 1 WHBO 1985
Periode 1970-heden

[91]
Handeling Het bij besluit stellen van een termijn voor het nemen van voorzieningen na schorsing of vernietiging van besluiten van het college van bestuur en van de bestuursraad van een rijksinstelling voor hoger agrarisch onderwijs met rechtspersoonlijkheid
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 86 WHBO 1985
Periode 1986-heden

Waarneming bestuur

[92]

Handeling	Het bij of krachtens algemene maatregel van bestuur voorzien in waarneming van bestuur bij verwaarlozing van bestuur van een rijksinstelling voor hoger agrarisch onderwijs met rechtspersoonlijkheid
Actor	De minister van Landbouw
Grondslag	Art. 87 WHBO 1985
Periode	1986-heden

II.IV Toelating, inschrijving, doorstroming

Algemeen

[93]

Handeling	Het kunnen stellen van toelatingsvoorwaarden voor instellingen voor lager landbouwonderwijs
Actor	De minister van Landbouw
Grondslag	Art. 11 Besluit LLO 1968
Periode	[1968-]

[94]

Handeling	Het bij of krachtens algemene maatregel van bestuur vaststellen, voor elke soort van scholen of voor afdelingen daarvan, van de voorwaarden voor de toelating en voorschriften omtrent verwijdering en voorwaardelijke bevordering
Actor	De minister van Landbouw
Grondslag	Art. 27 WVO 1963.
Periode	1968-heden
Produkt	Besluit middelbaar landbouwonderwijs van 12 februari 1985, stb. 135

[95]

Handeling	Het adviseren van het bevoegd gezag van een instelling voor lager landbouwonderwijs bij het voorstel tot definitieve verwijdering van een leerplichtige leerling
Actor	De Inspectie van het Landbouwonderwijs
Grondslag	Art. 10 lid 2 Besluit LLO 1968

Periode [1968-]

[96]

Handeling Het bepalen van de jaarlijkse datum waarop een leerling de leeftijd van 16 jaar moet hebben behaald om tot de school te worden toegelaten

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 22 LID 1 REGL RTWS 1925

Periode 1925-1968

[97]

Handeling Het bepalen dat tot het eerste leerjaar van een school voor middelbaar agrarisch onderwijs kan worden toegelaten degene die in het bezit is van een ander dan het in het besluit genoemd diploma

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 5 lid 2, art. 6, lid 2 BMLO 1985

Periode 1985-heden

Toelatingseisen

[98]

Handeling Het verlenen van vrijstelling van toelatingseisen in bijzondere gevallen in verband met toelating tot de Landbouwhogeschool

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 48, lid 2 WHLO 1917

Periode 1918-1968

[99]

Handeling Het bij of krachtens algemene maatregel van bestuur regelen stellen met betrekking tot de inschrijving van studenten

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art.31 lid 4 WWO 1985

Periode 1986-heden

Opmerking In overeenstemming met de minister van OCW

[100]

Handeling Het bij of krachtens algemene maatregel van bestuur regelen stellen met betrekking tot de inschrijving van personen die geen Nederlander zijn

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 28, lid 4 WHLO 1917 / Art. 77 WWO 1960 / art.32 lid 7 WWO 1985

Periode 1918-heden

[101]

Handeling Het verlenen van machtiging aan hen, die niet de Nederlandse nationaliteit of het Nederlands onderdaanschap bezitten, tot hun inschrijving voor het volgen van lessen ter verkrijging van diploma's voor bepaalde studierichtingen en tot inschrijving van bepaalde personen voor alle of voor bepaalde lessen in verband met de richting van hun studie aan de Landbouwhogeschool

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 28, lid 4 WHLO 1917

Periode 1918-1968

[102]

Handeling Het bepalen van de vorm van het bewijs van inschrijving van de Landbouwhogeschool

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 28 lid 2, art. 30 lid 4 WHLO 1917

Periode 1917-1968

II.V Leertijd in de praktijk en stages

[103]

Handeling Het vaststellen van de leertijd in de praktijk van een examenkandidaat van de Landbouwhogeschool
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 49 lid 3 WHLO 1917
Periode 1918-1968

[104]

Handeling Het bij ministeriële regeling bepalen van het aantal cursusweken dat een leerling van een opleiding in de sector landbouw en natuurlijke omgeving moet volgen op een praktijkschool
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 19 lid 3, art. 29 BMLO 1985 /
Art. 21 INR.DS MBO 1991
Periode 1985-heden

[105]

Handeling Het bij of krachtens algemene maatregel van bestuur geven van nadere voorschriften omtrent de verplichting van het bevoegd gezag tot het bieden van stagemogelijkheden
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 57 lid 8 WHBO 1985
Periode 1986-heden

[106]

Handeling Het goedkeuren van voorschriften waaraan het stageverslag moet voldoen
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 14 BVPEL 1935 / Art. 10 Wijz LHS 1959
Periode 1935-1968

II.VI Examenbeheer

Algemeen

[107]

Handeling Het, volgens bij algemene maatregel van bestuur te stellen regels, jaarlijks gelegenheid bieden aan leerlingen van scholen voor agrarisch onderwijs tot het afleggen van een eindexamen
Actor De minister van Landbouw
Grondslag art 29 lid 2 WVO 1963
Periode 1968-1986

Regeling examens

[108]

Handeling Het aanwijzen van de scholen of afdelingen van scholen voor voortgezet agrarisch landbouwonderwijs waarvan het bevoegd gezag de regeling van het eindexamen vaststelt
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 29, lid 2 WVO 1963
Periode 1968-1991

[109]

Handeling Het vaststellen van de regeling van het eindexamen voor rijksscholen voor voortgezet agrarisch onderwijs
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 29 lid 2 WVO 1963
Periode 1968-1991

[110]
Handeling Het goedkeuren van de regeling van het eindexamen van gemeentelijke of bijzondere scholen of afdelingen voor agrarisch onderwijs
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 29 lid 2 WVO 1986
Periode 1986-1991

[111]
Handeling Het geven van richtlijnen voor het afwijken van de voorschriften ten aanzien van buitenlandse examenkandidaten
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 8 lid 3 EBMLO 1987
Periode 1987-1991

[112]
Handeling Het bij of krachtens algemene maatregel van bestuur stellen van voorwaarden aan niet als leerling ingeschreven personen die tot het eindexamen van een school voor agrarisch onderwijs willen worden toegelaten
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 30 WVO 1963
Periode 1968-heden

[113]
Handeling Het aanwijzen van scholen voor agrarisch onderwijs waar een diploma kan worden uitgereikt aan hen, die niet als leerling van een zodanige school zijn ingeschreven, maar onder voorwaarden, te stellen bij algemene maatregel van bestuur, tot het eindexamen zijn toegelaten en dit met gunstig gevolg hebben afgelegd
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 30 WVO 1963
Periode 1968-heden

[114]
Handeling Het bepalen van de wijze waarop het centraal examen zal worden afgelegd door een lichamelijk of geestelijk gehandicapte kandidaat
Actor De Inspecteur van het Landbouwonderwijs
Grondslag Art. 31 lid 3 EBMLO 1987
Periode 1987-1991

Examenprogramma

[115]
Handeling Het vaststellen van de verplichte en keuzevakken voor het eindexamen middelbaar agrarisch onderwijs
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 6 lid 1 EBMLO 1987
Periode 1987-1991

[116]

Handeling Het vaststellen van de eindexamenprogramma's voor het middelbaar agrarisch onderwijs
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 8, lid 1 EBMLO 1987
Periode 1987-1991
Opmerking Het eindexamenprogramma geeft voor elk eindexamenvak, zowel voor de A- als B-leergang, een omschrijving van de onderwerpen welke in ieder geval geëxamineerd zullen worden

[117]
Handeling Het bepalen welke gedeelten van het eindexamenprogramma voor het begin van het laatste schooljaar moeten worden afgesloten.
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 8, lid 3 EBMLO 1987
Periode 1987-1991

[118]
Handeling Het bij of krachtens algemene maatregel van bestuur stellen van regels voor het opstellen van examenprogramma's voor scholen van middelbaar agrarisch onderwijs
Actor De minister van Landbouw
Grondslag art 29a lid 1 SVMwet 1990
Periode 1991-heden

[119]
Handeling Het beoordelen van de examenprogramma's van scholen voor middelbaar agrarisch onderwijs
Actor De Inspectie van het Landbouwonderwijs
Grondslag art 29a lid 3 SVMwet 1990
Periode 1991-heden

Examen praktijkopleiding

[120]
Handeling Het instellen van een examencommissie voor het examen aan het einde van een praktijkopleiding
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 19 lid 4 WLLW 1966
Periode 1966-heden

[121]
Handeling Het bij of krachtens algemene maatregel van bestuur vaststellen van voorschriften omtrent de wijze van inrichten van de examens, de bevoegdheden van de commissie, de uitreiking van diploma's, reis-, verblijfs- en vacatiegelden voor de commissieleden en de toelatingseisen voor het examen aan het einde van een praktijkopleiding
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 19 lid 5 WLLW 1966
Periode 1966-heden

Toezicht op examens

[122]
Handeling Het bij of krachtens algemene maatregel van bestuur regelen van het toezicht op het eindexamen in bepaalde, met name genoemde, gevallen
Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 29 lid 3 WVO 1963
Periode 1968-heden

[123]
Handeling Het aanwijzen van gecommiteerden voor het houden van toezicht op
eindexamens aan scholen voor agrarisch onderwijs inclusief de
praktijkscholen

Actor De minister van Landbouw
Grondslag art 29 lid 3 WVO 1963, SVMwet 1990 / Art. 6 RBLPS 1987
Periode 1968-heden

[124]
Handeling Het bij of krachtens algemene maatregel van bestuur geven van
voorschriften voor examens die niet vanwege de school worden gegeven

Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 29 lid 6 WVO 1963
Periode 1968-heden

Centraal examen

[125]
Handeling Het jaarlijks bepalen welke vakken centraal geëxamineerd zullen worden
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 6 lid 2 EBMLO 1987
Periode 1987-1991

[126]
Handeling Het jaarlijks vaststellen van de dagen en uren waarop het centrale examen
en de herexamens worden afgenomen alsmede de duur van elke zitting
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 18 EBMLO 1987
Periode [1987-]

[127]
Handeling Het jaarlijks instellen van een centrale examencommissie ter vaststelling van
de beoordelingsnormen voor het centraal examen
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 19 lid 1 EBMLO 1987
Periode [1987-]

[128]
Handeling Het jaarlijks vaststellen van de beoordelingsnormen voor het centraal
examen
Actor De jaarlijkse centrale examencommissie voor het middelbaar
landbouwonderwijs
Grondslag Art. 19 lid 1 EBMLO 1987
Periode [1987-]

[129]
Handeling Het jaarlijks aanwijzen van de leden van de commissie van gecommiteerden
die met het toezicht op het centraal examen worden belast
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 20 lid 1 EBMLO 1987
Periode [1987-]
Opmerking De Inspecteur van het Landbouwonderwijs wordt in ieder geval als lid van de
commissie van gecommiteerden aangewezen

[130]
Handeling Het vaststellen van het examenprogramma voor scholen voor middelbaar agrarisch beroepsonderwijs voor zover het eindexamen wordt afgenomen in de vorm van een centraal examen
Actor De minister van Landbouw
Grondslag art 29a lid 1 SVMwet 1990
Periode 1991-heden

[131]
Handeling Het vaststellen van een instructie voor de commissie van gecommiteerden
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 20, lid 2 EBMLO 1987
Periode [1987-]

[132]
Handeling Het aanwijzen van rijksgedelegeerden die bevoegd zijn het afnemen van examens of gedeelten daarvan bij te wonen
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 47, lid 1 WHLO / Art. 33 lid 6 WHBO 1985
Periode 1918-heden

[133]
Handeling Het aanwijzen van rijksgecommiteerden voor het afnemen en over de uitslag mede beslissen van examens in een studierichting die voorbereidt op een beroep voor de uitoefening waarvan bij of krachtens de wet voorschriften zijn gesteld
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 47, lid 1 WHLO 1917, art. 33 lid 7 WHBO 1985
Periode 1918-heden

[134]
Handeling Het goedkeuren van de toelating van wetenschappelijke medewerkers tot het onder verantwoordelijkheid van de betrokken hoogleraar afnemen van examens
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 74 WWO 1960
Periode 1961-1970

Staatsexamens

[135]
Handeling Het jaarlijks instellen van een commissie voor het afnemen van het staatsexamen voor het verkrijgen van een diploma overeenkomende met het diploma van een school voor agrarisch onderwijs als bedoeld in art. 29 van de WVO 1963
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 60 WVO 1963, WVO 1986
Periode 1968-heden

[136]
Handeling Het bij of krachtens algemene van maatregel van bestuur bepalen welke andere diploma's kunnen worden verkregen door het met gunstig gevolg afleggen van een staatsexamen voor de, door de minister ingestelde commissie
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 60 lid 2 WVO 1963, WVO 1986

Periode 1968-heden

[137]

Handeling Het bij of krachtens algemene maatregel van bestuur instellen van staatsexamens voor hoger agrarisch onderwijs, het vaststellen van voorschriften omtrent de staatsexamens en het bepalen van het bedrag dat voor toelating tot de staatsexamens verschuldigd is

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 175 lid 1 WHBO 1985

Periode 1986-heden

Vrijstelling van examen

[138]

Handeling Het verlenen van vrijstelling van de algemene eis om tot examens aan de Landbouwhogeschool te worden toegelaten

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 49 lid 2, 8, art. 63 WHLO 1917

Periode 1918-1968

[139]

Handeling Het verlenen van vrijstelling, in bijzondere gevallen, voor het afleggen van examen in bepaalde onderdelen

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 33, lid 4 EBMLO 1987

Periode 1987-1991

Toelating tot examens

[140]

Handeling Het toelaten tot de examens, in bijzondere gevallen, van een bezitter van een in Indonesië, Suriname, de Nederlandse Antillen of Nieuw-Guinea afgegeven getuigschrift van een instelling van onderwijs

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 49, lid 6, 7 WHLO 1917

Periode 1918-1968

[141]

Handeling Het aanwijzen van scholen voor middelbaar agrarisch onderwijs waarvan het getuigschrift toelating tot het afleggen van examens in de faculteit der landbouwwetenschappen mogelijk maakt

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. III WWO 1960, art. III Wijz.WWO 20 december 1967

Periode [1961-]

Aanvullende examens

[142]

Handeling Het instellen van een aanvullend examen voor toelating tot het afleggen van de examens in de faculteit der landbouwwetenschappen

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. III WWO 1960, art. III INPW 1967, art. III Wijz.WWO 20 december 1967

Periode [1961-]

Examengelden

[143]

Handeling Het verlenen van ontheffing, in bijzondere gevallen, van de verplichting tot betaling van examengeld

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 58 lid 3 WHLO 1917

Periode 1918-1968

Promoties

[144]

Handeling Het bij of krachtens algemene maatregel van bestuur vaststellen van de voorwaarden voor het verlenen van de doctorstitel, de promoties, de wijze van afnemen, de omvang en duur van de examens, de tijdstippen waarop zij worden gehouden en al wat daarop betrekking heeft

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 6 WHLO 1917

Periode 1918-1968

[145]

Handeling Het bevoegd zijn in bijzondere omstandigheden toe te staan dat de promotie ook gedurende de vakantie zal geschieden

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 34, lid 2 BVPEL 1935 / Art. 32, lid 2 Wijz.LHS 1959

Periode 1935-1968

II.VII Eindtermen, diploma's en certificaten

[146]

Handeling Het vaststellen van het model van diploma's, certificaten, getuigschriften, cijferlijsten en verklaringen ten behoeve van instellingen voor agrarisch onderwijs

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 33, lid 1 BVPEL 1935/ art. 31 Wijz.LHS 1959. art. 29 lid 4, art. 30 WVO 1963, art. 19 lid 6, lid 7 WLLW 1966, art. III Wijz. WVO 1985, art. 34, art. 35, art.98 WHBO, art. 34, lid 1, lid 2 EBMLO 1987

Periode 1935-heden

[147]

Handeling Het aanwijzen van een bijzondere school die ten aanzien van de cursusduur, het leerplan onderscheidelijk het schoolwerkplan en de bevoegdheden van de leraren overeenkomt met een school voor agrarisch onderwijs als bevoegd om een diploma te verstrekken als bedoeld in artikel 29 van de WVO 1963

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 56 lid 1 WVO 1963 / WVO 1986 / SVMwet 1990

Opmerking	De aanwijzing geschiedt op een daartoe tot de minister gericht verzoek van het schoolbestuur
[148]	
Handeling	Het aanwijzen van de diploma's die nodig zijn om tot een tussenopleiding of de lange opleiding behorend bij een afdeling Landbouw en Natuurlijke omgeving te worden toegelaten
Actor	De minister van Landbouw
Grondslag	Art. 5, lid 1, 2 INR.DS MBO 1991
Periode	1991-
[149]	
Handeling	Het als representatief aanmerken van organisaties uit onderwijs en bedrijfsleven om een gezamenlijk voorstel te doen betreffende de eindtermen alsmede de indeling daarvan in certificaateenheden van opleidingen aan scholen in de sector landbouw en natuurlijke omgeving.
Actor	De minister van Landbouw
Grondslag	Art. 17 lid SVMwet 1990
Periode	1991-heden
[150]	
Handeling	Het bij ministeriële regeling vaststellen van de eindtermen alsmede de indeling daarvan in certificaateenheden van opleidingen aan scholen in de sector landbouw en natuurlijke omgeving
Actor	De minister van Landbouw
Grondslag	art 17 lid 1 SVMwet 1990
Periode	1991-heden
Opmerking	Eindtermen geven een beschrijving van kwaliteiten van leerlingen op het gebied van kennis, inzicht, vaardigheden en beroepshoudingen. Certificaateenheden zijn combinaties van eindtermen die in het licht van de beroepsuitoefening of de doorstroming naar vervolgonderwijs dan wel beide, een afzonderlijke betekenis hebben. De hierbedoelde regeling heeft vorm gekregen in de Kwalificatiestructuur middelbaar beroepsonderwijs landbouw en natuurlijke omgeving, regeling van 31 januari 1992, sts. crt. 1992-27
[151]	
Handeling	Het (kunnen) geven van regels voor de toepassing van de vastgestelde eindtermen op reeds aangevangen opleidingen van scholen in de sector landbouw en natuurlijke omgeving
Actor	De minister van Landbouw
Grondslag	Art. 17c SVMwet 1990
Periode	1991-heden
[152]	
Handeling	Het bij of krachtens algemene maatregel van bestuur bepalen onder welke voorwaarden het bezit van certificaten aanspraak geeft op een diploma
Actor	De minister van Landbouw
Grondslag	Art. 29 lid 3 SVMwet 1990
Periode	1991-heden

Gelijkstelling diploma's en getuigschriften

[153]

Handeling Het aanwijzen van instellingen van hoger agrarisch en hoger agrarisch-pedagogisch onderwijs waarvan de getuigschriften van met goed gevolg afgelegd propedeutisch examen worden gelijkgesteld

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. IV Wijz. WWO 1986

Periode 1986-heden

Titels ingenieur en baccalaureus

[154]

Handeling Het bij of krachtens algemene maatregel van bestuur aanwijzen van deeltijdse studierichtingen van hoger agrarisch onderwijs waaraan de titel ingenieur of baccalaureus wordt verbonden

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 191 lid 1C, 20 WHBO 1985

Periode 1986-heden

[155]

Handeling Het verlenen van toestemming tot het dragen van de titel ingenieur of baccalaureus aan degenen die een aan het afsluitend examen hoger agrarisch onderwijs een gelijkwaardig examen aan een Nederlands-Antilliaanse, Arubaanse of buitenlandse instelling voor hoger agrarisch onderwijs met goed gevolg hebben afgelegd

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 191 lid 3 WHBO 1985

Periode 1986-heden

[156]

Handeling Het bij of krachtens algemene maatregel van bestuur aanwijzen van staatsexamens die naar niveau overeenkomen met een voltijdse studierichting hoger agrarisch onderwijs en bepalen welke van de titels ingenieur of baccalaureus aan dat staatsexamen worden verbonden

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 191 lid 4B WHBO 1985

Periode 1986-heden

[157]

Handeling Het bij of krachtens algemene maatregel van bestuur aanwijzen van getuigschriften van met goed gevolg afgelegd eind- of staatsexamen van vormen van dagonderwijs met een cursusduur van tenminste vier jaren op het terrein van het hoger beroepsonderwijs of daarmee gelijk te stellen onderwijs en van andere vormen van onderwijs die daarmee naar niveau overeenkomen die recht geven op de titel baccalaureus

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. D2.1, 1C IWHBO 1986

Periode 1990-heden

Opmerking In overeenstemming met de minister van OCW

Bevoegdheid tot verstrekken getuigschriften

[158]

Handeling Het beschikken op een verzoek van het bestuur van een rechtspersoon van niet-bekostigd bijzonder agrarisch onderwijs om aangewezen te worden als bevoegd tot het afgeven van getuigschriften hoger agrarisch onderwijs

Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 171 lid 1, art. 172 lid 1 WHBO 1985
Periode 1986-heden

[159]

Handeling Het intrekken van de aanwijzing van een rechtspersoon van niet-bekostigd bijzonder onderwijs als bevoegd tot het afgeven van getuigschriften HBO.

Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 174 WHBO 1985
Periode 1986-heden

[160]

Handeling Het bij of krachtens algemene maatregel van bestuur nader regels stellen met betrekking tot de te stellen eisen aan een cursus ter verkrijging van het bewijs van voldoende didactische voorbereiding

Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 54 lid 3 WHBO 1985
Periode 1986-heden
Opmerking In overeenstemming met de minister van OCW

II. VIII Beheer gebouwen en terreinen, huisvesting,
inventaris, leermiddelen

Gebouwen en terreinen

[161]

Handeling Het goedkeuren van besluiten van het bestuur van de Landbouwhogeschool betreffende:

- * het vervreemden en bezwaren van onroerend goed, voor de aankoop, de stichting of de ingebruikneming waarvan een bijdrage van het Rijk verkregen is
- * het aanvaarden van aan de instelling gemaakte werfstellingen of legaten of gedane schenkingen, die in het lopende begrotingsjaar of in de komende begrotingsjaren tot belangrijke uitgaven ten laste van het Rijk kunnen leiden
- * het aanvaarden van bijdragen uit de kas van een provincie of gemeente, voorzover die bijdragen betrekking hebben op voorzieningen van de Landbouwhogeschool
- * het verrichten van andere rechtshandelingen die in het lopende begrotingsjaar of in de komende begrotingsjaren tot nog niet in de goedgekeurde begroting voorziene, belangrijke vermindering van inkomsten kunnen leiden

Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 106 WWO 1960
Periode 1961-1986

[162]

Handeling Het voorbereiden en afhandelen van de huisvesting van de instellingen voor agrarisch onderwijs door middel van nieuw- en verbouw, groot onderhoud, huur en grondaankoop

Actor De minister van Landbouw
Bron Beleidsbesluit taken en organisatie Directie Landbouwonderwijs 1991
Periode 1945-heden

- [163]
Handeling Het goedkeuren van vervreemding van gebouwen en roerende zaken door een orgaan ter bevordering van het leerlingwezen in de landbouw
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 43 lid 2 WLLW 1966
Periode 1966-heden
- [164]
Handeling Het vaststellen van de waarde van gebouwen van een orgaan ter bevordering van het leerlingwezen in de landbouw
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 36 lid 4 WLLW 1966
Periode 1966-heden
- [165]
Handeling Het goedkeuren van plannen en begrotingen terzake investeringen voor gebouwen en terreinen en eerste inrichting
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 139 lid 1 WHBO 1985
Periode 1986-heden
- [166]
Handeling Het geven van toestemming aan het bevoegd gezag van een instelling voor agrarisch onderwijs om gebouwen of terreinen, ten behoeve waarvan de rijksbijdrage wordt verleend, die geheel of gedeeltelijk niet nodig zijn voor het onderwijs aan de instelling voor een periode langer dan een jaar aan het bevoegd gezag van een andere instelling over te dragen
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 152 lid 2, 3 WHBO 1985
Periode 1986-heden
- [167]
Handeling Het bij of krachtens algemene maatregel van bestuur vaststellen van nadere regels met betrekking tot ingebruikgeving van gebouwen of terreinen ten behoeve waarvan de rijksbijdrage wordt verleend
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 152 lid 7 WHBO 1985
Periode 1986-heden
Opmerking In overeenstemming met de minister van OCW
- [168]
Handeling Het geven van toestemming tot verhuur van gebouwen of terreinen ten behoeve waarvan de rijksbijdrage wordt verleend, door het bevoegd gezag van een instelling
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 154 lid 3 WHBO 1985
Periode 1986-heden
- [169]
Handeling Het geven van voorschriften met betrekking tot de roerende zaken die tot de uitrusting van gebouwen, terreinen en ruimten worden gerekend
Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 155 lid 2 WHBO 1985
Periode 1986-heden
Opmerking In overeenstemming met de minister van OCW

[170]

Handeling Het vaststellen van het door bevoegd gezag aan het Rijk verschuldigd bedrag indien gebouwen, terreinen of roerende zaken aan hun bestemming worden onttrokken of vervreemd

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 156 lid 1 WHBO 1985

Periode 1986-heden

Opmerking In overeenstemming met de minister van OCW

[171]

Handeling Het bepalen van de waarde door het Rijk bij overdracht van de eigendom van gebouwen, terreinen of roerende zaken indien deze uit eigen middelen zijn bekostigd.

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 156 lid 3 WHBO 1985

Periode 1986-heden

Opmerking In overeenstemming met de minister van OCW

[172]

Handeling Het vaststellen van de waarde van de roerende en onroerende zaken van praktijkscholen die door vervreemding of op andere wijze worden onttrokken aan de bestemming waartoe zij met de vergoeding zijn aangeschaft

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 17, lid 1 RBLPS 1987

Periode 1987-heden

[173]

Handeling Het bij of krachtens algemene maatregel van bestuur vaststellen van de inwendige inrichting van de Landbouwhogeschool

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 6 WHLO 1917

Periode 1918-1968

[174]

Handeling Het aanwijzen van een cursus voor lager landbouwonderwijs waaraan de bezittingen van een opgeheven cursus, die zijn aangeschaft uit de rijkssubsidie, worden overgedragen

Actor De Directeur-generaal van de Landbouw

Grondslag Art. 13 lid f KB 13.12.1923

Periode 1923-1968

[175]

Handeling Het waarmerken van de jaarlijkse inventaris van meubilair, verzamelingen en hulpmiddelen

Actor De Inspecteur van het Landbouwonderwijs

Grondslag Art. 19 lid 2 REGL RLWS 1925/RTWS 1925

Periode 1925-1967

Leermiddelen

[176]

Handeling Het goedkeuren van de lijst van aan te schaffen leermiddelen van instellingen voor lager landbouwonderwijs

Actor De Rijksconsulent voor de Landbouw

Grondslag Art. 13 lid c KB 13.12.1923
Periode 1923-1968

[177]

Handeling Het goedkeuren van de regels voor zorg en beheer van verzamelingen en hulpmiddelen van de scholen

Actor De Directeur-generaal van de Landbouw

Grondslag Art. 19 lid 3 REGL RLWS 1925/RTWS 1925

Periode 1925-1967

[178]

Handeling Het verlenen van toestemming voor het gebruik maken van onderwijsmiddelen voor andere doeleinden dan in het goedgekeurde onderwijsprogramma is bepaald

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 8 lid 1 RBLPS 1987

Periode 1987-heden

[179]

Handeling Het stellen van regelen voor het beheer en het gebruik van de verzamelingen, hulpmiddelen, inrichtingen en terreinen.

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 10 lid 2 WHLO 1917

Periode 1918-1968

[180]

Handeling Het stellen van regelen voor het beheer van de bibliotheek

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 25 lid 2 WHLO 1917

Periode 1918-1968

III. AANGELEGENHEDEN BETREFFENDE HET ONDERWIJSKUNDIG PERSONEEL

Personeelsbeleid

[181]

Handeling Het bij of krachtens algemene maatregel van bestuur vaststellen van voorschriften omtrent benoeming, schorsing, ontslag en disciplinaire maatregelen

Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 76 WHBO 1985
Periode 1986-heden
Opmerking In overeenstemming met de minister van OCW

[182]

Handeling Het bij of krachtens algemene maatregel van bestuur geven van nadere voorschriften inzake formatie, functies en taken van personeel van de instelling.

Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 53 lid 5 WHBO 1985
Periode 1986-heden
Opmerking In overeenstemming met de minister van OCW

[183]

Handeling Het bij of krachtens algemene maatregel van bestuur geven van voorschriften omtrent geneeskundig onderzoek bij benoeming, omtrent vakantie, verlof, aanspraken op salaris ingeval van militaire dienst, ziekte of ongeval, wachtgeld, alsmede omtrent andere rechten van de directeur, de adjunctdirecteur danwel de centrale directie, de leraren en het overige personeel.

Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 39 lid 2 WVO 1963 / Art. 23 lid 3 WLLW 1966
Periode [1966-]

[184]

Handeling Het bij of krachtens algemene maatregel van bestuur vaststellen van voorschriften voor het personeel van de Landbouwhogeschool betreffende aanstelling, schorsing, ontslag, bezoldiging en wachtgeld, disciplinaire straffen, rechten en verplichtingen

Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 64 lid 1 WWO 1960
Periode 1960-1970

[185]

Handeling Het geven van richtlijnen en aanwijzingen aan het college van bestuur van de Landbouwhogeschool met betrekking tot het personeelsbeleid en -beheer

Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 72 lid 3 WWO 1960 / Art. 110 lid 2 WWO 1985
Periode 1961-heden

[186]

Handeling Het bij of krachtens algemene maatregel van bestuur vaststellen van bepalingen betreffende de gevallen waarin en de voorwaarden waaronder door de Landbouwhogeschool indienstneming op arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht kan plaatsvinden.

Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 64 lid 2 WWO 1960
Periode 1960-1970

[187]

Handeling Het nemen van maatregelen tot vervanging, indien het belang van het onderwijs dit vordert, bij verhindering of ontstentenis van een hoogleraar of lector

Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 23, WHLO 1917
Periode 1918-1968

Rechtstoestand

[188]

Handeling Het instellen van commissies voor georganiseerd overleg voor gewoon hoogleraren, buitengewoon hoogleraren en lectoren

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art.17 EN 18 Regl. HenL 1935

Periode 1935-1970

[189]

Handeling Het bij of krachtens algemene maatregel van bestuur voorschriften vaststellen voor het personeel van de Landbouwhogeschool betreffende de wijze waarop met de vakorganisaties overleg wordt gevoerd over aangelegenheden van algemeen belang voor de rechtstoestand van de ambtenaren

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 64 lid 1 WWO 1960

Periode 1960-1970

[190]

Handeling Het vaststellen van de arbeidsvoorwaarden van ambtenaren en beambten van de Landbouwhogeschool

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 26 lid 1 WHLO 1917

Periode 1918-1968

[191]

Handeling Het bij of krachtens algemene maatregel van bestuur stellen van regels over de wijze waarop overleg wordt gevoerd over aangelegenheden van algemeen belang voor de bijzondere rechtstoestand van het personeel van instellingen voor agrarisch onderwijs door of namens het bevoegd gezag met de daarvoor in aanmerking komende personeelorganisaties

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 40 WVO 1963 / Art. 26 WLLW 1966 / Art. 56 lid 1 WHBO 1985 / Art. 40 WVO 1986 / Art. 40 lid 2 SVMwet 1991

Periode 1966-heden

Opmerking In overeenstemming met de minister van OCW

Formatie

[192]

Handeling Het bij of krachtens algemene maatregel van bestuur geven van voorschriften ten aanzien van het jaarlijks door het bevoegd gezag van scholen voor middelbaar agrarisch beroepsonderwijs vast te stellen beleid met betrekking tot personeelsformatie, functies en taken

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 37a lid 5 SVMwet 1990

Periode 1991-heden

[193]

Handeling Het vaststellen van voorschriften betreffende formatie en indeling in rangen van consulenten en administratief personeel van organen ter bevordering van het leerlingwezen, waarvan de salarissen voor vergoeding in aanmerking komen

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 21 lid 1 WLLW 1966

Periode 1966-heden
Opmerking In overeenstemming met de minister van OCW, de consulenten zijn in het bijzonder belast met de controle op de naleving van de leerovereenkomsten en de bevordering van het leerlingwezen

[194]
Handeling Het bij algemene maatregel van bestuur vaststellen van voorschriften omtrent het aantal door de directeur tenminste te geven lessen
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 32 lid 2 WVO 1963
Periode 1968-heden

[195]
Handeling Het stellen van nadere regelen omtrent de gevolgen voor de personeelsformatie van de praktijkschool bij een overeenkomst met derden met betrekking tot het verzorgen van onderwijs
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 10, lid 3 RBLPS 1987
Periode [1987-]

[196]
Handeling Het bij of krachtens algemene maatregel van bestuur stellen van regelen omtrent het aantal door het bevoegd gezag te benoemen adjunct-directeuren
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 32 lid 3 WVO 1986
Periode 1986-heden

Bewijzen van bekwaamheid

[197]
Handeling Het bij of krachtens algemene maatregel van bestuur stellen van voorwaarden aan het bewijs van voldoende pedagogische en didactische voorbereiding waarover een leraar (voor het leerlingwezen; de consulent) moet beschikken om benoemd te kunnen worden aan een instelling voor agrarisch onderwijs
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 33 lid 1c WVO 1963 / Art. 22 lid 1b WLLW 1966 / Art. 110 lid 2 WHBO 1985 / Art. 33 lid 1c SVMwet 1990
Periode 1968-heden
Opmerking In overeenstemming met de minister van OCW

[198]
Handeling Het kunnen verlenen van ontheffing van de in de wet gestelde benoemingseisen aan leraren in het agrarisch onderwijs
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 33 lid 2 WVO 1963
Periode 1968-1991
Opmerking In overeenstemming met de minister van OCW

[199]
Handeling Het kunnen verlenen van ontheffing van de in de wet gestelde benoemingseisen aan leraren in het lager agrarisch onderwijs
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 33 lid 2 SVMwet 1990
Periode 1991-heden

Opmerking In overeenstemming met de minister van OCW

Benoemingen/schorsingen/ontslag

[200]

Handeling Het goedkeuren van de benoeming van onderwijzers voor de cursussen aan instellingen voor lager agrarisch onderwijs
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 11 KB 13.12.1923
Periode 1923-1968

[201]

Handeling Het benoemen en ontslaan van de leraren en amanuensi aan instellingen voor lager agrarisch onderwijs
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 9, Art. 21 REGL RLWS 1925/RTWS 1925
Periode 1925-1968

[202]

Handeling Het adviseren van de minister van Landbouw over benoeming en ontslag van directeuren aan de land- en tuinbouwwinterscholen (na 1957; middelbare agrarische scholen)
Actor De Inspecteur van het Landbouwonderwijs
Grondslag Art. 9 lid 3 REGL RLWS 1925/RTWS 1925
Periode 1925-1968

[203]

Handeling Het benoemen en ontslaan van de directeuren van de scholen
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 9 REGL RLWS 1925/RTWS 1925
Periode 1925-1968

[204]

Handeling Het adviseren van het bevoegd gezag van een openbare school voor agrarisch onderwijs over de benoeming van de directeur, de adjunct-directeuren en de leraren
Actor De Inspectie van het Landbouwonderwijs
Grondslag Art. 43 lid 1 WVO 1963/WVO 1986
Periode 1968-1986

[205]

Handeling Het goedkeuren van de benoeming van de directeur door het bevoegd gezag van een gemeentelijke of bijzondere school voor agrarisch beroepsonderwijs waarbij is afgeweken van het daaromtrent in de wet gestelde
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 32 lid 2 WVO 1963/Art. 32 lid 2 SVMwet 1990
Periode 1968-heden

[206]

Handeling Het adviseren van de Directeur-Generaal van de landbouw inzake het aanwijzen van de leraar die de directeur van een school zal vervangen
Actor De commissies van toezicht
Grondslag Art. 10, lid 1 REGL RLWS 1925/RTWS 1925
Periode 1925-1968

[207]

Handeling Het aanwijzen van de leraar die de directeur bij ontstentenis zal vervangen

Actor De Directeur-Generaal van de Landbouw
Grondslag Art. 10, lid 1 REGL RLWS 1925/RTWS 1925
Periode 1925-1968

[208]

Handeling Het regelen van de waarneming van het directoraat van een school bij ontstentenis van de directeur

Actor De Directeur-Generaal van de Landbouw
Grondslag Art. 10, lid 6 REGL RLWS 1925/RTWS 1925
Periode 1925-1968

[209]

Handeling Het goedkeuren van de regeling voor vervanging van leraren

Actor De Directeur-Generaal van de Landbouw
Grondslag Art. 12 REGL RLWS 1925/RTWS 1925
Periode 1925-1968

[210]

Handeling Het benoemen en ontslaan van de hoogleraren, de buitengewone hoogleraren, lectoren en de bibliothecaris

Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 14, lid 1 , art. 21, lid 1, art. 25, lid 2 WHLO 1917 / Art. 65 lid 1, art. 73 WWO 1960
Periode 1918-1970

[211]

Handeling Het bij besluit bekrachtigen van de aanstelling van een hoogleraar

Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 55 WHLO 1970
Periode 1918-1968

[212]

Handeling Het bij de aanstelling van een lector aanwijzen van een hoogleraar of hoogleraren met wie de benoemde zijn onderwijs inricht

Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 67 lid 2 WWO 1960
Periode 1961-1970

[213]

Handeling Het beschikken op een verzoek van hoogleraren, lectoren en benoemde en van leden van het college van bestuur van de Landbouwhogeschool om eervol ontslag

Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. IV Wijz. WWO 1983
Periode [1984-]

[214]

Handeling Het eervol ontslaan van gewoon hoogleraren, buitengewoon hoogleraren en lectoren

Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 2d Regl.HenL 1935
Periode 1935-1970

[215]

Handeling Het beschikken op een verzoek van een hoogleraar, buitengewoon hoogleraar of lector om een medische herkeuring

Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 10, lid 1 REGL. HenL 1935

Periode 1935-1970

[216]

Handeling Het aanwijzen van deskundigen die de medische herkeuring zullen verrichten
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art.10 lid 3 REGL. HenL 1935
Periode 1935-1970

[217]

Handeling Het benoemen van de rector-magnificus van de Landbouwhogeschool
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 38, lid 5 WHLO 1917 / Art. 41 lid 2, Wijz.WHLO / Art. 49 lid 2 WWO 1960 / Art.33 lid 2 WUB 1970
Periode [1918-]

[218]

Handeling Het benoemen en ontslaan van de secretaris van de Landbouwhogeschool
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 38, lid 2, Wijz.WHLO / Art. 41septies WWO 1960 / Art. 41septies, lid 1 INPW67
Periode [1956-]

[219]

Handeling Het benoemen en ontslaan van de administrateur van de Landbouwhogeschool
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 43, lid 2, WHLO 1917
Periode 1918-1956

Bevoegdheden en nevenfuncties

[220]

Handeling Het opdragen tot het geven van onderwijs aan de Landbouwhogeschool aan anderen dan de hoogleraren en lectoren
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 22 lid 1 WHLO 1917 / Art. 75 WWO 1960
Periode 1918-1968

[221]

Handeling Het bij of krachtens algemene maatregel van bestuur regelen door wie en op welke wijze bevoegdheden tot beslissing in individuele gevallen ingevolge de in lid 1, artikel II van de wet van 20 dec 1967 inpassing onderwijs Landbouwhogeschool, bedoelde besluiten en reglementen worden uitgeoefend
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. VII lid 3 INPW 1967
Periode 1968-1986

[222]

Handeling Het geven van toestemming aan de hoogleraren en lectoren voor het bekleden van ambten of bedieningen
Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 18 lid 1 WHLO 1917
Periode 1918-1968

[223]

Handeling Het geven van vergunning aan hoogleraren en lectoren van de Landbouwhogeschool om als technisch adviseur op te treden of voor het ontwerpen, uitvoeren of toezicht houden over werken

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 19 Art. 2 WHLO 1917

Periode 1918-1968

[224]

Handeling Het (kunnen) vernietigen van besluiten van het college van bestuur over het geven van andere dan de hen opgedragen lessen door hoogleraren

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 17 lid 2, 3 WHLO 1917

Periode 1918-1968

[225]

Handeling Het verlenen van vergunning aan gewone hoogleraren en lectoren om andere bezoldigde betrekkingen te bekleden

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 71 lid 1 WWO 1960

Periode [1961-]

[226]

Handeling Het bij besluit bepalen dat een vrouwelijke gewoon hoogleraar, buitengewoon hoogleraar of lector aan de Landbouwhogeschool het ambt als een bijbetrekking na haar huwelijk kan blijven waarnemen

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art.2b Regl. HenL 1935

Periode 1935-1970

[227]

Handeling Het geven van toestemming aan directeuren en leraren voor het bekleden van functies en het geven van lessen buiten de school

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 14 REGL RLWS 1925/RTWS 1925

Periode 1925-1968

Personeelsinstructies

[228]

Handeling Het vaststellen van de instructie waarin de werkzaamheden van de secretaris van de Landbouwhogeschool worden geregeld

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 38 lid 3 WHLO 1917

Periode 1956-1968

[229]

Handeling Het goedkeuren van de instructie voor de amanuensis

Actor De Directeur-generaal van de Landbouw
Grondslag Art. 21, lid 5 REGL RLWS 1925/RTWS 1925
Periode 1925-1968

Personeelsvestiging

[230]

Handeling Het goedkeuren dat hoogleraren en lectoren van de Landbouwhogeschool
zich in een aangrenzende gemeente van
Wageningen of elders vestigen

Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 19, lid 3 WHLO 1917
Periode 1918-1968

IV. AANGELEGENHEDEN BETREFFENDE STUDENTEN EN LEERLINGEN

[231]

Handeling Het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen, na overleg met het college van bestuur, ten aanzien van voorzieningen ten behoeve van studenten aan de Landbouwhogeschool c.q. Landbouwniversiteit

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 39, lid 4 Wijz.WHLO 1956 / Art. 62 lid 1 WWO 1985

Periode 1956-heden

[232]

Handeling Het geven van aanwijzingen omtrent de wijze waarop de studenten worden ingeschakeld bij de voorzieningen die te hunnen behoeve worden getroffen

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 82 WWO 1960

Periode [1961-]

[233]

Handeling Het bij of krachtens algemene maatregel van bestuur geven van voorschriften omtrent de tijd die in het onderwijs tenminste wordt besteed ten behoeve van de persoonlijke ontplooiing van leerlingen en de maatschappelijke en culturele vorming, de maximale cursusduur van de opleidingen, omtrent de stage en omtrent het deelnemen aan elders verzorgde cursussen.

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 23a lid 3 SVMwet 1990

Periode 1991-heden

Opmerking In overeenstemming met de minister van OCW

[234]

Handeling Het geven van voorschriften met betrekking tot studenten waarvan de positie ten gevolge van beëindiging van de bekostiging van de studierichting wijziging ondergaat

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 158 lid 3 WHBO 1985

Periode 1986-heden

V. TOEZICHT

[235]

Handeling Het desgevraagd of uit eigener beweging uitbrengen van rapportages aan de minister van Landbouw over de kwaliteit van de land- en tuinbouw cursussen in het hun toebedeelde rayon

Actor De Rijksconsulenten van de Landbouw

Bron Interview

Periode [1923-1968]

[236]

Handeling Het desgevraagd of uit eigen beweging uitbrengen van rapportages aan de minister van Landbouw over de kwaliteit van het agrarisch onderwijs

Actor De Inspectie van het Landbouwonderwijs

Grondslag Art. 227 WWO 1985

Periode 1945-heden

[237]

Handeling Het benoemen van de commissies van toezicht

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 5 lid 2 REGL RLWS 1925/ RTWS 1925

Periode 1925-1968

[238]

Handeling Het desgevraagd of uit eigen beweging uitbrengen van rapportages aan de minister van Landbouw over de kwaliteit van het agrarisch onderwijs

Actor De commissies van toezicht

Grondslag Art. 5 lid 2 REGL RLWS 1925/ RTWS 1925

Periode 1925-1968

VI. ADVISERING

Advisering van de regering

[239]

Handeling Het adviseren van de regering bij het opstellen van Europese verdragen inzake agrarisch onderwijs

Actor De minister van Landbouw

Bron Interview

Periode [1958-heden]

Opmerking bijvoorbeeld bij de gelijkstelling van tijdvakken van universitaire kwalificaties met betrekking tot de Landbouwhogeschool, de academische erkenning van universitaire kwalificaties met betrekking tot de Landbouwhogeschool, de gelijkstelling van diploma's voor toelating tot de universiteiten met betrekking tot de Landbouwhogeschool, de beroepsopleiding in de landbouw in de lidstaten van de EEG

Advisering van de minister van Landbouw

[240]

Handeling Het instellen van vaste adviesorganen ter advisering van de minister van Landbouw op het gebied van agrarisch onderwijs

Actor De minister van Landbouw

Bron Beleidsbesluit Taken en organisatie Directie Landbouwonderwijs 1991

Periode 1945-heden

[241]

Handeling Het gevraagd en ongevraagd adviseren van de minister van Landbouw op het gebied van agrarisch onderwijs

Actor De formeel door de minister van landbouw ingestelde vaste adviesorganen

Bron Beleidsbesluit Taken en organisatie Directie Landbouwonderwijs 1991

Periode 1945-heden

Opmerking Een opsomming van de belangrijkste adviesorganen die hier worden bedoeld, wordt gegeven in hoofdstuk 2 Actoren. Het betreft bijvoorbeeld advisering inzake het Hoger Onderwijs en Onderzoeksplan (HOOP), advisering inzake diploma's, certificaten en eindtermen voor het voortgezet landbouwonderwijs, de internationalisering en internationale samenwerking van het landbouwonderwijs.

[242]

Handeling Het instellen van adhoc adviesorganen ter advisering van de minister van Landbouw op het gebied van agrarisch onderwijs

Actor De minister van Landbouw

Bron Beleidsbesluit Taken en organisatie Directie Landbouwonderwijs 1991

Periode 1945-heden

[243]

Handeling Het gevraagd en ongevraagd adviseren van de minister van Landbouw op het gebied van agrarisch onderwijs

Actor De formeel door de minister van landbouw ingestelde adhoc adviesorganen

Bron Beleidsbesluit Taken en organisatie Directie Landbouwonderwijs 1991

Periode 1945-heden

Opmerking Een opsomming van de belangrijkste adviesorganen die hier worden bedoeld, wordt gegeven in hoofdstuk 2 Actoren

[244]

Handeling	Het bij of krachtens algemene maatregel van bestuur aanwijzen van onderwerpen waarover als representatief aangemerkte organisaties van advies kunnen dienen
Actor	De minister van Landbouw
Grondslag	Art. 3 lid 1 WVO 1963
Periode	1968-heden
[245]	
Handeling	Het aanwijzen van organisaties en instellingen die aanbevelingen doen aan de minister voor benoeming van leden van de commissies van advies
Actor	De minister van Landbouw
Grondslag	Art. 4 lid 2 Reglement commissie van advies 1979
Periode	1979-heden
[246]	
Handeling	Het doen van aanbevelingen aan de minister van Landbouw inzake de benoeming van de leden van de commissies van advies
Actor	Door de minister van Landbouw aangewezen organisaties en instellingen in de agrarische sector
Grondslag	Art. 4 lid 3 Reglement commissie van advies 1979.
Periode	1979-heden
[247]	
Handeling	Het benoemen van de voorzitter en de leden van de commissies van advies
Actor	De minister van Landbouw
Grondslag	Art. 4 lid 2, art. 5 lid 1 Reglement commissie van advies 1979
Periode	1979-heden
[248]	
Handeling	Het goedkeuren van het huishoudelijke reglement van de commissies van advies
Actor	De minister van Landbouw
Grondslag	Art. 8 Reglement commissie van advies 1979
Periode	1979-heden
[249]	
Handeling	Het benoemen van de voorzitter en leden van de beroepenveldcommissies
Actor	De minister van Landbouw
Grondslag	Art. 186 lid 3 WHBO 1985
Periode	1986-heden
Opmerking	Het instellen van beroepenveldcommissies gebeurt ten dienste van het hoger agrarisch onderwijs
[250]	
Handeling	Het toevoegen van één of meer ambtenaren ter ondersteuning van de beroepenveldcommissies
Actor	De minister van Landbouw
Grondslag	Art. 186 lid 4 WHBO 1985
Periode	1986-heden

VII. OVERLEG

[251]

Handeling Het instellen van vaste en adhocoverlegorganen op het gebied van agrarisch onderwijs
Actor De minister van Landbouw
Bron Beleidsbesluit Taken en organisatie Directie Landbouwonderwijs 1991
Periode 1945-heden

[252]

Handeling Het voeren van overleg met de minister van Landbouw over onderwerpen op het gebied van agrarisch onderwijs
Actor De formeel door de minister van Landbouw ingestelde vaste en adhoc overlegorganen voor het agrarisch onderwijs
Bron Beleidsbesluit Taken en organisatie Directie Landbouwonderwijs 1991
Periode 1945-heden
Opmerking Een opsomming van de belangrijkste organen die hier worden bedoeld, wordt gegeven in hoofdstuk 2 Actoren. Het betreft overleg over onderwerpen als randvoorwaarden voor bekostiging, vernieuwing, onderzoek van onderwijs en arbeidsmarkt in verband met het agrarisch onderwijs

[253]

Handeling Het bij of krachtens algemene maatregel van bestuur regelen stellen voor het overleg met de Landbouwuniversiteit
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art.5 lid 3 WWO 1985
Periode 1986- heden
Opmerking In overeenstemming met de minister van OCW

[254]

Handeling Het bij of krachtens algemene maatregel van bestuur regelen stellen betreffende de wijze waarop met de belangenorganisaties van studenten overleg wordt gevoerd
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art.44 WWO 1985
Periode 1986-
Opmerking In overeenstemming met de minister van OCW

VIII. GESCHILLEN

[255]

Handeling Het beschikken op een beroep inzake een uitspraak van de senaat van de Landbouwhogeschool
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 45, lid 3 WHLO 1917
Periode 1918-1968

[256]

Handeling Het beschikken op een beroep inzake schorsing of ongevraagd ontslag van een onderwijzer van een instelling voor lager agrarisch onderwijs
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 11 KB 13.12.1923
Periode 1923-1968

[257]

Handeling Het beschikken op beroepen van leraren inzake beslissingen van de directeur van hun school
Actor De Directeur-Generaal van de Landbouw
Grondslag Art. 13 REGL RLWS 1925/RTWS 1925
Periode 1925-1968

[258]

Handeling Het beschikken op beroepen van personen aan wie de toegang tot de Landbouwhogeschool is ontzegd
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 45, lid 6 WHLO 1917 / Art. 53 lid 4 WWO 1960
Periode 1956-1968

[259]

Handeling Het beschikken op een beroep van een patroon of een leerling tegen een aanzegging van het landelijk of regionaal orgaan tot beëindiging van de leerovereenkomst
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 16 lid 4 WLLW 1966
Periode 1966-heden

[260]

Handeling Het beslissen bij een geschil over de toepassing van de in de wet gestelde voorschriften
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 6 lid 4 WLLW 1966
Periode 1966-heden

[261]

Handeling Het beslissen bij een verschil van mening tussen de minister en het bevoegd gezag van een school over de indeling bij een bepaalde schoolsoort
Actor De minister van Landbouw
Grondslag art 21 lid 1 WVO 1963
Periode 1968-heden
Opmerking In overeenstemming met de minister van OCW

[262]

Handeling Het bij of krachtens algemene maatregel van bestuur geven van voorschriften omtrent samenstelling en werkwijze van de commissies van beroep voor bijzondere scholen voor agrarisch onderwijs
Actor De minister van Landbouw

Grondslag art 53 lid 4 WVO 1963 / WVO 1986
Periode 1968-heden

[263]

Handeling Het instellen van een commissie voor geschillen voor het
Rijkslandbouwonderwijs

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 4, 9, 14 Wet medezeggenschap onderwijs 1981

Periode 1981-1991

[264]

Handeling Het beschikken op beroepen inzake het agrarisch onderwijs voortvloeiend uit
administratieve regelingen

Actor De commissie voor geschillen voor het Rijkslandbouwonderwijs

Grondslag Art. 4 Reglement commissie voor geschillen voor het
Rijkslandbouwonderwijs 1983

Periode 1983-1991

[265]

Handeling Het beschikken op beroepen inzake het agrarisch onderwijs voortvloeiend uit
administratieve regelingen

maar met een precedentele werking

Actor De commissie voor geschillen voor het Rijkslandbouwonderwijs

Grondslag Art. 4 Reglement commissie voor geschillen voor het
Rijkslandbouwonderwijs 1983

Periode 1983-1991

[266]

Handeling Het aanwijzen van de leden van de commissie voor geschillen voor het
Rijkslandbouwonderwijs

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 4 Reglement commissie voor geschillen voor het
Rijkslandbouwonderwijs 1983

Periode 1983-1991

[267]

Handeling Het benoemen van de secretaris van de commissie voor geschillen voor het
Rijkslandbouwonderwijs

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 26 Reglement commissie voor geschillen voor het
rijkslandbouwonderwijs 1983

Periode 1983-1991

[268]

Handeling Het vaststellen van het bedrag van de vergoeding voor de
leden van de commissie voor geschillen Rijkslandbouw- onderwijs

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 27 Reglement commissie voor geschillen voor het
Rijkslandbouwonderwijs 1983

Periode 1983-1991

[269]

Handeling Het stellen van regels voor de werkwijze van de commissie voor geschillen
voor het landbouwonderwijs

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 4, 9,14 Wet medezeggenschap onderwijs 1981

Periode 1981-1991

IX BEKOSTIGING AGRARISCH ONDERWIJS

IX.I Begroting agrarisch onderwijs

[270]

Handeling Het voorbereiden van het hoofdstuk "Agrarisch onderwijs" ten behoeve van de jaarlijkse rijksbegroting van het ministerie van Landbouw

Actor De minister van Landbouw

Bron Beleidsbesluit taken en organisatie
Directie Landbouwonderwijs 1991

Periode 1945-heden

IX.II Bekostigingsbeleid ten aanzien van de instellingen voor agrarisch onderwijs

Voorwaarden en regelingen

[271]

Handeling Het vaststellen van een verdeelsleutel voor toekennen van Marshallgelden ten behoeve van instellingen voor agrarisch onderwijs

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Interview

Periode [1946-1958]

[272]

Handeling Het vaststellen van bekostigingsvoorwaarden voor de instellingen voor agrarisch onderwijs

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 128 lid 1, art. 129, art. 132 WHBO 1985

Periode 1945-heden

Opmerking Bijvoorbeeld het vaststellen van criteria voor de toewijzing van middelen aan instellingen voor agrarisch onderwijs in het kader van internationalisering, voorwaarden bekostiging ten behoeve van onderzoek, nascholing en post-hoger landbouwonderwijs

[273]

Handeling Het geven van machtiging om af te wijken van gestelde regels met betrekking tot het leerlingaantal en aantal klassen per cursus lager landbouwonderwijs die nodig zijn om voor subsidie in aanmerking te komen

Actor De Directeur-Generaal van de Landbouw

Grondslag Art. 14 KB 13.12.1923

Periode 1923-1968

[274]

Handeling	Het in bijzondere gevallen wijzigen van de maximale bedragen van subsidie-verlening
Actor	De minister van Landbouw
Grondslag	Art. 12, lid 2, KB 13.12.1923
Periode	1923-1968
[275]	
Handeling	Het jaarlijks vaststellen van een plan van scholen voor voortgezet agrarisch onderwijs die voor bekostiging in aanmerking zullen worden gebracht
Actor	De minister van Landbouw
Grondslag	Art. 65 lid 1 WVO 1963
Periode	1968-heden
Opmerking	In overeenstemming met de minister van OCW. Dit plan heeft ten doel te komen tot een evenwichtig geheel van onderwijsvoorzieningen naar soort van onderwijs, gelet op het verlangde onderwijs in het betrokken gebied. Het plan vermeldt van elke school de aard, de plaats van vestiging en de te verwachten omvang en geeft aan welke scholen voor bekostiging uit 's Rijks kas in aanmerking komen. Bekostigd worden: salarissen, stichtingskosten, huren, inrichtings- en exploitatiekosten. Het betreft openbare en bijzondere scholen.
[276]	
Handeling	Het bij wet voor bekostiging in aanmerking brengen van dagscholen voor middelbaar agrarisch onderwijs
Actor	De minister van Landbouw
Grondslag	art 64a SVMwet 1991
Periode	1991-heden
[277]	
Handeling	Het vaststellen van het bedrag ter vergoeding van de kosten van avond- en dagscholen en de cursussen
Actor	De minister van Landbouw
Grondslag	Art 79, LID 10 WVO 1963
Periode	1968-heden
[278]	
Handeling	Het bepalen dat de vergoeding van de exploitatiekosten van de praktijkscholen geheel of gedeeltelijk wordt ingehouden indien blijkt dat zij zonder toestemming voor andere doeleinden wordt gebruikt
Actor	De minister van Landbouw
Grondslag	Art. 8, lid 2 RBLPS 1987
Periode	1987-heden
[279]	
Handeling	Het stellen van regelen omtrent de rente van uit 's rijks kas verkregen gelden en van door het rijk gegarandeerde geldleningen aan praktijkscholen
Actor	De minister van Landbouw
Grondslag	Art. 17, lid 1 RBLPS 1987
Periode	1987-heden
[280]	
Handeling	Het bepalen van de wijze waarop de verschillen tussen het bedrag van de vergoeding en uitgekeerde voorschotten aan de praktijkscholen worden verrekend
Actor	De minister van Landbouw
Grondslag	Art. 18 RBLPS 1987

Periode	1987-heden
[281]	
Handeling	Het stellen van voorwaarden voor het aangaan van een overeenkomst met derden door het bevoegd gezag van een praktijkschool met betrekking tot het verzorgen van onderwijs en de daarmee verband houdende dienstverlening
Actor	De minister van Landbouw
Grondslag	Art. 9 lid 1 RBLPS 1987
Periode	1987-heden
[282]	
Handeling	Het jaarlijks vaststellen van een beschikking bekostiging HBO-voorzieningen voor het hoger agrarisch onderwijs
Actor	De minister van Landbouw
Grondslag	Art. 121 lid 1 WHBO 1985
Periode	1986-heden
Opmerking	In overeenstemming met de minister van OCW
[283]	
Handeling	Het bij wet bekostigen van bijzondere instellingen voor hoger agrarisch onderwijs
Actor	De minister van Landbouw
Grondslag	Art. 120 WHBO 1985
Periode	1986-heden
Opmerking	In overeenstemming met de minister van OCW
[284]	
Handeling	Het bij of krachtens algemene maatregel van bestuur vaststellen van het minimum aantal studenten voor iedere studierichting of ieder studierichtingsdeel om in aanmerking te komen voor opneming in de beschikking bekostiging HBO-voorzieningen
Actor	De minister van Landbouw
Grondslag	Art. 125 lid 1 WHBO 1985
Periode	1986-heden
Opmerking	In overeenstemming met de minister van OCW
[285]	
Handeling	Het bij of krachtens algemene maatregel van bestuur geven van voorschriften omtrent de uitvoering van aanvang van bekostiging voor instellingen van hoger agrarisch onderwijs
Actor	De minister van Landbouw
Grondslag	Art. 135 WHBO 1985
Periode	1986-heden
Opmerking	In overeenstemming met de minister van OCW
[286]	
Handeling	Het regelen van de grondslag voor de berekening van de rijksbijdrage voor wat betreft het hoger agrarisch onderwijs
Actor	De minister van Landbouw
Grondslag	Art. 137 lid 2 WHBO 1985
Periode	1986-heden
Opmerking	In overeenstemming met de minister van OCW
[287]	

Handeling Het geven van nadere richtlijnen ten aanzien van de procedure bij verzoek om rijksbijdrage aan instellingen voor hoger agrarisch onderwijs
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 138 lid 2 WHBO 1985
Periode 1986-heden
Opmerking In overeenstemming met de minister van OCW

[288]

Handeling Het regelen, voor wat betreft het hoger agrarisch onderwijs of en in hoeverre bij de vaststelling van de rijksbijdrage en het bestemmen van de saldi inkomsten van de instelling geheel of gedeeltelijk buiten beschouwing worden gelaten
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 140 lid 3 WHBO 1985
Periode 1986-heden
Opmerking In overeenstemming met de minister van OCW

[289]

Handeling Het toestaan dat de bekostiging van een studierichting van het hoger agrarisch onderwijs door een andere dan een rijksinstelling wordt voortgezet
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 158 lid 5 WHBO 1985
Periode 1986-heden

[290]

Handeling Het stellen van regelen voor het verstrekken van een voorschot zolang de rijksbijdrage niet is bepaald of nader is bepaald
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 102bis, lid 4 WWO 1960 / Art. 144 lid 2 WHBO 1985
Periode 1961-heden
Opmerking In overeenstemming met de minister van OCW

[291]

Handeling Het vaststellen van een maximumrentepercentage met betrekking tot de onder goedkeuring van de minister aangegane geldleningen ter bestrijding van stichtingskosten door een orgaan ter bevordering van het leerlingwezen in de landbouw
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 36 lid 11 WLLW 1966
Periode 1966-heden

Beëindiging bekostiging

[292]

Handeling Het beëindigen van bekostiging uit openbare kas van een experiment onderwijscentrum indien niet meer aan de voorschriften wordt voldaan
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 103A lid B WHBO 1985
Periode 1986-heden
Opmerking In overeenstemming met de minister van OCW

[293]

Handeling Het vaststellen van de datum van de beëindiging van de bekostiging van een studierichting
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 158 lid 3 WHBO 1985
Periode 1986-heden

Opmerking In overeenstemming met de minister van OCW

[294]

Handeling Het geven van voorschriften met betrekking tot de wijze waarop al dan niet uit 's rijkkas bekostigde nascholing meetelt voor wat betreft de vaststelling van het aantal studenten bij een studierichting of instelling in verband met beslissingen inzake de beëindiging van de bekostiging

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 167 WHBO 1985

Periode 1986-heden

[295]

Handeling Het vaststellen van de bijdrage voor een cursus bijscholing

Actor De Inspecteur van het Landbouwonderwijs

Grondslag Art 8 lid 2 Regeling bijscholing 1977

Periode 1977-heden

Salarissen en toelagen

[296]

Handeling Het stellen van regelen voor de toelage van de voorzitter en vertegenwoordigers van de senaat

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 49 lid 5 lid 6 WWO 1960

Periode 1961-1970

[297]

Handeling Het vaststellen van het bedrag van de toelage van de voorzitter van de senaat, diens vervanger en de secretaris

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 2 lid 2 Art. 3 lid 2 Art. 4 lid 2 Regeling toelagen
senaatfuncties Landbouwhogeschool 1966

Periode 1966-1970

[298]

Handeling Het stellen van regelen om een of meer leden van het college van bestuur van de Landbouwhogeschool een toelage toe te kennen

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 33 lid 1 Wijz.WHLO / Art. 43ter, lid 3 WWO 1960

Periode 1956-1970

[299]

Handeling Het regelen van de toelage en bezoldiging van de leden van het college van bestuur en van de benoemde faculteitsbestuursleden

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 9 lid 4, art.30 lid 7 WUB 1970

Periode 1970-1986

[300]

Handeling Het geven van nadere voorschriften terzake de vakantie-uitkeringen van gewoon hoogleraren, buitengewoon hoogleraren en lectoren

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 3d REGL. HenL 1935

Periode 1935-1956

[301]

Handeling Het vaststellen van salarissen en toelagen van de directeur, de adjunct-directeur, de leden van de centrale directie, de leraren en het overige personeel van instellingen voor voortgezet agrarisch onderwijs

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 38 WVO 1963/WVO 1986/SVMwet 1991

Periode 1961-heden

Opmerking In overeenstemming met de minister van OCW

[302]

Handeling Het stellen van regelen omtrent het toekennen van een vergoeding aan de patroon door het landelijk orgaan ter bevordering van het leerlingwezen in de landbouw

Actor De minister van Landbouw

Grondslag art 15 WLLW 1966

Periode 1966-heden

[303]

Handeling Het bij of krachtens algemene maatregel van bestuur vaststellen van de salarissen van consulenten en administratief personeel van organen ter bevordering van het leerlingwezen in de landbouw

Actor De minister van Landbouw

Grondslag art 23 lid 1 WLLW 1966

Periode 1966-heden

Opmerking In overeenstemming met de minister van OCW

[304]

Handeling Het vaststellen van het bedrag van de jaarwedde en toelagen die de hoogleraren, buitengewone hoogleraren lectoren en andere ambtenaren en beambten van de Landbouwhogeschool

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 15, art. 26, lid 1, art. 40 WHLO / Art. 41, lid 5, art. 42, lid 2 Wijz.WHLO / Art. 43ter, lid 4 INPW67 / Art.22 WUB 1970

Periode [1918-]

Opmerking Hiertoe behoort o.a het vaststellen van de toelage voor de rector-magnificus en diens secretaris, van de secretaris van de Landbouwhogeschool, van bestuursleden en van de voorzitter van de landbouwuniversiteitsraad.

[305]

Handeling Het vaststellen van de honorering van de leerkrachten van de bijscholingscursussen

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 2 lid 1 Regeling bijscholing 1977

Periode 1977-heden

[306]

Handeling Het vaststellen van nadere regels terzake de ten laste van het rijk komende kosten van wachtgelden, ontslaguitkeringen ten behoeve van gewezen onderwijkskundigpersoneel en van van uitkeringen aan nabestaanden van overleden ambtenaren

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art.12, art. 13 Regl. HenL 1935/ art. 141 lid 4 WHBO 1985

Periode 1935-heden

Opmerking In overeenstemming met de minister van OCW

[307]

Handeling Het treffen van afwijkende regelen terzake de bezoldiging van een ambtenaar tijdens een schorsing

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art.11 lid 1 Regl. HenL 1935
Periode 1935-1970

[308]

Handeling Het (kunnen) toekennen van een bezoldiging aan de voorzitter van het college van bestuur van de Landbouwhogeschool

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 33, lid 1, Wijz.WHLO1917 / Art. 43ter, lid 3 INPW 1967

Periode 1956-1986

[309]

Handeling Het (kunnen) toekennen van een toelage aan de dekaan van de Landbouwhogeschool

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 9 lid 4 WUB 1970

Periode 1970-1986

School- en collegegelden

[310]

Handeling Het vaststellen van de hoogte van het schoolgeld voor instellingen voor lager en middelbaar agrarisch onderwijs

Actor De minister van Landbouw

Grondslag ART 8 KB 13.12.1923 / Art. 25, lid 1 REGL RLWS 1925/RTWS 1925

Periode 1923-1968

[311]

Handeling Het vaststellen van de collegegelden aan de Landbouwhogeschool

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 27, lid 4 WHLO 1917

Periode 1918-1968

[312]

Handeling Het verlenen van goedkeuring aan het besluit van het college van bestuur van de Landbouwuniversiteit betreffende de vaststelling van het cursusgeld

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 14, lid 4 WWO 1985

Periode 1986-heden

[313]

Handeling Het beslissen inzake teruggave van schoolgelden in bepaalde gevallen

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 25 LID 3 REGL RLWS 1925/RTWS 1925

Periode 1925-1968

[314]

Handeling Het bepalen bij of krachtens algemene maatregel van bestuur de gedeeltelijke terugbetaling van het collegegeld

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 27, lid 4, WHLO 1917

Periode 1918-1968

[315]

Handeling Het goedkeuren van de vrijstelling tot betaling van schoolgeld in bepaalde gevallen

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 8 KB 13.12.1923 / Art. 25, lid 4 REGL RLWS 1925/RTWS 1925

Periode 1923-1968

[316]

Handeling Het bevoegd zijn in bijzondere omstandigheden verschuldigde collegegelden vast te stellen op bedragen die lager zijn dan die genoemd in de wet

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 27, lid 4 WHLO 1917

Periode 1918-1968

[317]

Handeling Het bij of krachtens algemene maatregel van bestuur bepalen in welke gevallen vermindering van het collegegeld wordt toegestaan, indien twee of meer personen uit eenzelfde gezin in hetzelfde studiejaar onderwijs volgen

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 27, lid 2 WHLO 1917

Periode 1918-1968

[318]

Handeling Het bij of krachtens algemene maatregel van bestuur vaststellen van de bedragen die verschuldigd zijn voor het volgen van slechts enkele lessen die door hoogleraren of lectoren worden gegeven

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 30, lid 1 WHLO 1917

Periode 1918-1968

[319]

Handeling Het bij of krachtens algemene maatregel van bestuur regelen stellen met betrekking tot de vrijstelling, vermindering en terugbetaling van het college- en examengeld

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art.32 lid 5 WWO 1985

Periode 1986-heden

Opmerking In overeenstemming met de minister van OCW

Studiebeurzen en studiereizen

[320]

Handeling Het vaststellen van de bedragen die jaarlijks aan studerenden worden verstrekt voor het ondernemen van een buitenlandse studiereis en studiebeurzen

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 12 WHLO 1917

Periode 1918-1968

Reis- en verblijfskosten personeel

[321]

Handeling Het vaststellen van het tarief voor de subsidie van de reis- en verblijfskosten van de onderwijzers

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 12, lid 1d KB 13.12.1923

Periode 1923-1968

Richtlijnen

[322]

Handeling Het geven van richtlijnen voor de inrichting en indiening van de jaarlijkse begroting van instellingen voor agrarisch onderwijs
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 102, lid 2, 3 WWO 1960 / Art. 143 lid 2, art. 144 lid 2 WHBO 1986, art. 11, lid 2 RBLPS 1987
Periode [1961-]

[323]

Handeling Het vaststellen van richtlijnen voor het opstellen van de jaarrekening van praktijkscholen
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art 16, lid 2 RBLPS 1987
Periode 1987-heden

[324]

Handeling Het geven van richtlijnen met betrekking tot de inrichting van de jaarrekening en de inrichting van de administratie en omtrent het overbrengen van saldi van goedgekeurde jaarrekeningen naar een volgend jaar
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 105, lid 2 WWO 1960 / Art. 145 lid 2 WHBO 1985 / Art. 147 WHBO 1985
Periode 1961-heden

Goedkeuren begroting en jaarrekening

[325]

Handeling Het goedkeuren van de jaarlijkse begroting van instellingen van agrarisch onderwijs
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 13 KB 13.12.1923 / Art. 20 Regl. RLWS 1925/RTWS 1925 / Art. 37 WHLO 1917 / Art. 102, lid 4 WWO 1960 / Art. 143 lid 1 WHBO 1985
Periode 1923-heden

[326]

Handeling Het goedkeuren van de jaarrekening van instellingen voor hoger agrarisch onderwijs
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 146 lid 4 WHBO 1985
Periode 1986-heden
Opmerking In overeenstemming met de minister van OCW

[327]

Handeling Het goedkeuren van plannen en begrotingen voor gebouwen en terreinen
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 101, lid 1 WWO 1960/art 36 lid 2 WLLW 1966
Periode 1961-?

[328]

Handeling Het goedkeuren van regelen waaronder het bestuur van instellingen voor agrarisch onderwijs het geldelijk beheer uitoefent
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 102bis lid 4 WWO 1960/art 42 WLLW 1966
Periode [1961-]

[329]
Handeling Het goedkeuren van de bescheiden met betrekking tot de afrekening van een cursus bijscholing
Actor De Inspecteur van het Landbouwonderwijs
Grondslag Art. 8 lid 2 Regeling bijscholing 1977
Periode 1977-heden

[330]
Handeling Het besluiten dat een niet in de begroting opgenomen taak alsnog voor bekostiging in het desbetreffende begrotingsjaar in aanmerking wordt gebracht en welke aanvullende rijksbijdrage voor het begrotingsjaar voorlopig kan worden verwacht
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 142 lid 2 WHBO 1985
Periode 1986-heden
Opmerking In overeenstemming met de minister van OCW

[331]
Handeling Het goedkeuren van voorgenomen uitgaven van een instelling voor de bekostiging van werkzaamheden waarvoor geen normbedragen zijn voorzien
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 138 lid 2 WHBO 1985
Periode 1986-heden

Controle jaarrekening

[332]
Handeling Het vaststellen van richtlijnen voor de controle van de jaarrekening van praktijkscholen
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 16, lid 3 RBLPS 1987
Periode 1987-heden

[333]
Handeling Het aanwijzen van een accountant die wordt belast met de controle van de jaarrekening en met een onderzoek naar de doelmatigheid van het beheer van de instelling
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 146 lid 3 WHBO 1985
Opmerking In overeenstemming met de minister van OCW en met de Accountantsdienst van het ministerie van Landbouw

[334]
Handeling Het geven van toestemming om af te wijken van de goedgekeurde begroting van een instelling voor lager agrarisch onderwijs
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 13, lid i KB 13.12.1923
Periode 1923-1968

[335]
Handeling Het geven van machtiging voor af- en overschrijving van en op artikelen van de begroting van een instelling voor lager agrarisch onderwijs
Actor De Inspecteur van het Landbouwonderwijs
Grondslag Art. 20, LID 2 REGL RLWS 1925/RTWS 1925
Periode 1925-1968

IX.IV Uitvoering bekostiging

Algemeen

- [336]
Handeling Het bekostigen van personeelsuitgaven ten behoeve van de instellingen voor agrarisch onderwijs
Actor De minister van Landbouw
Bron Rijksbegroting ministerie van Landbouw 1946-1992
Periode 1945-heden
- [337]
Handeling Het toekennen van een wachtgeld, van andere uitkeringen ten behoeve van gewezen onderwijskundig personeel en van uitkeringen aan nabestaanden
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 12, art. 13 Regl. HenL 1935/ art. 141 lid 4 WHBO 1985
Periode 1935-heden
- [338]
Handeling Het bekostigen van materiële uitgaven ten behoeve van de instellingen voor agrarisch onderwijs
Actor De minister van Landbouw
Bron Rijksbegroting ministerie van Landbouw 1946-1992
Periode 1945-heden
- [339]
Handeling Het jaarlijks verstrekken van een vergoeding ten behoeve van cursussen aan de praktijkscholen
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art.2 RBLPS 1987
Periode 1987-heden
- [340]
Handeling Het centraal aankopen van materiaal voor inrichting en onderwijsbenodigheden in verband met het handvaardigheidsonderwijs en het praktijkonderricht aan de praktijkscholen
Actor De minister van Landbouw
Bron Rijksbegroting ministerie van Landbouw 1963
Periode [1963-heden]
- [341]
Handeling Het beschikken op een verzoek om bekostiging van een orgaan ter bevordering van het leerlingwezen in de landbouw
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 28 lid 2 WLLW 1966
Periode 1966-heden
Opmerking Bekostigd worden de salarissen, de stichtingskosten, de huren, de inrichtings- en exploitatiekosten
- [342]
Handeling Het beschikken op een verzoek om opnemng in de beschikking bekostiging HBO-voorzieningen voor wat betreft instellingen voor hoger agrarisch onderwijs
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 122 lid 1 WHBO 1985
Periode 1986-heden

Opmerking In overeenstemming met de minister van OCW

[343]

Handeling Het financieren van de exploitatiekosten van de Landbouwhogeschool c.q. Landbouwniversiteit en de onderzoeksinstituten

Actor De minister van Landbouw

Bron Rijksbegroting 1946-1992

Periode 1945-heden

[344]

Handeling Het financieren van de kosten voor contact met het buitenland in verband met onderwijs en onderzoek ten behoeve van de Landbouwhogeschool c.q. Landbouwniversiteit

Actor De minister van Landbouw

Bron Rijksbegroting 1946-1992

Periode 1945-heden

Opmerking Bijvoorbeeld de kosten verbonden aan de uitwisseling van Nederlandse met buitenlandse hoogleraren, onderzoek op natuurwetenschappelijk gebied in tropische gebieden

Contractactiviteiten

[345]

Handeling Het financieren van de kosten van diensten van de Landbouwhogeschool c.q. Landbouwniversiteit te verrichten voor derden

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Rijksbegroting 1946-1992

Periode 1945-heden

Bekostiging cursussen

[346]

Handeling Het bekostigen van cursussen op het gebied van landbouw

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 75 WVO 1963

Periode 1968-heden

[347]

Handeling Het verstrekken van bedragen ter zake van het geven van cursussen bijscholing

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 2 lid 1 Regeling bijscholing 1977

Periode 1977-heden

[348]

Handeling Het beschikken op aanvragen voor een bijdrage voor het organiseren van een cursus bijscholing

Actor De Inspecteur van het Landbouwonderwijs

Grondslag Art. 7 lid 2 Regeling bijscholing 1977

Periode 1977-heden

Bekostiging stichting/opheffing van instellingen

[349]
Handeling Het goedkeuren van het aangaan van geldleningen ter bestrijding van de stichtingskosten van een orgaan ter bevordering van het leerlingwezen in de landbouw
Actor De minister van Landbouw
Grondslag art 36 lid 1 WLLW 1966
Periode 1966-heden

[350]
Handeling Het financieren van de kosten verband houdende met de liquidatie van bijzondere landbouwscholen
Actor De minister van Landbouw
Bron Rijksbegroting 1966-1979
Periode 1966-1979

Bekostiging internationalisering agrarisch onderwijs

[351]
Handeling Het beoordelen van aanvragen van instellingen van landbouwonderwijs in het kader van de Stimuleringsregeling Internationalisering Landbouwonderwijs
Actor Netherlands Council for International Education and Training in agriculture (NETA)
Bron Landbouwonderwijsplan 1992
Periode 1992-heden

Bekostiging medische en sociale zorg leerlingen/studenten

[352]
Handeling Het financieren van de kosten van de sociale en culturele zorg van leerlingen en studenten van het agrarisch onderwijs
Actor De minister van Landbouw
Bron Rijksbegroting 1948-1968
Periode 1948-1968
Opmerking Bijvoorbeeld de kosten in verband met bescherming leerlingen tegen besmettingsgevaar

Subsidies en garantiebijdragen

Algemeen

[353]
Handeling Het verstrekken van subsidies aan lagere en middelbare agrarische scholen
Actor De minister van Landbouw
Bron Art. 1, art.42 KB 13.12.1923 / Rijksbegroting ministerie van Landbouw 1946-1992
Periode 1945-heden

[354]
Handeling Het verstrekken van subsidies ten behoeve van het leerlingwezen
Actor De minister van Landbouw
Bron Sts.amnk. 1946-/Rijksbegroting ministerie van Landbouw 1949-1980

Periode 1946-1980

[355]

Handeling Het toekennen van een vergoeding van kosten gemaakt door privaatrechtelijke rechtspersonen die zich de bevordering van het leerlingwezen ten doelstellen en die optreden als organen in de zin van de wet

Actor De minister van Landbouw

Grondslag Art. 3 WLLW 1966

Periode 1966- heden

[356]

Handeling Het verstrekken van subsidies ten behoeve van landbouwwak- en praktijkscholen

Actor De minister van Landbouw

Bron Sts.amnk. 1946-/Rijksbegroting ministerie van Landbouw 1949-1957

Periode 1945-1957

Opmerking Bijvoorbeeld: de vakschool voor zuivelbereiders te Hoorn, de scholen voor vlaswerkers, de pluimvee- en veeteeltvakscholen, de bosbouw- en cultuurtechnische scholen van de Nederlandse Heidemaatschappij te Arnhem.

[357]

Handeling Het verstrekken van subsidies ten behoeve van het hoger agrarisch onderwijs

Actor De minister van Landbouw

Bron Rijksbegroting ministerie van Landbouw 1946-1992

Periode 1945-heden

Opmerking Bijvoorbeeld subsidies ten behoeve van samenwerkings- en overlegorganen binnen het hoger agrarisch onderwijs, de kosten van voordrachten en cursussen aan de Landbouwhogeschool/Landbouwuniversiteit

Subsidies cursussen

[358]

Handeling Het verstrekken van subsidies aan cursussen voor agrarisch onderwijs

Actor De minister van Landbouw

Bron Rijksbegroting ministerie van Landbouw 1946-1992

Periode 1945-heden

Opmerking In de periode 1945-1957 o.a. aan algemene land- en tuinbouwwintercursussen, cursussen voor volwassenen en voor oud-leerlingen van algemene landbouw cursussen, cursussen van de Nederlandse Heidemaatschappij te Arnhem, cursussen voor zaakvoerders, cursussen in hoefbeslag, cursussen in paarde- en veekennis, mechanisatiecursussen, cursussen in landbouwbedrijfsleer, praktisch hoefbeslag, gezondheidsleer van het vee, cursussen in pluimveeteelt, melkerscursussen,

Subsidies onderzoek

[359]

Handeling Het verstrekken van subsidies ten behoeve van kosten van onderwijskundig wetenschappelijk onderzoek

Actor De minister van Landbouw

Bron Rijksbegroting ministerie van Landbouw 1946-heden
Periode 1945-heden

Subsidies opleiding leerkrachten

[360]
Handeling Het verstrekken van subsidies ten behoeve van opleiding en ontwikkeling van leerkrachten (vanaf 1962 ook analisten en amanuenses) van instellingen voor agrarisch onderwijs
Actor De minister van Landbouw
Bron Stsamnk. 1946/Rijksbegroting ministerie van Landbouw 1946-1963
Periode 1945-1963
Opmerking Bijvoorbeeld:
 cursussen tot opleiding voor de akte van bekwaamheid tot het geven van lager onderwijs in landbouwkunde, cursussen ter opleiding van onderwijzers in de pluimveeteelt

Subsidies belangenorganisaties

[361]
Handeling Het verstrekken van subsidies aan belangenorganisaties op het gebied van agrarisch onderwijs
Actor De minister van Landbouw
Bron Rijksbegroting ministerie van Landbouw 1946-1970
Periode 1945-heden
Opmerking Bijvoorbeeld aan studentenbelangenorganisaties

Subsidies stichtingen/verenigingen

[362]
Handeling Het verstrekken van subsidies aan stichtingen en verenigingen op het gebied van landbouwonderwijs
Actor De minister van Landbouw
Bron Rijksbegroting ministerie van Landbouw 1946-1970
Periode 1945-heden
Opmerking Bijvoorbeeld in de periode 1952-1956 aan de stichting Het Nederlands Studentensanatorium

Garantiebijdragen

[363]
Handeling Het verstrekken van een garantiebijdrage ten behoeve van de financiering van de bouwkosten van bijzondere landbouwscholen
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Interimregeling Financiering bouw, herbouw en uitbreiding gebouwen land- en tuinbouwscholen 1955-1960
Periode [1955-1979]

[364]
Handeling Het verstrekken van een garantiebijdrage ten behoeve van de financiering van de bouwkosten van studentenhuysvesting
Actor De minister van Landbouw
Bron Rijksbegroting ministerie van Landbouw 1957-1978
Periode 1957-1978

[365]
Handeling Het verstrekken van een garantiebijdrage voor rente en aflossing van studieleningen aan studenten in het agrarisch onderwijs
Actor De minister van Landbouw
Bron Rijksbegroting ministerie van Landbouw 1979-1980
Periode 1979-1980

Vergoeding cursusgeld

[366]
Handeling Het (kunnen) verstrekken van een vergoeding van het cursusgeld voor een cursus bijscholing
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 9 lid 1 Regeling bijscholing 1977
Periode 1977-heden

Verlenen studiesteun/renteloze voorschotten

[367]
Handeling Het verstrekken van studiebeurzen, studietoelagen en renteloze voorschotten ten behoeve van studenten in het agrarisch onderwijs
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 12 WHLO 1917
Periode 1918-1974
Opmerking Bijvoorbeeld in de periode 1945-1958 de verstrekking van renteloze studievoorschotten aan gedemobiliseerde studenten van land- en tuinbouwscholen, in de periode 1969-1974 het verstrekken van studiebeurzen aan afgestudeerden van de Landbouwhogeschool, in de periode 1948-1974 het verstrekken van studiebeurzen aan buitenlanders, in de periode 1951-1953 het verstrekken van leergelden aan bosbouwstudenten die hun praktijk in Zwitserland doorbrengen, in de periode 1957-1966 het verstrekken van renteloze studievoorschotten aan promovendi in verband met dissertaties

Vergoeding reis- en verblijfskosten

[368]
Handeling Het vergoeden van reis- en verblijfskosten, benevens vacatiegelden, aan deskundigen buiten de Landbouwhogeschool
Actor De minister van Landbouw
Grondslag Art. 47, lid 2 WHLO 1917
Periode 1918-1968

LIJST VAN GERAADPLEEGDE BRONNEN

Archief van de Directie van de Landbouw
van het ministerie van Landbouw, Voedselvoorziening en Visserij,
Afdeling Landbouwonderwijs
1898-1957

Archief van de Directie Landbouwonderwijs
van het ministerie van Landbouw en Visserij,
1957-1979

Beekhuis, M. en Oost, H.G.
Model Institutioneel Onderzoek
(concept)
Den Haag, 1993

van den Bosch, H.
Landbouwscholen in Wageningen, naar aanleiding van honderd jaren colleges in de
bosbouwcultuur 1883-1983.
Wageningen, 1986

van Dijk, F.
Per slot van rijksrekening, PIVOT-rapport institutioneel onderzoek naar het beleidsterrein
Rijksbegrotingszaken (concept).
Den Haag, 1993

Directie Landbouwonderwijs
Het Landbouwonderwijs.
Den Haag, 1960

Directie Landbouwonderwijs
Informatieplan 1988
Den Haag, 1988

Directie Landbouwonderwijs
Landbouwonderwijsplan voor de periode 1992-1996.
Den Haag, 1992

Directie Landbouwonderwijs
Taken en organisatie van de Directie Landbouwonderwijs van het ministerie van Landbouw,
Natuurbeheer en Visserij.
Den Haag, 1991

Fris, A.
Oorlog duurt een leven lang, PIVOT-rapport institutioneel onderzoek naar het beleidsterrein
Oorlogsslachtoffers.
Den Haag, 1993

Geerligts, J.W.G.
Innovatie van beroepsonderwijs, optimaliseren binnen een kennissysteem.
Den Haag, 1993

Goudswaard, N.B.
Agrarisch onderwijs in Nederland 1783-1983; hoe het wor(s)telde en groeide.
Culemborg, 1986

Meijnen, H.M.
De Directie Landbouwonderwijs van het ministerie van Landbouw en Visserij.
Den Haag, 1970

Ministerie van Landbouw en Visserij
Honderd jaar onderwijs.
Wageningen, 1976

PIVOT, een nieuwe draai aan het selectiebeleid
Verkorting van de overbrengingstermijn in de Archiefwet 1962

en de gevolgen voor overheidsadministraties.
Den Haag, 1991

van der Poel, J.M.G.
Het landbouwonderwijs in Nederland tot 1918.
Wageningen, 1976

Rijksbegrotingen voor het ministerie van Landbouw (Natuurbeheer) en Visserij 1946-1992

Staatsalmanakken 1946-1992

Stuurgroep Biesheuvel
Schering en inslag, sturing van het landbouwonderwijs.
Den Haag, 1992

de Vries, A. Ph.
Landbouwuniversiteit en agrarische hogescholen, samen uit, samen thuis?
Wageningen, 1993

de Vries, A. Ph.
Een kwarteeuw agrarisch leerlingwezen.
Wageningen, 1989

de Vries, A. Ph.
Onderzoekwijzer voor het agrarisch onderwijs, verslag van een probleemverkenning en aanzet voor de programmering van onderzoek en ontwikkelingswerk voor het agrarisch onderwijs.
Wageningen, 1987

LIJST VAN GEINTERVIEWDE PERSONEN

dhr.mr.	M.	Cuijpers	Directie Landbouwonderwijs
dhr.ir.	J.	Geerligs	Directie Landbouwonderwijs
mw.	mr.	C. Gommans	Directie Juridische en Bedrijfsorganisatorische Zaken
mw.	mr.	I. van Groningen	Directie Juridische en Bedrijfsorganisatorische Zaken
dhr.mr.	J.	Guerand	Directie Landbouwonderwijs
dhr.		P. den Held	Directie Landbouwonderwijs
mw.		N. Ridders	Directie Landbouwonderwijs
mw.	drs. Th.	Wolf	Directie Landbouwonderwijs

LIJST VAN GEBRUIKTE AFKORTINGEN

ACLO		Adviescommissie Leerplanontwikkeling Landbouwonderwijs
AOC		Agrarisch Opleidingscentrum
ARHO		AdviesRaad Hoger Onderwijs
BBHV		Beschikking Bekostiging HBO-voorzieningen
BC		Bijzondere Commissie
BLBO/LAVO		Besluit inrichting en toelating lager beroepsonderwijs 1973
BMLO	1985	Besluit Middelbaar Landbouwonderwijs 1985
BO		Bestuurlijk Overlegorgaan Hoger Agrarisch Onderwijs en Landbouwuniversiteit
BSD		Basis Selectie Document
BVPL	1935	Besluit 1935 Vaststelling bepalingen betreffende promoties en examens aan de Landbouwhogeschool
C3LO		Coördinatie Commissie Cursussen Landbouwonderwijs
CHAOO		Centraal Hoger Agrarisch Onderwijs Overleg
CITO		Centraal Instituut voor Toetsontwikkeling
COS		Commissie Onderwijs Siergewassen
EBMLO	1987	Eindexamenbesluit Middelbaar Landbouwonderwijs 1987
HAO		Hoger Agrarisch Onderwijs
HAS		Hogere Agrarische School
HAVO		Hoger Algemeen Voortgezet Onderwijs
HBO		Hoger Beroeps Onderwijs
HOOP		Hoger Onderwijs en Onderzoeksplan
ILO		Individueel Lager Onderwijs
ILRI		Stichting international Institute for Land Reclamation and Improvement
INPW	1967	Inpassingswet 1967 onderwijs Landbouwhogeschool in de WWO 1960
INR MBO	1991	Inrichtingsbesluit dagscholen Middelbaar Beroepsonderwijs 1991
IPC		Informatie Praktijk Centrum
KMAO		Kort Middelbaar Agrarisch Onderwijs
KwStr	1992	Vaststelling Kwalificatiestructuur Middelbaar Beroepsonderwijs Landbouw en Natuurlijke omgeving 1992
LAO		Lager Agrarisch Onderwijs
LAS		Lagere Agrarische School
LAVO		Lager Algemeen Voortgezet Onderwijs
LBO		Lager Beroeps Onderwijs
LBOL		Stuurgroep Lager Beroepsonderwijs Landbouw
LHS	1956	Besluit van 19 juli 1956 Regeling promoties en examens aan de Landbouwhogeschool/ Landbouwhogeschoolstatuut
LLO	1968	Besluit Lager Landbouwonderwijs 1968
LNV		Landbouw, Natuurbeheer en Visserij
LOBAS		Landelijk Orgaan voor het Beroepsonderwijs in de Agrarische Sektor
LOLB		Landelijk Orgaan voor het Leerlingwezen in de Bosbouw
LPC		Landelijke Pedagogische Centra
LSBL		Landelijke Stichting Beroepsopleiding Levensmiddelenindustrie
LSLL		Landelijke Stichting ter bevordering van de opleiding in het Leerlingwezen in de land- en tuinbouw en de Landbouwambachten

MABO	Stuurgroep Middelbaar Agrarisch Onderwijs
MAO	Middelbaar Agrarisch Onderwijs
MAS	Middelbare Agrarische School
MAVO	Middelbaar Algemeen Voortgezet Onderwijs
MIO	Model Institutioneel Onderzoek
NETA	Netherlands council for international Education and Training in Agriculture
OCL	Onderwijscommissie van het Landbouwschap
OCW	Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen
OVC	Overzicht diploma's en certificaten
OVO	Onderwijs, Voorlichting en Onderzoek
PIVOT	Project Invoering Verkorting OverbrengingsTermijn
POOC	Provinciaal Overlegorgaan Cursusonderwijs
RAD	Rijks Archief Dienst
RBLPS 1987	Regeling Bekostiging Landbouwpraktijkscholen 1987
Regl BS	1977 Regeling bijscholing van in de landbouw werkzame personen 1977
Regl CvA	1979 Reglement commissie van advies rijks middelbare agrarische scholen 1979
Regl CvG	1983 Reglement commissie voor geschillen rijks landbouwonderwijs 1983
Regl HenS 1935	Besluit van 23 december 1935 Reglement Hoogleraren en lectoren
Regl RLWS 1925	Besluit 11 maart 1925 Reglement voor de rijks landbouwwinterscholen
Regl RLWS 1958	Besluit van 10 mei 1958 Wijziging reglement rijks land- en tuinbouwscholen
Regl RTWS 1925	Besluit 11 maart 1925 Reglement voor de rijks tuinbouwwinterscholen
Regl RTWS 1958	Besluit van 10 mei 1958 Wijziging reglement rijks land- en tuinbouwscholen
Regl Subs 1923	Besluit 13 dec.1923 Vaststelling regelen voor subsidies voor cursussen lager land- en tuinbouwonderwijs
Regl VacEx 1971	Regeling vacatiegeld examencommissies 1971
SALVO	Sector Adviesgroep Landbouw Voortgezet Onderwijs
SHAO	Stichting Samenwerking Hoger Agrarisch Onderwijs
SKG	Selektieve Krimp en Groei
SODAO	Stuurgroep Opleiding Docenten Agrarisch Onderwijs
SOHLO	Sectoraal Overlegorgaan Hoger Landbouwonderwijs
SPHLO	Stichting Post-Hoger Landbouwonderwijs
STC	Schaalvergroting Taakverdeling en Concentratie
STIR	Stimuleringsregeling Internationalisering Landbouwonderwijs
STOAS	Stichting tot ontwikkeling van agrarische onderwijskunde en scholing
SVM	Sectorvorming en Vernieuwing Middelbaar Beroeps Onderwijs
TCW	Taakverdeling en Concentratie Wetenschappelijk Onderwijs
VOC	Vereniging van voeding en agrarische industrie, onderwijscommissie van het Landbouwschap en commissie Siergewassen
VPL	Vereniging Praktijkscholen Landbouw
VVAI	Vereniging van voedsel en agrarische industrie
VWO	Vorbereidend Wetenschappelijk Onderwijs
WHBO	1985 Wet Hoger Beroeps Onderwijs 1985
WHLO	1917 Wet op het Hoger Landbouwonderwijs 1917
WLLW	1966 Wet op het Leerlingwezen 1966

WUB	1970	Wet Universitaire Bestuurshervorming 1970
WVO	1963	Wet op het Voortgezet Onderwijs 1963
WVO	1967	Wet van 30 juni 1967, houdende vaststelling van de overgangswet WVO en tevens wijziging van de WVO 1963
WVO	1986	Wet op het Voortgezet Onderwijs 1986 zoals deze laatstelijk is gewijzigd
WVO	1960	Wet op het wetenschappelijk onderwijs 1960
WVO	1985	Wet Wetenschappelijk Onderwijs 1985
WVO	1986	Invoeringswet Wetenschappelijk Onderwijs 1986
WijzLHS	1956	Besluit 1956 tot wijziging van het LHS
WijzLHS	1959	Besluit van 12 januari 1959 tot wijziging van het besluit van 19 juli 1956
WijzWHLO	1956	Wijzigingswet WHLO 1956